

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Flemming Hansen (KF):

Vi har i betænkningen meddelt, at vi vil redegøre for vores stemmedeltagelse ved andenbehandlingen, og vi stemmer nej til lovforslaget, men ikke på grund af dets indhold.

Som jeg sagde under førstebehandlingen, er det regeringens ansvar at stille de betingelser, man ønsker, for bevilling af lån, men finansministeren bekræftede ved førstebehandlingen – og det er ikke ændret siden – at en meget stor del af det provenu på de 35 mio. kr., der kommer som følge af denne ekstra afgift, stammer fra eksisterende lån. Dermed har lovforslaget efter den konservative folketingsgruppes opfattelse klart tilbagevirkende kraft, og vi må stemme nej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

30) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1994.

Af finansministeren (Lykketoft).

(Fremsat 5/10 93. Første behandling 14/10 93. Betænkning 27/10 93. Anden behandling 18/11 93. Tillægsbetænkning 18/11 93).

I tillægsbetænkningen er der stillet 368 ændringsforslag. (Nr. 1-368).

Uden for betænkningen er der den 3/12 93 stillet 36 ændringsforslag af Anne Birgitte Lundholt (KF) og Svend Heiselberg (V). (Nr. 369-404).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 3/12 93 stillet 342 ændringsforslag af finansministeren. (Nr. 405-746).

Uden for tillægsbetænkningen er der den 3/12 93 stillet 1032 ændringsforslag af Kim Behnke (FP). (Nr. 1001-1551 og 1553-2033).

Formanden:

Finansministeren har meddelt mig, at han ønsker at tage følgende ændringsforslag tilbage:

Nr. 2, 8, 13, 15-18, 20, 22, 42, 44, 59, 61, 62, 82, 93, 96, 97, 105, 112, 116, 132, 134, 164, 165, 167, 171, 173, 175-177, 179-182, 184, 187, 188, 191-194, 196, 198-202, 204, 205, 207-214, 219, 223, 225, 237, 248, 250, 252, 257, 260, 268, 270, 279, 287, 290-292, 295, 298, 302, 305, 309-311, 317, 330, 334, 336, 356, 358-362 og 368.

Ønsker nogen at optage disse ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslagene bortfaldet.

Taletiden er som fastsat i forretningsordenen, dvs. 20 minutter i første omgang og 10 minutter i anden omgang for ordførere – for andre henholdsvis 15 og 10 minutter.

Ændringsforslagene sættes først til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Regeringen fremsatte sit finanslovsforslag, som den skulle, nærmere betegnet den sidste dag i august måned.

Efter genfremsættelsen i den nye folketings-samling havde vi forslaget til behandling i oktober, og siden da har der været ført forhandlinger om mulige ændringer.

I forbindelse med både fremsættelsen og med førstebehandlingen blev det meldt fra De Konservative og Venstre, at de ikke præcis var sikre på, om de ville stille ændringsforslag.

Omvendt forholdt det sig med SF og Fremskridtspartiet, som meldte, at de ville arbejde for at stille ændringsforslag for på den måde at

[Pia Gjellerup]

fortælle, hvad de selv ville, og fortælle regeringen, hvilke punkter der ville være at forhandle om.

Forhandlingerne gik i gang med alle partier, og de må betegnes som forholdsvis stiltfærdige. Regeringen og Fremskridtspartiet skiltes hurtigt. De Konservative og Venstre mandede sig efterhånden en smule op og fremkom med et katalog over mulige ændringsforslag fra de to partier.

Kataloget viste ikke vej til hverken hel eller delvis enighed, og det betød, at regeringens og De Konservatives og Venstres veje ret hurtigt skiltes, men også her temmelig fredsommeligt.

SF's ændringsforslag var mange og dyre, fristes man til at sige, og finansieringen ikke velegnet til at få regeringen i tale. På nogle områder kunne vi mødes, og SF var med til at finansiere de forslag, der især faldt inden for miljøområdet, social- og sundhedsområdet samt uddannelses- og forskningsområdet.

Med de forslag, som regeringen, regeringspartierne og SF kunne enes i hvert fald delvis om plus den lange række ændringsforslag, justeringer og udmøntninger, der er kommet fra regeringens side, har vi tilsammen de ændringsforslag, som jeg ud fra meldingerne går ud fra vil blive stemt igennem til en ny finanslov for 1994.

De mere overordnede bemærkninger til det resultat, som vi gætter på vil komme ud af det hele, og til den økonomiske politik, som har været ført af regeringen i dette år, og som vi efterhånden svagt er begyndt at spore resultaterne af, vil jeg vende tilbage til under den afsluttende debat i morgen og i dag holde mig til kommentarerne til ændringsforslagene, og jeg vil begynde med kommentarer til Fremskridtspartiets ændringsforslag.

Der er kun få ændringer fra Fremskridtspartiets side i forhold til de ændringsforslag, der har været fremsat i de tidligere år. Man kan nikke stærkt genkendende til det meste, og det er ikke nogen bebrejdelse, blot en konstatering. Ændringsforslagene kan ikke aftvinge Socialdemokratiet mange bemærkninger, men jeg tror ikke, at det nødvendigvis vil vække bebrejdelse hos Fremskridtspartiet. Man vil nok blot konstatere, at mellem Fremskridtspartiet og Socialdemokratiet er der på disse punkter ikke mange berøringsflader. Fremskridtspartiets ændringsforslag lægger op til et vrængbille-

de af et samfund, som langt hen ad vejen efter Socialdemokratiets mening vil være et rent fantasifoster og i tilgift et ubehageligt fantasifoster. Fra Socialdemokratiets side vil vi altså stemme imod Fremskridtspartiets ændringsforslag.

Endelig kom ændringsforslagene fra Venstre og De Konservative, men først sent i forløbet. Det var spændende for alle at se, hvilke bud de to tidligere regeringspartier – efter at have været i regeringsposition med 11 finanslove – ville have på en anden politik, når de nu var i opposition. Ændringsforslagene kom først, efter at regeringen meget detaljeret og med stor pædagogisk anstrengelse havde fortalt helt nøjagtigt, hvad den havde ændret i forhold til tidligere; før dette tidspunkt havde Venstre og De Konservative ikke nogen politik at byde på.

Men så udkom der et større hæfte, som hed »På ret kurs igen«, og som også blev kaldt »Oplæg til forhandlinger om finansloven 1994«. Med den overskrift i bagehovedet åbnede jeg kataloget, og jeg må sige, at jeg ret hurtigt efter en oversigtslæsning bladrede tilbage til forsiden for at se, om det var mig, der havde læst forkert, eller om der var tale om en trykfejl. Hæftet skulle vel snarere have heddet »Oplæg til afvisning af finanslovforhandlinger«.

Og hvad var så De Konservatives og Venstres bud på en anden økonomisk kurs? Der var en lang række bud, og jeg vil kommentere dem i de klumper, som man kan sige de er fremsat i. Dels vil man fjerne en række justeringer og skøn i finanslovsforslaget for 1994, og nogle af eksemplerne er forholdsvis groteske. Man har mekanisk overskrevet en besvarelse fra regeringen på spørgsmål om, hvor der er ændringer i de enkelte konti, og det har ført til nogle højst specielle besparelsesforslag. Et af de sidste, og samtidig et af de store, handler om godt 300 mio. kr., og det er da et beløb, der selv i finanslovforhandlinger er til at tage og føle på.

Forslaget handler om besparelser på dagpenge i forbindelse med barsel. Nu er det jo et lovreguleret område, forstået på den måde, at når der ønskes barselorlov, udløses der også dagpenge. Man kan altså kun spare her ved enten at sige, at vi tror ikke, der fødes så mange børn, eller også sige, at man lige pludselig

[Pla Gjellerup]

ikke tror, at forældrene vil have barselorlov. Man må sige, at det er en morsom baggrund for et ændringsforslag til 300 mio. kr., at man vil have færre fødsler – eller hvad? Man må i givet fald foretage en lovændring, som betyder, at man giver dagpenge i en kortere periode eller nedsætter dagpengene; i hvert fald kan man ikke bare sætte spørgsmålstegn ved et skøn uden at sige, hvad det handler om.

Vi har også en række nejer i den klump om justeringer og skøn, der skal fjernes fra finanslovsforslaget, og jeg skal kun kommentere de rent økonomisk set mest omfattende forslag: Nej til øget indsats på voksen- og efteruddannelsesområdet; nej til øget indsats inden for børnepasningsområdet og ældreomsorgen; nej til genskabelse af en industri- og erhvervs politik på en lang række områder; nej til en øget indsats inden for forskningen; nej til intensiv skovdrift; nej til en miljørigtig fjernvarmeudbygning; nej til en lang række initiativer på kulturområdet og nej til en indsats på miljø- og katastrofeområdet. Kort og godt, der er en lang, lang række nejer til en lang række vigtige punkter. Det var den første klump.

De andre kan overstås lidt hurtigere. Der kommer flere nejer, bl.a. vil man fjerne de fleksible orlovsordninger, og man må selvfølgelig anerkende, at det i hvert fald også er en besparelse. Så er der en reduktion og nogle kunstgreb i forbindelse med ulandsbistanden, og sådan som det fremstilles, er det i hvert fald også en besparelse. Yderligere er der et besparelsesforslag på flygtningeudgifterne, og endelig er der et forslag, hvor man altid kan diskutere, om det er en besparelse eller en belastning for de offentlige finanser, altså samfundet. Det er spørgsmålet om successiv frigivelse af indestående midler i Lønmodtagernes Dyrtdsfond.

Endelig er der en lang række udgiftskrævende forslag, som belaster de offentlige finanser: Man vil fjerne CO₂-afgiften; man vil genindføre en lang række fradragsmuligheder og dermed spekulationsmuligheder i skattesystemet; man vil have en fradragsjungle i stedet for målrettede tilskud; man vil foretage udbetalinger til pensionister, uanset om de har store indkomster, og man vil genindføre særdeles skattebegunstigende og dermed skatteyderbetalte opsparingsordninger. Altså over hele linjen nogle forslag, der belaster de offentlige finanser.

Og så tør jeg næsten ikke nævne det stort set eneste ændringsforslag, der blev luftet under førstebehandlingen fra de to partiers side, nemlig spørgsmålet om en eller anden form – sådan forstod jeg det dengang – for kompensation i forbindelse med GATT-forhandlingerne. Da GATT-forhandlingerne nu lykkeligvis er afsluttede, har jeg kigget efter, om der har været nogle meldinger med hensyn til finansloven – det er jo meget fint, at den skal færdigbehandles lige efter GATT-forhandlingerne – nærmere bestemt i forbindelse med dette eneste ændringsforslag, man havde fremme under førstebehandlingen.

Kort og godt: De Konservative og Venstre er kommet med et bud på en anden økonomisk politik, der betyder, at de ting, som regeringen har indført, vil man af med, og de ting, regeringen har fjernet, vil man genindføre. Man kan altså sige, at blot regeringen lægger en politik frem, ved man også, hvad Venstre og De Konservative vil, nemlig det modsatte. Det giver også lejlighed til at konstatere, at der ingen som helst nyheder er fra Venstre og De Konservative, ingen bud på, hvad man skal gøre i det danske samfund; blot skal man ikke gøre, som regeringen foreslår. Det er i sandhed ikke udtryk for, at ideerne er fosset ud af hjernekiosterne hos De Konservative og Venstre.

I Socialdemokratiet har vi ikke – som det turde være fremgået – mange berøringspunkter med de stillede forslag, og vi har heller ikke fundet ret mange af de forslag, som De Konservative og Venstre ellers taler om i debatten her i salen, uden for dette hus og på de mange møder rundt omkring. Lad mig bare nævne et enkelt eksempel. Jeg har ledt meget efter det, fordi det har været meget omdiskuteret, nemlig afskaffelse af bruttoskatten, og det er jo et ret stort forslag, som ikke burde være til at overse i det samlede katalog. Men man har øjensynlig ikke ment så meget med det, for det er der ikke. Er det noget, man har glemt? Det koster ganske vist 10-12 mia. kr., og det er måske forklaringen.

Med de forslag, som De Konservative og Venstre fremsætter, bliver forbedringen af drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet kun på godt 5 mia. kr., og så er der i hvert fald ikke plads til nogle af de ønsker, som De Konservative og Venstre ellers har markedsført sig på i de sidste mange måneder. Der er heller ikke

[Pia Gjellerup]

plads til gyldne løfter, og der er ingen ideer om en ny politik. Det er for letgenkendeligt, og det er for dårligt.

For at blive i det billede kunne man sige om SF's forslag, at de også er for genkendelige og for dyre; men her ville det være en lidt vel firkantet kommentar. SF vil gerne have lidt mere af det hele, og man har i hvert fald også givet signal med finansieringsforslagene om, at man meget nødig vil indvikles i en aftale, som man kan blive bundet af i det kommende år. Det er lidt trist, men i Socialdemokratiet fortvivler vi ikke. Vi vil gerne anerkende, at der har været vist en række initiativer og bragt nogle nye ideer fra SF's side, og vi kan sige, at det er godt, at mange af de ideer, regeringen er kommet med, også er faldet i god jord hos SF. Det er lidt trist, at SF vil overgøde og overvande, men det er da bedre, at man gerne vil passe lidt på, hvad det er, regeringen kommer med. Det er godt med inspiration – også til at ændre tingene – og det er også godt med en afbalancering over for højre side af salen, der tilsyneladende kun vil grave sig ned og stritte imod.

Fra Socialdemokratiets side vil vi med godt mod kaste os over ændringsforslagene ved den forestående afstemning senere i dag. I Socialdemokratiet vil vi støtte de ændringer, der kan give forslaget det ekstra bette nøk, der vil gøre os tilfredse med den indsats, vi vil være i stand til at vedtage på nuværende tidspunkt. Vi tror, vi kan gå ind i 1994 på et afbalanceret grundlag med tiltro til, at tingene kan holde, og vi lover ikke mere, end der kan gennemføres, så vi kan se frem mod et 1994, der bliver bedre for os alle sammen. Disse ændringsforslag er i øvrigt alle stillet af finansministeren.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Pia Gjellerup fejede samtlige Fremskridtspartiets 1.032 ændringsforslag af bordet med en bemærkning om, at de var genkendelige og ville resulterede i et vrængbillede af det samfund, vi har i dag. Jeg tillader mig i den forbindelse at formode, at fru Pia Gjellerup mener, at man opnår det modsatte af det samfund, vi har i dag. O.k., lad os tage det fra en ende af:

Hvis fru Pia Gjellerup mener, at Fremskridtspartiet vil ændre tingene, så vi fra at have verdensrekord i skattetryk ikke har det læn-

gere, er det rigtigt! Her ønsker Fremskridtspartiet lige det modsatte af den nuværende situation. Med hensyn til, at vi ikke skal have 350.000 arbejdsløse, er vi enige i, at det skal vi ikke have; vi skal have det modsatte. Med hensyn til, at den økonomiske udvikling er sådan, at bankerne krakker, ønsker vi også det modsatte. Med hensyn til, at 15.000 familier årligt udsættes for tvangsauktion, er det også rigtigt, at vi ønsker det modsatte, og med hensyn til, at virksomheder på stribe går konkurs, er det rigtigt, at vi ønsker det modsatte. Fru Pia Gjellerup har altså ret, for Fremskridtspartiet ønsker noget ganske andet end det samfund, vi har i øjeblikket.

Men når fru Pia Gjellerup i samme åndedrag nedladende siger, at det vil give et samfund, som Socialdemokratiet vil tage afstand fra, skal jeg bare minde om, at der blandt de ændringsforslag, Fremskridtspartiet har stillet, f.eks. er et forslag om at forøge de midler, der bliver brugt til AIDS-information, og jeg har svært ved at forestille mig, at Socialdemokratiet kan være modstander af det. Og hvad med indretning af lejligheder for bevægelsehæmmede? Er Socialdemokratiet modstander af det eller af de 12 andre forbedringer på handicapområdet? Er de også omfattet af fru Pia Gjellerups bemærkning? Det savner vi et svar på.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

På trods af fru Pia Gjellerups venlige bemærkninger til SF's ændringsforslag vil jeg godt stille et spørgsmål om, hvad der sker med hensyn til indsatsen for sindslidende, hvor der jo er kommet en fremrykningsrapport, der ridser et finansieringsbehov på 300 mio. kr. op.

Da jeg ved førstebehandling af finansloven spurgte til dette område, fik jeg det svar, at det ville blive klaret over satspuljen. Nu ved jeg, at der er afsat 90 mio. kr. til 1994-behovet på satspuljen, og at der er givet nogle henstillinger til amter og kommuner om, at de over deres bloktilskud skal tage de nødvendige penge.

Min bekymring og mit spørgsmål til fru Pia Gjellerup går på: Hvordan kan vi vide, at der virkelig vil blive brugt de 300 mio. kr., som socialministeren i en artikel i Politiken har forudsat at der vil blive brugt på området? Der er

[Birgitte Husmark]

jo kun tale om henstillinger, og amterne har mange andre sager at beskæftige sig med, f.eks. nedbringelse af ventelisterne til sygehusbehandling. Kommunerne har også andre vigtige ting at beskæftige sig med, f.eks. øget hjemmehjælp til ældre. Hvordan vil man være sikker på, at alt dette her kan gøres, og at der stadig væk vil være afsat i alt 300 mio. kr. til de sindslidende?

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg skal også begrænse mig til en kort bemærkning, fordi jeg har fået besvaret de fleste spørgsmål før.

Fru Pia Gjellerup skoser os for ikke at ville foreslå en afskaffelse af bruttoskatten, og fru Pia Gjellerup angiver, at det vil koste noget i retning af 10-12 mia. kr. Jeg er dybt rystet, og jeg må bede finansministeren om at komme herop og fortælle fru Pia Gjellerup, hvad det samlede beløb for bruttoskatten rent faktisk er. Så vil fru Pia Gjellerup blive klar over, at hun i sine valgtaler åbenbart kraftigt undervurderer størrelsen af bruttoskatten.

Men jeg skal i øvrigt orientere fru Pia Gjellerup om, at vores ændringsforslag – som det også blev gjort klart, da vi afleverede dem – netop var ment som et oplæg til en forhandling og et forlig med regeringen. Og jeg kan love for, at når vi overtager regeringsmagten igen, står bruttoskatten først på dagsordenen.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Til hr. Kim Behnke vil jeg sige, at det kan ikke komme som nogen overraskelse, at Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet er uenige om de midler, vi vil bruge til at skabe samfundet.

Målsætningerne, som hr. Kim Behnke kommer med, kan lyde pæne, og man kunne være enige om dem langt hen ad vejen. Men Fremskridtspartiet ved godt, hvad Socialdemokratiet mener om Fremskridtspartiets forslag til midlerne; de er langt hen ad vejen uacceptable og vil skabe et uhyggeligt samfund.

Jeg har ikke gravet mig igennem de langt over 1.000 ændringsforslag fra Fremskridtspartiet. Men fra tid til anden mødes vi jo her i salen og stemmer sammen om et og andet, så

jeg skal da ikke afvise, at det også vil kunne ske her. Men betragtet som et samlet finanslovsforslag, et samlet bud på, hvordan samfundshusholdningen for 1994 skal se ud, er der en meget, meget stor afstand mellem Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet.

Til fru Birgitte Husmark vil jeg sige – uden at være stensikker på alle tallene – at der ligger nogle midler i kommuneaftalen, som vi var fælles om at få afsat i forbindelse med satspuljeforhandlingerne, og som vi også talte om under førstebehandlingen af finansloven; i amtsaftalen er der også reserveret et beløb til distriktpsykiatrien. Men jeg synes, det er relevant, når fru Birgitte Husmark rejser spørgsmålet om, hvordan vi får det udmøntet, og hvordan vi sikrer det. Nu er det jo sådan på kommunalområdet og amtsområdet, at de to organisationer varetager ganske mange vigtige opgaver i det danske samfund, som godt kan være i konkurrence med hinanden. Men når man netop laver aftaler om sådanne emner, har vi sædvanligvis en interesse i – det gælder i hvert fald for Socialdemokratiet, og jeg går ud fra, at det også gælder for regeringen – at følge aftalerne markant op, og jeg har også hørt signaler fra såvel kommunerne som amterne, der tyder på, at man faktisk tager situationen for de sindslidende meget alvorligt.

Og så må jeg vente med svaret til fru Anne Birgitte Lundholt til næste omgang.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Pia Gjellerups blankoafvisning af Fremskridtspartiets ændringsforslag bærer præg af, at enten har fru Pia Gjellerup ikke læst Fremskridtspartiets ændringsforslag, men derimod taget en rygmarvsreaktion i retning af, at Fremskridtspartiets ændringsforslag plejer man ikke at bryde sig om i Socialdemokratiet, og derfor er der ikke nogen grund til at ulejlige sig med at læse de mange sider igennem. Det er den ene mulighed.

Den anden mulighed er, at fru Pia Gjellerup helt kynisk gør sig den overvejelse, at når man overordnet i Socialdemokratiet har en anden ideologisk opfattelse af samfundsudviklingen end Fremskridtspartiet, er alt, der kommer fra Fremskridtspartiets hånd, nok noget, man ikke bryder sig om.

[Kim Behnke]

Jeg savner stadig væk et seriøst svar på, hvorfor Socialdemokratiet ikke vil støtte de 2 mio. kr. mere til AIDS-information. Hvorfor kan Socialdemokratiet ikke støtte en forøgelse af bevillingen til Cancerregisteret, og hvorfor kan Socialdemokratiet ikke støtte en forøgelse af bevillingen til indretning af lejligheder for bevægelseshæmmede, til Revaliderings- og Pensionsnævnet, til forsørgelse i hjemmet af børn med handicap, til voksne i eget hjem med handicap, til koloniophold for handicappede børn, til mobiltelefoner for handicappede, etc. etc.? Hvorfor kan Socialdemokratiet ikke støtte disse mange ændringsforslag?

Vi får mulighed for senere i dag at stemme selektivt om hvert enkelt forslag, så selv om Socialdemokratiet måtte være modstander af Fremskridtspartiets ønsker om at få nedsat arbejdsløsheden, få skatterne sat ned osv., kan Socialdemokratiet stemme selektivt imod de pågældende ændringsforslag. Men ændringsforslag som f.eks. de nævnte på handicapområdet skal der tages selvstændig stilling til, uden at Socialdemokratiet i den forbindelse får sine fingre snavset til ved at stemme for noget, der rent ideologisk og samlet set måske går et andet sted hen, end Socialdemokratiet vil.

(Kort bemærkning).

Birgitte Husmark (SF):

Bare for at få præciseret tingene, så jeg er sikker på, vi ikke har misforstået hinanden, vil jeg godt spørge, om det er rigtigt, at man fra regeringens side har henstillet til Amdradsforeningen og Kommunernes Landsforening at opfylde de tiltag, der er beskrevet i fremrykningsrapporten for 1994, at de indgår i det samlede bloktilskudsbeløb, og at det i den sidste ende er op til amternes og kommunernes egen individuelle prioritering, hvordan man anvender disse bloktilskud.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan sige til fru Birgitte Husmark, at Fremrykningsudvalgets rapport er blevet til på følgende måde: Udvalget bestod bl.a. af repræsentanter for regeringen, kommunerne og amterne, og i fællesskab fastlagde man, hvilke forbedringer det vil være muligt at gennemføre for de sindslidende inden for de økonomiske rammer, der er afstukket.

Det er nu meningen, efter de sidste penge er blevet afsat, at vi sammen med Kommunernes Landsforening og Amdradsforeningen skriver til samtlige amter og kommuner og gør klart, hvad der er aftalt, hvordan de økonomiske rammer er, og hvad vi forventer, at der sker inden for disse rammer i løbet af 1994. I løbet af foråret 1994 vil vi lave en rundspørge til amter og kommuner om, hvilke planer de har i gang, så vi har et overblik over, hvad der sker på området, inden vi går i gang med de økonomiske forhandlinger med amter og kommunerne om økonomien for 1995.

Samtidig er der kommet en indberetning fra amter og kommuner den 1. november, og vi vil lave en tilsvarende indberetning pr. 1. november 1994, så vi kan sammenligne, hvad der er sket i løbet af 1994 på området, og samtidig sikre, at de penge, der er afsat, rent faktisk også bliver brugt til det, de var bestemt til. Endelig er det meningen at give Folketinget en statusredegørelse i begyndelsen af 1995.

Denne procedure skulle gerne sikre, at vi får et overblik over, om tingene bliver ført ud i livet, som det er aftalt, og det er jeg i øvrigt også overbevist om at de gør.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Ja, det var jo mest korrekt, at det var regeringen, der svarede på fru Birgitte Husmarks spørgsmål, eftersom det er regeringen, der har lavet aftalen med amter og kommuner for en stor del af midlernes vedkommende, mens vi her i Folketinget har et ansvar for, hvad der er udmøntet i forbindelse med satspuljeforhandlingerne. Men jeg håber da i hvert fald, at fru Birgitte Husmark er tilfreds med svaret, jeg synes i hvert fald, det var oplysende.

Til hr. Kim Behnke vil jeg sige, at jeg synes ikke, der var stor forskel på de mulige valg, hr. Kim Behnke indrømmede mig: Enten var man kynisk, fordi man tog en rygmarvsreaktion, eller også tog man bare en rygmarvsreaktion. Det var jo sådan set ikke særlig valgfrit.

Jeg kan sige, at i Socialdemokratiet har vi ustandselig den oplevelse, at der er forslag – også fra SF – som vi må stemme nej til, men som vi i virkeligheden synes er sympatiske og gerne ville støtte, hvis vi kunne udrette mere. Vi har givet vores bud i forbindelse med de ændringsforslag, der er stillet, og med ud-

[Pia Gjellerup]

gangspunkt i det oprindelige indhold af finansloven, og jeg mener, at vi på en lang række punkter er kommet videre. Jeg er da kun glad for, at også Fremskridtspartiet – som jeg sagde i min tidligere korte bemærkning – en gang imellem møder med forslag, som også indgår i overvejelserne om, hvilke områder vi kan gøre mere for og gøre bedre, så det skal jeg da kun kvittere for. Jeg vil ikke til enhver tid sige, at alt, hvad Fremskridtspartiet kommer med, kan vi under ingen omstændigheder komme i nærheden af.

Så til fru Anne Birgitte Lundholt. Jeg skal meget beklage, hvis fru Anne Birgitte Lundholt synes, at jeg var alt for stilfærdig, når jeg vurderede størrelsesordenen af de løfter, som fru Anne Birgitte Lundholt selv, hendes parti og Venstre ikke vil indfri. Jeg talte helt stilfærdigt om 1994. Det er 1994-finansloven, vi taler om, og her vil det finansieringsbehov, der ville komme, hvis man fjernede bruttoskatten, være et sted mellem 10 og 12 mia. kr. Det kan fru Anne Birgitte Lundholt overtale sig om ved at se de forslag, som hun vil stemme imod.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Forholdet er jo ganske enkelt, at hverken fru Pia Gjellerup eller nogen i regeringen har beskæftiget sig seriøst med de ændringsforslag, som er kommet fra oppositionen. Det hænger bl.a. sammen med, at regeringen nøjsommeligt har tilstræbt at kunne blive enige om finanslovsforslaget og ikke har turdet røre ved nogen af elementerne i de forslag, den kom med, af skræk for, at det hele ville falde sammen. Derfor har man fastholdt det, man selv har fremlagt, og afvist alt det, vi andre er kommet med.

Derfor har det været umuligt at få regeringen i tale, og det beklager vi selvfølgelig. Vi er kommet med en lang række gode ændringsforslag; men de peger alle sammen i en anden retning, end regeringen lægger op til, og vi mener egentlig, at det ville have været fornuftigt af regeringen, hvis man var gået ind i en forhandling om dem. Det samme er tilfældet med bruttoskatten, hvor vi har lagt op til en forhandling, men hvor var regeringen henne? Den fastholdt også her, at det kunne der ikke ændres ved. Hele vejen igennem har man måttet konstatere en kynisk afvisning, som alene bundet i

skrækken for at forsøge at røre ved forskellige elementer i det forslag, regeringen har fremsat.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg kan nu forstå på fru Pia Gjellerups sidste indlæg, at det var retræte for fuld hornmusik. Af fru Pia Gjellerups hovedindlæg fremgik det tydeligt, at Socialdemokratiet ikke kunne stemme for nogen af Fremskridtspartiets ændringsforslag, fordi de gav et vrængbillede af samfundet. Nu fortæller fru Pia Gjellerup Fremskridtspartiet og det øvrige Folketing, at der blandt Fremskridtspartiets forslag også er gode forslag. Tak for det. Men det var jo ikke det, der fremgik af hovedindlægget. Men nu er det jo sådan, at afstemningen i dag er så privilegeret indrettet, at man tager stilling til ændringsforslagene ét ad gangen.

Jeg kan ikke forstå argumentet for ikke at give en øget bevilling på et par millioner kroner, så nogle flere handicappede kan få en mobiltelefon, dette teknologiske vidunder, som særligt for handicappede kan give en langt større frihed, et langt større livsindhold. Det kan man ikke støtte, det bliver stemt ned. De handicappede, der i dag får nej, fordi bevillingerne ikke rækker til, at de også kan få en mobiltelefon, må så håbe på, at der ligger en mobiltelefon under juletræet, for den kommer ikke i form af en støttebevilling her i Folketinget.

Jeg har svært ved at forstå, hvad det er for et menneskesyn, man i Socialdemokratiet lægger til grund for en så kynisk betragtning, at man simpelt hen siger nej, fordi det er Fremskridtspartiet, der har stillet ændringsforslaget. Det kan ikke være af statsfinansielle grunde; det må være, fordi man ikke vil støtte noget fra Fremskridtspartiet, når man sidder i Socialdemokratiet, eller også er det, fordi man har det menneskesyn, at det er vigtigere at give støtte til ulande, som så kan konvertere fabrikker og andet godt til atomvåben og andet isenkram, frem for at give hjælp til nogle nødlidende danske handicappede. Det menneskesyn bryder vi os til gengæld ikke om.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Det er til hr. Svend Heiselberg, som siger, at regeringen nøjsommeligt er blevet enige om et

[Pia Gjellerup]

finanslovsforslag og om ændringer til det: Ja, det er selvfølgelig rigtigt, at det er en regerings opgave, og derefter er det forholdsvis forståeligt, at regeringspartierne forfægter de synspunkter, der er blevet fremlagt. Det ser jeg ikke noget særlig usagligt i.

Jeg må sige, at jeg er forbløffet over, at hr. Svend Heiselberg i dag efter de udmærkede udvekslinger af synspunkter, vi havde under finanslovforhandlingerne, mener, at det er rigtigt at sige, at man fra regeringens side har behandlet De Konservatives og Venstres ændringsforslag usagligt. Vi har taget ændringsforslagene fra ende til anden og vendt dem og konstateret, om det er noget, der går med eller mod regeringens politik. Og det kan vel ikke undre hverken hr. Svend Heiselberg eller andre fra Venstre eller fra Det Konservative Folkeparti, at når man fra de to partier kommer med en række forslag, der uden undtagelse er spørgsmål om at fjerne noget, regeringen just har vedtaget, så synes regeringen ikke, at det er alle tiders, og det må vi tage en saglig drøftelse af. Jeg synes, at oplægget fra Venstre og De Konservative havde været mere effektivt, mere sagligt, mere konstruktivt, hvis det havde haft nye elementer, som man kunne drøfte i fællesskab.

Hr. Svend Heiselberg svinger sig også op i anledning af bruttoskatten, men vi må konstatere en gang til, at der ikke er noget forslag fra Venstre eller De Konservative om bruttoskatten, så det er altså virkelig noget, man pynter sig med.

Så skal jeg undskyldte over for hr. Kim Behnke, at jeg – helt i modsætning til, hvad nogle i Folketinget gør – har koncentreret mig om 98 pct. af det, Fremskridtspartiet står for, og ikke brugt min tid til at kommentere de sidste 2 pct.

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Det Konservative Folkeparti erkender naturligvis sit ansvar for samfundsudviklingen i Danmark, og det giver også det ansvar at råbe vagt i gevær, når man ser, at udviklingen kommer på forkert kurs.

Det finanslovsforslag, regeringen har fremsat, rummer i sandhed mange ændringer i forhold til tidligere og også ændringer, som fører Danmark på fejkurs. En sund økonomi er forudsætningen for, at vores alt for store arbejds-

løshedsproblem kan lattes, men vel at mærke en sund økonomi, der baserer sig på en langsigtet politik. En politik, der som regeringens prøver at pynte kortvarigt på arbejdsløhestallene i et valgår, giver vi i Det Konservative Folkeparti ikke meget for. Det er synd for de arbejdsløse, og det er meget let gennemskueligt.

En langsigtet økonomisk politik, der skaber mulighed for vækst og beskæftigelse i den private sektor, har to gode effekter: en reducering af arbejdsløsheden og en mindsning af vores gæld. Men en vækst i den private sektor forudsætter stabile økonomiske rammer, og den forudsætter, at det, der vedtages politisk, er vedtaget med den lange sigt for øje og ikke som en øjeblikksforanstaltning.

Det Konservative Folkeparti er af den opfattelse, at de ændringsforslag, vi har stillet, kunne regeringen, hvis man havde haft vilje til det, indgå et forlig om. Et forlig om et begrænset antal ændringsforslag til finansloven i den retning, vi foreslår, kunne have fået sat Danmark på en rimelig kurs igen, kunne have givet danskerne de nødvendige signaler, der kunne vende udviklingen uden behov for justeringer allerede i den nærmeste fremtid.

De ændringsforslag, vi har stillet fra Det Konservative Folkepartis side sammen med Venstre, er alle og i sammenhæng forslag, der giver finansloven en drejning i en anden retning; det er ikke forslag, der viser, hvordan en ren KV-finanslov ville se ud, fru Pia Gjellerup, men forslag, der viser, hvilken retning vi ønsker regeringen skulle tage, og alle forslag er udformet sådan, at de med blot en smule forhandlingsvilje fra regeringens side skulle have været acceptable for en bred aftale bag finansloven. Sådan skulle det ikke være. Regeringen har valgt at bruge sit eget flertal. Det har den lov til. Men at regeringen har forhandlet på skrømt med os, siger mere om regeringens vilje til forhandling fra starten.

Vi har også observeret i forløbet, at faktisk kun SF har formået at få en enkelt eller to indrømmelser, og vi må i dag se det mærkelige, at regeringen og SF på enkeltområder har indgået delforlig, mens SF stemmer imod finansloven og regeringen har nægtet at realitetsbehandle de ændringsforslag, K og V er kommet med.

[Anne Birgitte Lundholt]

Vores forslag vil samlet give flere job i den private sektor og vil mindske statens underskud. Hovedindholdet i ændringsforslagene skal jeg gennemgå i hovedpunktform for at gøre det helt klart, hvad det er, regeringen har nægtet at forhandle med os om, hvad det er, regeringen har sagt nej til.

For det første: En genindførelse af nulvæksten i de offentlige udgifter, og – igen til fru Pia Gjellerup – ved at fjerne udgiftsløftet fra 1993 til 1994. Det betyder, at der ikke i vores forslag er lagt op til massefyringer i det offentlige eller andet, som blev nævnt fra anden side under førstebehandlingen, men at vi er af den opfattelse, at den danske skatteyder simpelt hen ikke kan klare flere belastninger, det vil sige nye offentlige udgifter. De tiltag, som måtte være fornuftige, og som kræver finansiering, må og skal selvfølgelig finansieres igennem omprioritering af de allerede nu oprævede skattemidler.

Det andet forslag går ud på, at beskatningen af private virksomheder og personer skal sænkes ved at afskaffe CO₂-afgiften og de erhvervsbelastende elementer i skattereformen, som regeringen gennemtrumfede i sommer. De – jeg vil næsten sige religiøst betonedede – skatteforslag, som bl.a. CO₂-afgiften er udtryk for, er kun til skade for dansk beskæftigelse.

Det Konservative Folkeparti ønsker også, at der skal ske en omlægning fra direkte skatter til grønne afgifter, men vel at mærke fulgt op af, at de offentlige udgifter sænkes, i takt med at indtægten går ned fra de grønne afgifter. For hvis der er mening i det, er indførelsen af en grøn afgift ensbetydende med, at hvis forbrugerne følger miljøkravene, sparer de eller bruger noget andet, og dermed vil de grønne afgifter langsomt afskaffe sig selv. For jeg går da ud fra, at også regeringen mener, at de grønne afgifter skulle have et miljømål og ikke være et rent skattemål. Det betyder også, at vi er af den opfattelse, at disse afgifter – hvis man ikke skal flytte miljøarbejdsløsheden rundt i Europa – kun kan indføres på internationalt niveau, som et minimum på EU-niveau. Derfor er det vores opfattelse, at CO₂-afgiften burde afskaffes. Vi ønsker ikke, at Danmark skal være direkte dum. Vi er jo et af de lande, der allerede er længst i miljøspørgsmål, men der er ingen grund til at score oplagte selvmål. Den danske forbruger og den danske arbejdsløse betaler

med jobbet, de andre lande skraldgriner ad det naive Danmark, og vi har ingen pression tilbage i Fællesskabet.

Det tredje forslag går ud på, at lønmodtagerne med indestående i LD får adgang til gradvis at hæve deres penge. Det er korrekt, at det er et forslag, der har basis i en idé, i en – man kan jo kalde det – holdning, som Det Konservative Folkeparti har, nemlig at man principielt selv skal kunne vælge, hvor ens opsparing skal stå, og at statslig tvang til deltagelse i centrale fonde aldrig har været en del af konservativ politik. Derfor er det et oplagt valg. Vi mener, at det i en situation, hvor der – og det er vi enige med regeringen i – tiltrænges en saltvandsindsprøjtning til økonomien rent forbrugsmæssigt, er en god åbning i at tage fat på disse LD-midler, som alligevel skal frigives i løbet af en årrække. Mange vil selvfølgelig vælge at lade pengene stå, nogle vil flytte dem til anden form for opsparing, mens andre igen vil flytte dem over til forbrug og dermed selvfølgelig gavne den forbrugsstigning, som vi alle sammen ønsker skal komme næste år. Vi har samtidig i forslaget sørget for, at det sker i et tempo, så at det danske aktiemarked ikke skal blive slået i stykker ved, at hele udtrækket kommer på én gang.

Det næste forslag er et forslag om at indføre fradrag for udgifter til reparation og vedligeholdelse af boliger og til hjemmeservice. Det er ulogisk, at en lønmodtager først skal beskattes med i år helt op til 68 pct., næste år lidt mindre, af den krone, der siden udbetales til en person, der igen beskattes med samme høje beløb. Det har i mange år været Det Konservative Folkepartis opfattelse, at fradragsretten er både logisk og reel. Samtidig giver det mulighed for den forøgelse af beskæftigelse i serviceerhvervene, som regeringen også efterlyser i sin erhvervsredegørelse. Den såkaldte skatte-kile rammer lige præcis ned på det punkt, hvor regeringens økonomer erkender den skal være, for at det kan få fuld effekt på beskæftigelsen. Jeg kan henvise til samordningsministerens glimrende analyser heraf. Samtidig betyder det, at vi afskaffer en bureaukratisk tilskudsordning, der er medvirkende til at puste de offentlige udgiftsbudgetter op, hvor vi dog med hensyn til vedligeholdelsen selvfølgelig vil erkende, at vi har været med til at indføre den, da vi ikke kunne komme igennem med fra-

[Anne Birgitte Lundholt]

dragsordningen. Men vi mener, at vi nu må tage det næste skridt.

Der har i mange år lydt ideologiske råb og skrig fra socialdemokratisk side, når dette forslag blev markedsført, men visse Socialdemokrater har nu heldigvis også fundet ud af, at et fradrag er den rigtige løsning. Og mangler man argumenter, kan man som sagt blot kigge i regeringens egne bidrag til debatten. Men som i så mange andre sager mangler regeringen fuldstændig handlekraft og mod til at tage det sidste afgørende skridt. Vi har inviteret til det, og det vil vi fortsætte med at gøre, også efter i dag, men vi må konstatere, at regeringen end ikke ønsker at tage debatten.

Vi har også foreslået, at regeringens orlovsordninger ophæves, men at der gennemføres ansvarlige familie- og arbejdsløshedsvenlige ordninger i stedet for. Regeringens ordninger, som blev gennemtruffet med én stemmes majoritet i sommer, rummer og rummede mange problemer. Nogle har regeringen nu endelig erkendt. Efter seks måneder har man erkendt, har man dog trods alt lyttet lidt til, hvad der foregår uden for regeringens egne skriveborde. Varslingen og arbejdstagerbeskyttelsen og andre ting bliver nu lavet om. Måtte regeringen dog blot nå til samme erkendelse om de resterende kritikpunkter i lovgrundlaget.

Ordningerne giver ingen fordele til de ledige i forhold til i dag, men masser af uforudsete udgifter for statskassen og problemer og udgifter for arbejdsgiverne. Orlovsordningen er det mest klare eksempel på, hvorfor man uden for Christiansborg med god ret kan sige, at de politiske beslutninger træffes på grundlag af skrivebordsarbejde uden nogen fornemmelse for, hvad der er realiteternes verden på arbejdsmarkedet. Jeg har f.eks. hørt arbejdsministeren forsikre en håndværksmester, som havde fire højt specialiserede faglærte arbejdere, hvoraf der ingen arbejdsløse var, at hvis de søgte orlov, kunne man blot bestille en måneds eller nogle ugers optræningskursus for en ledig, så kunne pladsen sandelig genbesættes. Er der noget at sige til, at en sådan håndværksmester med fire dybt specialiserede faglærte medarbejdere, der ikke kan erstattes på nogen måde, har tabt lysten til at kommunikere videre med arbejdsministeren? Det skete i hvert tilfælde på det pågældende møde.

Lad os derfor hurtigst muligt gennemføre ændringer, der gør, at vi får en ordening, hvor familierne gavnnes, mens der også rent faktisk kommer ledige i arbejde, og som ikke skader de arbejdsgivere, der i dag skaffer beskæftigelse til samfundet. Det er der fremtid i som en midlertidig ordening i den arbejdsløshedssituation, vi står i i dag.

Det er også rigtigt, at vi har foreslået gennemførelse af besparelser og omlægninger af ulandshjælpen. Danmark ligger i top, hvad angår hjælpen til ulandene. Det vil vi også fortsat gøre, hvis vores ændringsforslag gennemføres. Vi vil samtidig opnå det, at vi får flere effektive projekter, vi får bedre styring på, hvad vi støtter, og dermed formentlig et større udbytte rent humanitært for de mennesker, som vi ønsker at hjælpe. Samtidig sikrer vores ændringsforslag job til danske arbejdere frem for at sikre job til f.eks. franske og tyske arbejdere. Det må være udtryk for en human holdning både over for ulandene og ikke mindst over for vores egne mange – alt for mange – arbejdsløse.

Det er også rigtigt, at vi har stillet forslag om at gennemføre besparelser på flygtningeudgifterne. Det undrer mig nu, at fru Pia Gjellerup også afviser dette forslag så klart, for det er taget lige ud af regeringens egen rapport om flygtninge, hvor regeringen selv har stillet beregningerne op for besparelserne. Nu har Det Konservative Folkeparti stillet et forslag, som rummer mulighed for at gennemføre disse besparelser, bl.a. uden at det går ud over den behandling, vi giver den enkelte flygtning, og forslaget rummer også mere.

Så til den sidste og for os mest forunderlige sag, for faktisk har vi også fremsat et forslag om at beskytte pensionister mod besparelser på pensionens grundbeløb. Det var svært, men det lykkedes faktisk at finde et spareforslag på regeringens forslag til finanslov. Men hvad så vi? Det drejede sig om reduktion af grundbeløbet for de ældste pensionister, og det lige efter at vi havde hørt statsministerens forsikring om, at pensionister kunne se en tryk fremtid i møde. Regeringen havde ingen planer om at røre ved grundbeløbet. Hykleri, kan man kalde det. Her ønsker Det Konservative Folkeparti rent faktisk en øget udgift i forhold til regeringen. Vi ser gerne denne uretfærdighed fjernet og puttet langt væk.

[Anne Birgitte Lundholt]

Vi ønsker også, at folks villighed til opsparring, til uddannelse og bolig igen fremmes ved at fjerne regeringens forringelser af opsparringspræmieringen.

Vores samlede pakke af ændringsforslag har flere positive virkninger. Beskæftigelsen forbedres i forhold til regeringens forslag med 15.000-17.000 personer, vel at mærke i den private sektor, og uden at man blot fjerner nogle ledige fra statistikken som i regeringens forslag. De offentlige udgifter reduceres med ca. 14 mia. kr., og der gives reelle skattelettelser på ca. 8 mia. kr. Statsfinansieringen forbedres med ca. 12 mia. kr., og det vil sige, at regningen til vores efterkommere, til dem, der skal betale efter os, bliver 12 mia. kr. plus renter mindre.

Regeringen har prøvet at imødegå nogle af disse tal. Man har bevidst lagt nogle meget negative forudsætninger ind i vores forslag og tilsvarende positive forudsætninger ind i regeringens egne forslag. Men uanset dette har selv regeringen måttet erkende, at vores forslag giver job og en bedring af statsfinansieringen. Derfor var det helt uforståeligt, at man har afvist realitetsforhandlinger.

Regeringen er nemlig sig selv nok. Regeringen har fra starten besluttet, at der ikke kunne flyttes andet end kommaer i forslagene. Så må de ledige og den næste generation betale gælden, bare man kommer igennem valget næste år. Derfor ligger forslagene nu i Folketinget.

Det skal bemærkes, at et enkelt af forslagene, det vedrørende pensionister, ligger som et særskilt lovforslag fra regeringen og ikke er med som ændringsforslag. Det var ikke teknisk muligt. Så det kommer ikke til afstemning i dag, men det gør de andre. Men når vi nu skal stemme om resten af disse forslag og befolkningen derfor tydeligt kan se, at der er et alternativ til den kurs, regeringen har lagt, har jeg gerne villet klargøre de forslag, som regeringen stemmer imod. Jeg håber trods alt stadig, at vores forslag, når de senere præsenteres endnu en gang i konkrete lovforslag, kan finde et flertal i Folketinget. Vi er villige til at afprøve en del af disse forslag enkeltvis.

Det Konservative Folkeparti tror på, at befolkningen gerne vil yde i denne svære situation, men de har svært ved at fatte, hvorfor regeringspartierne siger nej til flere job i den private sektor, siger nej til en forbedring af statens budgetter, siger nej til at tage skridt, der

på længere sigt kan genskabe befolkningens tillid til politikerne. Vi mener, at vi skal have nogle langsigtede og holdbare politiske løsninger, som ikke er præget af valgflæsk.

Jeg skal også lige kort kommentere vores indstilling til ændringsforslagene fra de øvrige partiers side.

Jeg kan sige, at på grund af det udgiftsløft, der er tale om, afviser vi både SF's og regeringens ændringsforslag. Der er også dele af Fremskridtspartiets forslag, som vi afviser alene på grund af udgiftsløftet, men jeg skal nævne, at til tre af Fremskridtspartiets forslag, nemlig forslaget vedrørende vold, forslaget vedrørende skat og forslaget vedrørende afgifter på aktiehandel vil vi undlade at stemme. Det er selvfølgelig, fordi vi har sympati for forslagene, men vi ønsker finansieringen af disse forslag sat ind i en helhed, før vi kan støtte dem rent. Men vi støtter de to forslag om en øget bevilling til kystsikring.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg kunne forstå, at fru Anne Birgitte Lundholt mener, at det er en saglig invitation til andre partier, til en regering, at man til disse andre partier og denne regering siger: Vi vil gerne forhandle om at afskaffe de ting, I har lavet i det sidste år. Synes fru Anne Birgitte Lundholt, at det er en konstruktiv invitation?

Der er ikke et eneste forslag, som er nyt. Der er ét forslag om noget, som regeringen netop har vedtaget ikke at gøre, nemlig spørgsmålet om at frigive midlerne i Lønmodtagernes Dyrtdsfond. Fru Anne Birgitte Lundholt går let og elegant hen over, at Lønmodtagernes Dyrtdsfond i løbet af det næste år skal sælge en tredjedel af sin obligations- og aktiebeholdning med de forholdsvis voldsomme effekter på markedet, man må forvente.

Men det er jo heller ikke fru Anne Birgitte Lundholts problem. Herregud – havde jeg nær sagt, det ved jeg ikke, om man må sige – det er jo nogle andre, det går ud over, ikke sandt, fru Anne Birgitte Lundholt! Så spørgsmålet er, om det ikke er på skrømt, at fru Anne Birgitte Lundholt er gået ind i forhandlinger med regeringen, når man kommer med forslag, der er ren afvisning.

Og i øvrigt, hvad angår forudsætningerne i De Konservatives og Venstres forskellige pak-

[Pia Gjellerup]

ker og den samlede forslagspakke, så er der brugt de samme forudsætninger som i regeringens beregninger. I forhold til regeringen kalder fru Anne Birgitte Lundholt dem meget positive, men når det er i forhold til fru Anne Birgitte Lundholts forslag, er de meget negative.

Så vil jeg sige, at regeringen selvfølgelig ikke er kommet frem til, at de mange ubehagelige forslag, der samlet ligger, skulle føre til, at der kommer flere i beskæftigelse. Det gør der ikke. Regeringens beregning siger minus 10.000 i beskæftigelse.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Fru Anne Birgitte Lundholt sagde både i sin indledning og i afslutningen af sin tale i dag, at man fra De Konservatives side havde brugt og ville bruge ændringsforslagene til at markere over for vælgerbefolkningen, at der er et alternativ til den regering, der sidder i dag.

Jeg må nok sige, at hvis det er det, der er formålet, er det for tyndt. Derfor er dette en invitation til, at fru Anne Birgitte Lundholt over for Folketinget og befolkningen kan afgive et løfte om, at såfremt muligheden eksisterer, er det ikke kun denne håndfuld ændringsforslag, der skal til, men helt andre og mere markante ændringer på finansloven, der er brug for, for ellers bliver der ikke tale om det nødvendige skifte i dansk politik, som der i øjeblikket er brug for.

Modsat – hvis fru Anne Birgitte Lundholt siger, at man fra konservativ side mener, at dette er tilstrækkeligt, mener jeg nok, at synspunktet om, at det vil være en helt anden politik end den, der bliver ført i øjeblikket, er falsk varebetegnelse.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg vil starte med det sidste og bekræfte over for hr. Kim Behnke, at jeg også anførte, at dette var ikke, som en ren KV-finanslov ville se ud, så vi er enige i, at dette er ikke tilstrækkeligt til et alternativ. Det er netop lavet som en invitation til et forlig med regeringen. Så selvfølgelig skal der mere på.

Fru Pia Gjellerup sagde, at vi da ikke kunne anse det for rimeligt, at man ville afskaffe de ting, man har lavet. Jamen det er regeringen da

heldigvis selv i fuld gang med, for regeringen erkender jo forslag på forslag, at man ikke vidste, hvad det var, man vedtog før sommerferien. Forleden var det orlovsordningerne, i går var det regeringens skattesæk til pensionister, og vi er sikre på, at der nok skal komme adskillige andre ting frem, hvorom man vil være nødt til at gå til Folketinget og sige: Undskyld, vi ikke lyttede før sommerferien, for I sagde jo faktisk de ting i oppositionen, og vi må nu erkende, at virkeligheden har indhentet os. Derfor er det klart, at regeringen selv har ønsket at ændre i de love, der er blevet vedtaget, og derfor har vi stiltfærdigt i vores ændringsforslag gjort regeringen opmærksom på, at man nok havde endnu flere ting, der burde ændres.

Så siger fru Pia Gjellerup, at der ingen nye forslag er. For det første er der nye forslag, og for det andet vil jeg sige til fru Pia Gjellerup, at nu er det jo ikke alt nyt, der er godt, og det er ikke alt gammelt, der ikke er gennemført, som ikke kan tåle en genfremsættelse. Jeg er sikker på, at den socialdemokratiske folketingsgruppe jublede, da den fik de borgerlige midterpartier med til at gennemføre den oldgamle socialdemokratiske kongstanke om en bruttoskat.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Dér kom da i hvert fald en solid indrømmelse, nemlig at fru Anne Birgitte Lundholt, hendes parti og Venstre var opmærksomme på en række ændringer, der skulle have været nødvendige i forbindelse med skattereformen. Jeg konstaterer, at de ikke fremkom, da vi behandlede skattereformen, og der er heller ikke kommet forslag fra Venstre og De Konservative siden. Der har kun været udtalelser i aviserne, og de fleste eksempler har man kunnet regne igennem og derefter kunnet sige: De er ikke korrekte.

Men selvfølgelig vil regeringen gerne justere de steder, hvor vi ser der er nogle fejl, noget, der ikke har været tilsigtet, og det er det, regeringen gør. Men jeg kan forstå, at det synes fru Anne Birgitte Lundholt også er galt. Det er ligegyldigt, hvad regeringen foreslår: om det er noget, der er fejl i, eller noget, der retter nogle fejl, så er fru Anne Birgitte Lundholt og hendes parti imod.

[Pia Gjellerup]

Man må sige, at det er en meget god beskrivelse af, hvordan også finanslovforhandlingerne er foregået, nemlig at fru Anne Birgitte Lundholt er mødt op med ændringsforslag, som fra ende til anden handler om at gøre det modsatte af, hvad regeringen vil, frem for at komme med nogle punkter, hvor man kunne bidrage med noget nyt, en politik for et nyt år, i stedet for at sige: Nej, vi vil bare skrue tiden tilbage, til før der kom en flertalsregering for første gang i ganske lang tid.

Men altså, jeg kan konstatere: ingen ændringsforslag fra fru Anne Birgitte Lundholt på disse områder, som hun ellers svinger sig op til at rose sig af her fra talerstolen.

Så vil jeg da nævne, for at det ikke skal forbigås endnu en gang, at vi har haft tre behandlinger af et forslag om at gennemføre en besparelse på socialområdet i forhold til pensionister med større arbejdsindkomster. Jeg kan forstå, at det er allervigtigst for Det Konservative Folkeparti at sørge for, at de pensionister, som har store arbejdsindkomster, også bliver forsynet med offentlige tilskud.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Fru Pia Gjellerup har i dag den helt særlige evne, at hun ikke hører efter, hvad der bliver sagt.

Jeg kan oplyse fru Pia Gjellerup om, at Det Konservative Folkeparti, netop lige før vi gik i gang med denne tredjebehandling, faktisk stemte for ændringsforslag til orlovsreformen, selv om vi stemmer imod den samlede lov, fordi vi erkender, at her har regeringen dog efter 6 måneders intens lobbyvirksomhed lyttet til, at det, man havde gennemført, var håbløst skriveworkarbejde.

Når vi går så kraftigt i brechen for pensionister, uanset om det nu er 6.000 pensionister, som regeringens forslag påvirker, eller det er alle de pensionister, som regeringen nu også selv har erkendt at vi havde ret med hensyn til, er det, fordi fru Pia Gjellerups regering fra denne talerstol gang på gang har afvist, at der var så meget som én eneste pensionist, der blev ramt af skattereformen i negativ retning. Vi kan finde utallige udskrifter frem af Folketingets forhandlinger, hvor man har benægtet fakta – de fakta, som man nu med et ændringsforslag selv må erkende, og som berører en

gruppe mennesker, som man med et andet forslag forsøger at indføre en ny forringelse for.

At der ikke er nye forslag i det forslag, der er kommet frem her, er decideret forkert, fru Pia Gjellerup. Og det ville en læsning af forslagene dokumentere, men det er jeg helt klar over at fru Pia Gjellerup ikke har gjort. Fru Pia Gjellerup har bare automatisk afvist alle forslag. En læsning vil annoncere genfremsættelse af fornuftige forslag, vil vise, at der er nye forslag, og vil bestemt vise, at der både var lagt op til et forlig og til en anden retning i finanspolitikken.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Det er ganske enkelt for groft, når fru Pia Gjellerup bruger Folketingets talerstol til at meddele, at de markante forringelser, der er sket over for pensionisterne, kun berører dem, der har kæmpestore indkomster.

Det rent ideologiske kan jeg forstå, for det er Socialdemokratiets ønske at skabe et samfund – en afhængighedskultur – hvor folk skal slæbe sig frem på deres grædende knæ og bede om allernådigst at få udbetalt almisser fra det offentlige. Det er den socialdemokratiske samfundsmodel, afhængighedskulturen.

Men realpolitisk er det jo fuldstændig hul i hovedet, at det er dem, der har sørget for sig selv, som bidrager til samfundet, og som er med til at gøre samfundskagen større, man kommer og slår over fingrene og siger: Kan I så lade være med det! Sørg for at sætte jer hjem, pas jer selv, kig højest på tv og kig ud ad vinduet, og hold jer i øvrigt uden for alting, så skal I nok få penge. Men gør I en aktiv samfundsindsats, så kommer vi og tager mangfoldigt mere fra jer, end det, I ellers ville kunne have tjent selv.

Det er simpelt hen uanstændigt, også rent realpolitisk, hvis man ser bort fra de ideologiske over- og undertoner, der er, når Socialdemokratiet fører disse synspunkter frem. Det hører ingen steder hjemme. Vi skulle gerne have et samfund, hvor det at gøre en indsats var noget, der blev belønnet, og ikke noget, man straffer folk for.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

[Pia Gjellerup]

Jeg synes, man altid skal være varsom med at bruge så firkantede ord om de ideologiske forhold, når det drejer sig om pensionister, sådan som hr. Kim Behnke svinger sig op til.

Hr. Kim Behnke mener, at den sandeste pensionist, den pensionist, som hr. Kim Behnke gerne vil bruge allerflest ord på – og det skulle vitterlig også rettes til fru Anne Birgitte Lundholt – er den pensionist, som man kan sætte spørgsmålstegn ved om overhovedet er pensionist, nemlig et menneske, der har sin hovedindkomst på et helt andet område, ved at arbejde. Er et menneske, som arbejder for en almindelig lønindkomst, egentlig en pensionist?

I øvrigt vil jeg minde fru Anne Birgitte Lundholt om, at hendes parti har fuldstændig det samme synspunkt, som Socialdemokratiet har, bare disse arbejdende, såkaldte pensionister ikke er 70 år. Bare de er 69 år.

Der må være et eller andet ideologisk for Det Konservative Folkeparti mellem det at være 69 år og være 70 år. Jeg konstaterer, at der ikke foreligger noget ændringsforslag fra Venstre og De Konservative om at ændre det. Men det havde vi under førstebehandlingen af forslaget. Da nævnte en af de to partiers ordførere – jeg husker ikke nu hvilken – at det ville man da overveje at fremkomme med forslag til. Men man ville i hvert fald ikke have det ind på finansloven nu, kan jeg forstå, for så ville forslaget til finanslovændringer fra de to partier se økonomisk endnu ringere ud, end det gør.

Dernæst til fru Anne Birgitte Lundholt, der siger, at hvis man læste forslaget – øjensynlig meget grundigt, kunne jeg forstå på fru Anne Birgitte Lundholt – ville man kunne finde nye forslag fra De Konservative og Venstre i forslagsprogrammet. Fru Anne Birgitte Lundholt huskede dem ikke selv.

I øvrigt er min hovedtanke, at man kun kan høre, hvad Venstre og De Konservative mener. Det er faktisk svært at læse sig til det, for alle de ting, man siger man vil, dem gør man ikke, når det kommer til stykket.

Anden næstformand (Grove):

Efter at fru Anne Birgitte Lundholt har fået ordet for en kort bemærkning, går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Til det sidste kan jeg oplyse fru Pia Gjellerup om, at vi faktisk fra alle andre end fru Pia Gjellerup har fået at vide, at disse forslag med til baggrund liggende notater, som man også skal læse med, faktisk er utrolig klare og gennemarbejdede og også så klare, at man i Finansministeriet var i stand til – og det vil vi gerne kvittere for – at komme tilbage med en meget saglig og omfattende kommentering, hvor vi dog ikke var enige i alle de økonomiske beregninger.

Det er altså kun fru Pia Gjellerup, der har haft problemer med at læse vores ændringsforslag.

Dernæst til pensionisterne. Jeg må gøre fru Pia Gjellerup opmærksom på, at det, det drejer sig om, er det principielle, at regeringen fra denne talerstol har nægtet, at regeringens politik, skattereform og finanslov forringede så meget som en krone for nogen pensionister. Statsministeren har i sin åbningstale her forsikret, at grundbeløbet stod fast for pensionister.

Det, vi anker over, er ikke, at der kan være forskel på vores ideologiske holdning til, om folk har ret til grundbeløbet for pension, eller folk ikke har, og ved hvilken aldersgrænse den aftrapning kommer. Det, vi anker over, er et løftebrud fra regeringen og regeringspartierne og dem, der står bag disse forslag, over for landets pensionister.

Svend Heiselberg (V):

Dette er så den første finanslov, som rødkløverregeringen skal have vedtaget, og modsat da landet havde et borgerligt styre, er denne regering i den heldige situation, at den har en mere civiliseret opposition, end den borgerlige regering havde.

Vi vidste sjældent, hvorledes f.eks. Socialdemokratiet ville forholde sig til afstemninger om selve finanslovsforslaget. Socialdemokratiet brugte altid finansloven som et politisk redskab, som et forsøg på at vælte den til enhver tid siddende regering, og det lykkedes da også for Socialdemokratiet.

Vi syntes, det var usmageligt, fordi vi har den opfattelse, at det er almindelig politisk kultur til syvende og sidst at stemme for finanslovsforslaget. Derfor vil vi også i morgen slutte med at stemme for finanslovsforslaget.

[Svend Helseberg]

Det er ikke, fordi vi synes, det bliver en god finanslov. Vi synes faktisk, at den i substansen er dårlig – ja, nærmest uansvarlig. Den har en forkert kurs for økonomisk og beskæftigelsesmæssig opretning. Større underskud, større arbejdsløshed; det sidste forsøger man at skjule ved at udvide de gamle travere som orlovsordninger, jobprojekter og udvidede efterlønsordninger.

Regeringen forstørrelser den gruppe, som lever af overførselsindkomster, og som er en økonomisk belastning for dansk økonomi.

I dag er 44 pct. af befolkningen over 18 år på overførselsindkomst. Derfor kvæles alt initiativ med himmelråbende stigende skatter og afgifter. Vi har ganske vist fået en skattereform. Men mon der er ret mange af dem, der har fået tilsendt deres forskudsregistrering, som føler, at de har fået lavere skat?

Det kan de ganske vist først finde ud af, når de har været hos en revisor, fordi forskudsopgørelsen for de fleste er ulæselig.

Men dem, jeg har mødt, kommer til at betale mere i skat. Og her fra nytår fjernes fradraget for en række goder. Og mange vil få et chok, når de finder ud af, hvad det vil koste eksempelvis at køre til og fra arbejde i firmaets bil, samt hvad det vil koste de medarbejdere, der arbejder på en virksomhed, hvor det tidligere har været praksis, at de måtte forsyne sig med en del af virksomhedens produkter.

De lønmodtagere, der slider og slæber for, at andre kan være fri for at arbejde, bliver altså straffet af regeringens smålighed. Vi synes, det er forkert. Vi synes, det er synd for de mange dygtige og stræbsomme lønmodtagere, vi har rundt om på vores virksomheder. Men det er jo som sagt regeringens politik.

Også de husejere eller andre, som har gæld, vil få deres rentefradrag beskåret. Og jeg kunne fortsætte.

Her fra nytår får vi de grønne afgifter: Stigende benzinpriser osv. Og derfor har vi også, som vi bebudede det ved førstebehandlingen, stillet en række ændringsforslag, som regeringen ganske vist har afvist, fordi vi ønsker at følge en kurs, som regeringen ikke vil.

Det er naturligvis regeringens ret. Men vi advarer regeringen om ikke at lade pengene vedblivende fosse ud af statskassen til det ene mere tåbelige projekt end det andet.

Fra Venstres side ønsker vi en ny økonomisk politik, som stopper væksten i den offentlige sektor og til gengæld øger væksten i den private.

Vi frygter også, at fordelene ved en GATT-aftale vil blive sat over styr med den politik, som regeringen fører, og derfor bundet mange af vore ændringsforslag i et hensyn til erhvervslivet.

Vi har som sagt foreslået en fjernelse af nogle af afgifterne, eksempelvis CO₂-afgiften, som er en belastning for erhvervslivet. Gjorde vi det – som foreslået af De Konservative og Venstre – ville det give 6.000-10.000 flere arbejdspladser i den private sektor.

Orlovsordningen har vi også foreslået ændret. I teorien kan den være fornuftig nok. Men i praksis vil det vise sig, at den giver større offentlige udgifter og mindre beskæftigelse, fordi virksomhederne i høj grad vil bruge ordningen til at rationalisere arbejdet i virksomhederne.

Vi har foreslået ændringer i den famøse hjemmeserviceordning. Her ønsker vi en fradragordning, som vil give mindre bureaukrati og betydelig mere beskæftigelse. Det samme gælder reparation og vedligeholdelse.

Vi ønsker som sagt samtlige stigende erhvervsskatter fjernet. Vi har foreslået en nedsettelse af beløbet til ulandsbistand; vi mener ikke, at vi har råd til fortsat at gå foran med øgede ulandsbevillinger.

I det hele taget er det en hån mod den danske befolkning, at vi har en minister, hvis opgave er at rejse rundt i verden og dele milliarder af kroner ud til alle tænkelige og utænkelige projekter. Jeg skal sige, at jeg dog har set, at ministeren for tiden er på officielt besøg i Danmark i dag.

Vi er også af den opfattelse, at vi må hæve returprocenten af de ulandsbevillinger, som vi yder, således at vi kan få mere dansk beskæftigelse. Det vil kunne give i tusindvis af job, hvis vi forlanger mere dansk produktion. Vi er af den opfattelse, at vi må begrænse udgifterne til flygtninge. Vi har foreslået en gradvis frigivelse af de fondsbelagte LD-midler, og i det hele taget ønsker vi en anden politik – en egentlig arbejdsmarkedsreform og en skattereform med et helt andet sigte. Vi ønsker at afskaffe den famøse bruttoskat.

[Svend Heiselberg]

Vi beklager, at regeringen ikke er gået ind i forhandlinger og har vist egentlig vilje til at få en ansvarlig finanslov. Som sagt er finansloven perspektivløs: Den skaber ikke mere beskæftigelse, den forøger de offentlige udgifter, den påfører de enkelte borgere flere udgifter, den skaber usikkerhed om vores valuta- og rentepolitik på længere sigt, og vi kan kun sige, at det er fornuftigt af borgerne ikke at kaste sig ud i en forbrugsudvidelse eller forøget gældsætning. Regeringens politik er dømt til at mislykkes.

Spørger man dansk industri, om de tror på øget vækst, er svaret nej, og hvis det sker, er det i form af opstart af nye virksomheder i udlandet. Landbrug og fiskeri er tvunget i knæ, og hvad gør regeringen her? Den sender flere på orlov – så mange, at vi nu skal have svenske sygeplejersker for at kunne pleje og hjælpe de syge og ældre her i landet. Regeringen sender folk på kurser og uddannelse, og den pumper ud til hjemmeservice, tilskud til reparation og vedligeholdelse og forøger udgifterne til erhvervslivet.

Vi synes, det er en dårlig politik, og at de forslag, som er indbygget i det af regeringen fremsatte finanslovsforslag, har en sådan karakter, at det er helt naturligt, vi må tage afstand fra dem. Vi beklager, at regeringen ikke er gået positivt ind i en drøftelse med oppositionen om de forslag, vi har stillet. Vi har udarbejdet en række forslag, som vi har sendt til regeringen. Vi havde håbet på en seriøs behandling, men måtte konstatere, at regeringen ikke var indstillet på at indgå i en sådan forhandling. Det har regeringen ikke villet af frygt for, at det flertal, man havde skabt inden for regeringen for en finanslov, ville bryde sammen, hvis der blev rørt ved enkeltelementer i finanslovsforslaget. Vi har jo set, hvordan sammenholdet er i regeringen; det så vi så sent som i går.

Til sidst kan jeg sige, at vi forholder os til afstemningen om finanslovsforslaget som nævnt af fru Anne Birgitte Lundholt.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Hr. Svend Heiselberg havde nogle indledende betragtninger af generel karakter, men dem vender vi tilbage til i morgen, så dem lader vi ligge i denne omgang.

Men hr. Svend Heiselberg berørte et par emner undervejs, som jeg gerne vil søge afklaret lidt nærmere med et par spørgsmål. Hr. Svend Heiselberg omtalte GATT-aftalen, som vi vist alle er glade for nu er en realitet. Jeg havde så ventet at høre lidt mere om Venstres tidligere krav om, at der på finansloven skulle indføres et støttebeløb til dansk landbrug som følge af beslutningerne om GATT-aftalen. Dengang ønsket blev fremført, vidste vi ikke, om GATT-aftalen ville komme i hus; nu ved vi, at den er i hus. Har Venstre opgivet dette nye tilskuds-krav til finansloven? Det er jo interessant også i ideologisk sammenhæng.

Dernæst vil jeg gerne stille spørgsmål angående ulandspolitikken. Jeg er ikke overrasket over det, Venstre og Det Konservative Folkeparti gør her, for det har vi oplevet så tit. Det har faktisk kun været, når Det Radikale Venstre og andre partier har deltaget i forlig om finanslovsforslaget, at det er lykkedes ikke at få gennemført disse voldsomme nedskæringer i og ødelæggelser af ulandsbistanden, som Venstre og De Konservative altid har ønsket sig. Men nu mener jeg vi har nået et punkt, hvor vi må spørge Venstre, om de hermed opsiger alt samarbejde med de øvrige partier om ulandsbistand. For det, Venstre og De Konservative gør nu, er at foreslå en voldsom nedskæring, som rammer ind i en 5-års-planlægning, som Danida arbejder med – en 5-års-planlægning, som var den tidligere udenrigsministers projekt. Jeg vil gerne høre, om man her både tager afstand fra den tidligere udenrigsministers projekt i form af Danidas femårsplan, hvor beløbene er indlagt, og man i det hele taget generelt opsiger alt samarbejde med de øvrige partier om ulandsbistanden.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg skal modsat hr. Bilgrav-Nielsen glæde mig over, at Venstre og De Konservative er begyndt at have en mere kritisk holdning over for ulandsmidlerne; det er der bestemt grund til.

Men jeg vil gerne have hr. Svend Heiselbergs ord for, at de ændringsforslag, Venstre er medforslagsstiller til, ikke repræsenterer det alternativ til den regering, vi har i øjeblikket, som Venstre med rette promoverer.

Er det sådan, at Venstre, såfremt den politiske situation gør det muligt, er parat til at fore-

[Kim Behnke]

tage langt mere markante og dybtgående ændringer af finanslovsforslaget end det, de stillede ændringsforslag repræsenterer? For skal vælgerne have et indtryk, der kan fæstne sig det næste års tid, er det vigtigt, at vælgerne allerede nu ved, hvilket sigtemål der er i 1994.

Hvis det er en finanslov med markant større ændringer end dem, ændringsforslagene lægger op til, hilser vi det velkomment, men hvis Venstre mener, at de ændringsforslag, man har været med til at stille nu, er udtømmende for, hvad Venstre mener, er vi straks mere bekymrede. Derfor vil jeg gerne høre hr. Svend Heiselbergs forklaring på, hvad der skal ske det næste års tid.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Bilgrav-Nielsen, at det er rigtigt, at vi under førstebehandlingen beskæftigede os en hel del med GATT-forhandlingerne. Det gjorde vi, fordi vi selvfølgelig er bekymrede for, at dele af erhvervslivet skulle blive påført udgifter i forbindelse med GATT-aftalen.

Men vi er jo i den heldige situation, at vi, da vi havde en borgerlig regering, fik sat et uspecificeret beløb på finansloven, og jeg går selvfølgelig ud fra, at den nuværende regering, på samme måde som den tidligere regering var, er indstillet på at finde en løsning, hvis der opstår problemer f.eks. for landbruget. Derfor rejste vi det netop med så stor styrke under førstebehandlingen, som vi gjorde. Vi mener, det er en af de ting, vi kan regne med, når vi får en afklaring på situationen.

Nu er den GATT-aftale jo så ny, at vi vanskeligt kan sige, hvad den kommer til at koste, eller om den kommer til at koste nogen noget, men gør den det, regner vi selvfølgelig med, at finansministeren indkalder os til et møde, sådan at vi kan opfylde det, vi gav tilsagn om allerede sidste år ved gennemførelsen af finansloven.

Dernæst spørger hr. Bilgrav-Nielsen, om vi tager afstand fra den tidligere udenrigsministers ulandspolitik. Det gør vi såmænd ikke, men jeg tror, at den tidligere udenrigsminister ofte følte, at de ting, han blev sendt i byen med, var blevet pålagt ham af et flertal. Jeg tror ikke, han altid havde hjertet med i de ting, han blev sendt i byen med, men det er jo de politiske vilkår.

Vilkårene er dog også, at vi forsøger at tage hensyn til, at vi, hvis vi kunne få en regering, der ikke var så afhængig af De Radikale, ville ændre den ulandspolitik, som vi synes er for dyr, og som vi ikke mener vi har råd til.

Svaret til hr. Kim Behnke er ganske enkelt, at hr. Kim Behnke vil se en stærk, udfordrende borgerlig politik, hvis vi får mulighed for det.

(Kort bemærkning).

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det, som hr. Svend Heiselberg siger nu om GATT's forhold, er jo, at det ønske, man tidligere fremførte, var der ikke belæg for at fremføre. Man fremførte det på et tidspunkt, hvor man ikke kendte resultatet af GATT-forhandlingerne. Nu kender man resultatet af GATT-forhandlingerne. Nu har man ikke noget ønske, men henholder sig til, at den forrige regering havde en tekst, hvor der stod noget om, at dersom, hvis, såfremt, ifald. Det er da en erkendelse, der er til at forstå.

I spørgsmålet om ulandsbistand er det lidt spændende at høre hr. Svend Heiselberg udtale, at den tidligere udenrigsminister nok ikke rigtig havde hjertet med. Nej, det kan godt ske! Jeg har såmænd tænkt på det samme en gang imellem – især når vi har drøftet det her i landet. Men jeg lagde meget mærke til, at når den tidligere udenrigsminister rejste ud i verden, var han ikke bleg for at fortælle, at han kom med de store gaver fra Danmark.

Men det, det er interessant at få at vide nu, er, om Venstre lægger en markant anden profil i ulandsbistanden, for det må betyde, at de ord ikke står til troende, som vi hørte bl.a. fra Venstres landsmøde, nemlig om solidariteten over for de andre befolkningsgrupper, de svage stillede – især dem i Østeuropa.

Det synes jeg ville være interessant at få lidt mere afklaret. Er det en ændret og mere kold, måske kynisk stil, man nu anlægger, hvor man ikke synes, at vi i Danmark, der hører til den rige del af verden, har råd til at hjælpe dem, der lever på sultegrænsen?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Bilgrav-Nielsens bemærkning om det kolde og kyniske kan han gemme til i aften, når han går til banegården, og sige til poseda-

[Kim Behnke]

merne og de subsistensløse rundt omkring i København, at de er blandt verdens rigeste, så man selvfølgelig skal gå rundt og dele milde gaver ud ude i den store verden. Hr. Bilgrav-Nielsen kan tage ud på de ensomme mænds hjem og holde talen derude. Jeg er sikker på, at hr. Bilgrav-Nielsen vil få mange tilhørere og den rigtige behandling og det rigtige responsum.

Men ikke desto mindre var det jo lige ved, at hr. Bilgrav-Nielsen inspirerede Fremskridtspartiet til, at vi skulle have en forespørgselsdebatt her for at se, om Venstres holdninger vedrørende det ulandspolitiske holder, når der skal stemmes om en konkret dagsorden. Men vi vil bruge julen til at overveje, om vi skal benytte os af den politiske mulighed.

Jeg efterlyser så til gengæld fra hr. Svend Heiselberg et lidt mere håndfast udsagn end, at Venstre engang om et års tid, hvis den politiske mulighed er der, vil præsentere vælgerne for de guldkorn, man måtte ligge inde med. Jeg vil gerne sige til hr. Svend Heiselberg, at det er for sent. De guldkorn, Venstre måtte ligge inde med, skal sandelig præsenteres for vælgerbefolkningen, inden vælgerne skal tage stilling til, hvordan Folketinget skal sammensættes næste gang.

Hvis man venter med at komme med guldkorn til bagefter, kan det være, at der slet ikke er nogen anledning til at komme med guldkornene. Hvis Venstre mener noget med udtalelsen om, at pengene fosser ud af statskassen – jeg er enig i synspunktet – må man også præsentere nogle markante ændringsforslag til, hvordan man får stoppet hullerne.

Derudover kan Venstre heller ikke blive ved med at hævde, at Venstre har en politik, der er et alternativ til den nuværende regering, hvis man ikke på tryk vil vise, hvor de markante ændringer er, for de ændringsforslag, vi skal stemme om i dag, er ikke nok. Venstre bliver nødt til at være mere konkret.

Anden næstformand (Grove):

Hr. Svend Heiselberg har ordet for en kort bemærkning, og så afslutter vi de korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Bilgrav-Nielsen, at

Venstres solidaritet går så langt, som vi synes det er forsvarligt. Men vi må nok sige, at vi nærmer os det punkt, hvor vi mener at Danmark begynder at gå længere, end det er forsvarligt med hensyn til at yde støtte til både det ene og det andet sted.

For det er rigtigt, at der også her i Danmark er mange mennesker, der har behov for, at vi tager hensyn til dem.

Derfor er vores ulandsstøtte et område, som vi mener det er rimeligt at vi ser på, og det viser sig jo også, at der er andre lande, der må begynde at revurdere deres ulandsbevillinger. Det mener vi også at vi skal gøre her i Danmark, og det er vi som sagt indstillet på at gøre, når den tid kommer.

Hr. Kim Behnke siger, at man gerne vil have nogle flere guldkorn. Nu forholder det sig jo sådan, at Venstre har stillet en del ændringsforslag. De ændringsforslag, vi har stillet, er ikke paradeforslag; det er forslag, vi har stillet, fordi vi gerne vil i en dialog med regeringen og have indflydelse på det foreliggende finanslovsforslag. Men dem afviser regeringen, selv om vi har været meget beskedne i vores ønsker over for regeringen. Det er vi kede af, men det er klart, at det ville se anderledes ud, hvis vi havde et flertal og ikke skulle være afhængige af eksempelvis hr. Bilgrav-Nielsen. Men den tid kommer forhåbentlig også inden for et år.

Anden næstformand (Grove):

Jeg skal her afbryde forhandlingen om ændringsforslagene og udsætte mødet til kl. 13.00, hvor vi først går til punkt 33 på dagsordenen: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.59

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens sidste punkt, som var:

33) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 357

1) Til *industriministeren* af:

Flemming Hansen (KF):

[Flemming Hansen]

»Vil ministeren oplyse, om bevillingskrævende restaurationsvirksomheder vil blive udelukket fra at opnå etableringsydelse, hidtil kaldet iværksætterydelse?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge bekendtgørelse nr. 884 af 22. november 1993 om administration af iværksætterklippekortet er erhverv, der reguleres gennem bevillinger, ikke omfattet af tilskudsordningen, der er en forudsætning for opnåelse af etableringsydelsen. Restaurationsbranchen er som bekendt præget af betydelig overkapacitet, hvilket samme forhold har begrundet, at landbrug og fiskeri er udelukket. Iværksætterordningen har medvirket til at opretholde overkapaciteten i restaurationsbranchen, der er i dyb krise.

Det kan nu konstateres, at 30 pct. af alle, der modtager iværksætterstøtte, har etableret restaurationsvirksomhed, således at hele 10 pct. af al bevillingsvirksomhed drives med dette offentlige tilskud.

Industriministeren (Erling Olsen, fg.):

Svaret er, at vi ikke har nogen planer om at udelukke restaurationsvirksomheder fra etableringsydelse, men vi er meget opmærksomme på, at der er en overkapacitet i hotel- og restaurationsbranchen, og derfor vil vi – og det gør vi allerede – se meget intenst på de forretningsplaner, man skal forelægge for at få etableringsydelsen. Der skal virkelig være en sandsynliggjort levedygtighed for den restauration, der skal have en bevilling, ellers får man ikke etableringsydelse.

Det er klart, at på den ene side har vi hensynet til en branche med stor overkapacitet, på den anden side ønsker vi ikke at sætte fornyelsen i stå. Derfor siger vi: Vi vil fortsat give mulighed for etableringsydelse til restauratører, men der stilles ekstra strenge krav til sandsynligheden for, at deres forretning vil vise sig levedygtig.

Flemming Hansen (KF):

Jeg takker for ministerens svar. Når jeg har rejst spørgsmålet, er det, fordi Erhvervsfremmestyrelsen i bekendtgørelse nr. 3 har skrevet, at virksomheder på områder, hvor der ikke er fri etableringsret, og hvor erhvervet er regule-

ret gennem bevillinger, ikke er omfattet af iværksætterloven. Man kan jo sige, at der er bevillingsret til at drive restaurationsvirksomhed, og det er derfor, jeg overhovedet stiller spørgsmålet.

Så vil jeg gerne stille et tillægsspørgsmål til ministeren. Jeg er sådan set ikke utilfreds med ministerens svar, men jeg vil gerne spørge, om ikke ministeren finder, at det er et kolossalt tal, når erhvervet nævner, at 30 pct. af alle, der modtager iværksætterstøtte, har etableret restaurationsvirksomhed. Det var mit første spørgsmål.

Om mit andet spørgsmål er, om ikke ministeren også finder, at det er et meget stort tal, når 10 pct. af al bevillingsvirksomhed her i landet drives via disse offentlige tilskud. Jeg synes personlig, det må være meget vanskeligt at bevæge sig i en branche, hvor man er ude for en sådan konkurrence – det er næsten umuligt – og en skønne dag er vi måske oppe på, at det er 90 pct., der er i den situation. Derfor spørger jeg, om ikke ministeren er betænkelig ved denne udvikling. Jeg må sige, at det er jeg i hvert fald.

Industriministeren (Erling Olsen, fg.):

Det er klart, at det er nogle meget store tal. Vi har også i ministeriet fra Socialforskningsinstituttet fået nogle mindre tal; men i virkeligheden er det ikke afgørende, om vi tager det ene tal eller det andet tal, det afgørende er, at det er en overfyldt branche, og at vi derfor skal være meget opmærksomme på, hvorvidt en virksomhed vil være levedygtig, før vi giver den etableringsydelse.

For så vidt angår spørgsmålet om, at der skal bevilling til ud fra selve formuleringen af disse regler, der er udgået fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, er svaret, at dér, hvor man siger nej, er der en generel afviklingsordning for erhvervet, eller også er det erhvervet som helhed, der er bevillingskrævende, mens det her udelukkende drejer sig om alkoholbevillinger.

Vi kan drøfte disse ting frem og tilbage, og man kan også tænke sig, at vi kan klargøre reglerne på den ene eller den anden måde; men det afgørende er igen, at vi – ligesom den foregående regering – mener, at vi ikke skal hindre fornyelse, men vi skal være opmærksomme på, at virksomhederne er levedygtige.

Flemming Hansen (KF):

Jeg takker endnu en gang for svaret og skal så spørge ministeren, om det sidste svar er et udtryk for, at regeringen f.eks. med Folketingets Erhvervsudvalg eller Arbejdsmarkedsudvalg vil tage denne situation op til overvejelse på grund af de meget store tal, jeg nævnte.

Industriministeren (Erling Olsen, fg.):

Regeringen er altid villig til at drøfte spørgsmål, som ligger medlemmer af Folketingets Erhvervsudvalg på sinde.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 364**2) Til arbejdsministeren af:****Helge Sander (V):**

»Hvad er ministerens kommentar til kendelsen i Arbejdsretten den 10. december 1993 vedrørende SiD's indblanding i aftaleforholdet mellem Ribelandmanden og dennes enlige ansatte?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg finder det egentlig ikke særlig hensigtsmæssigt, at jeg som minister her i Folketinget kommenterer en konkret afgørelse fra Arbejdsretten. Det vil efter min mening være på grænsen af princippet om opdeling imellem den lovgivende, den dømmende og den udøvende magt.

Jeg vil dog gerne understrege, at jeg anser Arbejdsretten for at være en yderst kompetent domstol, bl.a. i kraft af den måde, den er nedsat på. Jeg vil således gerne henlede opmærksomheden på, at Arbejdsretten under domsforhandling har en højesteretsdommer som retsformand, og derudover deltager yderligere 6 dommere – 3 udpeget af arbejdsgiversiden og 3 udpeget af lønmodtagersiden – alle med et indgående kendskab til arbejdsretsforhold.

Helge Sander (V):

Først vil jeg sige tak for svaret fra arbejdsministeren og så tilføje, at når vi finder det hensigtsmæssigt at tage sagen op her, er det, fordi nok har Arbejdsretten talt, men dommens præmisser er jo indsnævret sådan, at afgørelsens konsekvenser er meget, meget begrænsede. Vi

må tilstå, at vi ikke føler, at den frihed, der bliver knæsat med dommen, er så bred, at der gælder tilsvarende aftale- og organisationsfrihed inden for andre erhverv.

Derfor vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, hvordan arbejdsministeren har det i forhold til andre sager, som har verseret i løbet af denne sommer, bl.a. sagen om Brændesgårds-haven på Bornholm, hvor der har været en fuldstændig parallel situation, som man dog ikke kan sige bliver dækket ind af denne afgørelse.

For det andet vil jeg også gerne sige, at jeg selvfølgelig er glad for, at arbejdsministeren roser Arbejdsretten, men jeg må da spørge, om det er ensbetydende med, at arbejdsministeren tager skarp afstand fra, at SiD-formand Hardy Hansen i meget stærke vendinger kommenterede dommen dagen efter, bl.a. ifølge forsiden af Jyllands-Posten den 11. december 1993:

»SiD er klar til at erklære landbruget krig . . . Fagbevægelsen kan ikke leve med sådan en dom . . . SiD og LO må indlede en kampagne mod landbruget.«

Hvad er ministerens kommentar til disse udtalelser?

Thor Pedersen (V):

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren som medlem af den udøvende magt, hvad ministeren agter at gøre for at udbrede kendskabet til dommen, således at tilsvarende overgreb undgås i fremtiden.

Sønderby (V):

I forbindelse med hr. Helge Sanders spørgsmål har jeg også et spørgsmål til ministeren: Når SiD-formanden kalder dommen fra Arbejdsretten en skamlet og en klassedom og bebuder en storstilet kampagne, vil jeg godt høre ministerens kommentar til det. Jeg er enig med ministeren og tilfreds med svaret, der siger, at Arbejdsretten er en god foranstaltning, og de grupper, der sidder i den, forvalter embedet godt, men når så en repræsentant for fagbevægelsen kalder det en skamlet og en klassedom, vil jeg godt høre ministerens kommentar.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne sige, at uanset hvor mange her i Folketinget der kunne have lyst til at høre min

[Arbejdsministeren]

mening om det ene eller det andet i denne her sag, må jeg sige, at jeg ikke agter at tilføre debatten yderligere. Når Arbejdsretten har talt, efter at der har været udført en forsvarlig, lovmæssigt rigtig retsforhandling, så synes jeg faktisk ikke, at man politisk skal gå ind og kommentere, om den ene part siger noget, der er mere eller mindre hensigtsmæssigt i forhold til dommens udfald.

Derfor agter jeg faktisk ikke at kommentere Arbejdsrettens afgørelse, men vil henholde mig til mit tidligere svar, at Arbejdsretten efter regeringens opfattelse, efter min opfattelse, på en forsvarlig måde håndterer fagrettlige stridigheder. Jeg synes ikke, det ville være hensigtsmæssigt, at man efterfølgende lavede en politisk diskussion, hvor man gav den ene eller den anden større eller mindre karakterer.

Thor Pedersen (V):

Nu forstår jeg på arbejdsministeren, at arbejdsministeren ingen mening har, men mener arbejdsministeren ikke, at ministeren har et ansvar som en del af den udøvende magt for at gøre, hvad ministeren kan for at forhindre, at tilsvarende overgreb finder sted i fremtiden? Her har dommen jo fastslået, at det var ulovligt; føler ministeren så ikke, at der er et ansvar?

Jeg vil også gerne spørge ministeren: Solidaritet, betyder det, at de mange hjælper den enkelte, for at den enkelte kan få sine ønsker opfyldt, eller betyder solidaritet, at de mange forhindrer den enkelte i at få sine ønsker opfyldt? Har ministeren en mening om det spørgsmål?

Per Stig Møller (KF):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret, for jeg synes, ministeren har givet et svar, som er et vink med en vognstang til alle uden for Christiansborg.

Jeg mærkede mig, at ministeren sagde, at der er foretaget en forsvarlig og hensigtsmæssig behandling, og at det er en forsvarlig måde at håndtere faglige stridigheder på, og det synes jeg er et vink med en vognstang til alle uden for Christiansborg, så jeg takker ministeren for svaret.

Helge Sander (V):

SiD-formanden er jo ikke en hr. hvem som helst, og jeg har noteret mig, at arbejdsministe-

ren udtrykte sig på en sådan måde, at det var en klar afstandtagen fra SiD-formanden.

Når jeg understreger dette, så er det for at få det yderligere bekræftet af arbejdsministeren, da jeg ved, at de kommentarer fra SiD-formanden få minutter efter, at dommen var afsagt, selvfølgelig har skabt megen foruroligelse især i landbruget og beslægtede erhverv, hvor man jo efter disse udtalelser at dømme kan forvente en ren krig fra SiD's side.

Men jeg forstod arbejdsministerens udtalelse derhen, at arbejdsministeren også mener, det er ganske urimeligt med sådanne udtalelser, og det er blot dette, jeg ønsker at få bekræftet.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg tror faktisk ikke, at jeg har meget at tilføje mit første svar, som jeg vil henholde mig til.

Arbejdsretten har talt. Arbejdsretten har truffet en afgørelse, og det er Arbejdsrettens ansvar og Arbejdsrettens forpligtelse, og jeg føler mig helt tryk ved den beslutning og ved den procedure, der har været anvendt.

Om hr. Helge Sander vil tillægge mig nogle yderligere superlativer i forhold til andres udtalelser, det kan jeg jo selvfølgelig hverken gøre til eller fra, men jeg vil henholde mig til mit tidligere svar.

Bertel Haarder (V):

Det er selvfølgelig kedeligt, at arbejdsministeren er så beskeden, at vi slet ikke må få hendes mening at høre; jeg synes, at vi får hendes mening at høre i så mange sager mellem år og dag.

Det, der blev spurgt om, er jo ikke, om arbejdsministeren er enig med Arbejdsretten. Det, der blev spurgt om, er, om hr. Hardy Hansen, som altså er uenig med Arbejdsretten, helt uanfægtet af landets regering skal have lov at fremsætte trusler mod fredelige mennesker, som blot ønsker at leve i ly af Arbejdsrettens dom, sådan som også arbejdsministeren her har sagt det. Altså: skal der ikke efter regeringens mening være grænser for, hvad hr. Hardy Hansen kan fremture med imod Arbejdsretten?

Ole Donner (FP):

Der blev før rejst et spørgsmål til arbejdsministeren om, hvad arbejdsministeren vil gøre

[Ole Donner]

for at udbrede kendskabet til denne dom. Det kom der ikke noget svar på. Jeg går ud fra, at det var en forglemmelse, så jeg vil gerne efterlyse ministerens svar på det.

Helge Sander (V):

Jeg kan forstå på arbejdsministeren, at arbejdsministeren ingen mening har om de overgreb, som vi har på dagsordenen her i dag, og heller ikke ønsker at definere begrebet solidaritet, så vi må måske vende tilbage med skriftlige spørgsmål, og når arbejdsministeren så har konsulteret sine venner i ministeriet, er det muligt, at vi kan få svar på disse spørgsmål.

Men jeg vil gerne sige som spørger og dermed med retten til en afsluttende bemærkning, at vores udgangspunkt er, at der ikke bør etableres konflikt, medmindre der er en uoverensstemmelse på den enkelte arbejdsplads mellem lønmodtagere og arbejdsgivere. Derfor burde hverken den omtalte konflikt sidste sommer på Bornholm eller denne fra Ribe nogen sinde have været iværksat.

Det er vores holdning, at udefra kommende organisationer ikke skal kunne blande sig, iværksætte støtteaktioner eller i øvrigt indbringe lignende sager for Arbejdsretten.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg bliver spurgt, om det kan være rimeligt, at hr. Hardy Hansen udtrykker sig, som hr. Hardy Hansen udtrykker sig.

Dertil vil jeg godt sige, at jeg har indtryk af, at alle her i Folketinget er glade for, at vi har foreningsfrihed og vi har ytringsfrihed. Det betyder selvfølgelig, at der en gang imellem er nogen, der ytrer sig på en måde, som man ikke bryder sig om, men det skal jo ikke indebære, at man så fjerner ytringsfriheden – heller ikke for hr. Hardy Hansen.

Det andet, jeg vil sige, er omkring spørgsmålet om, om jeg har en særlig forpligtelse til at udbrede kendskabet til den dom, der er blevet afsagt.

Jeg har ikke nogen informationskonto i Arbejdsministeriet til den slags informationskampagner. Jeg føler mig helt tryk ved, at der formentlig er andre – både partier, kan jeg forstå, men også organisationer – som meget gerne vil udbrede kendskabet til den dom, der er afsagt af Arbejdsretten, og det er de så hjerteligt velkomne til, men jeg mener ikke at have nogen politisk forpligtelse til det.

Jeg kan så yderligere forstå, at hr. Helge Sander ønsker nogle ændringer af selve arbejdsretsgrundlaget eller lovgivningen omkring faglige sager, og dertil vil jeg godt sige, at det jo ikke i en onsdagsspørgetidsdebat skal afgøres, hvorvidt der skal ske ændringer i lovgivningen om arbejdsret. I stedet må Venstre og hr. Helge Sander jo fremsætte konkrete forslag til de ændringer, som man måtte ønske, og så må vi tage stilling til dem på det tidspunkt.

Så jeg er bange for, at jeg ikke har yderligere bemærkninger ud over det, jeg har sagt: Der er afsagt en dom, og det er ikke en ministers eller Folketingets ansvar eller forpligtelse – eller hvad man nu har lyst til at kalde det – så yderligere at gå ud og sætte karakterer på den dom. Dommen er afsagt, og den er afsagt fuldt forsvareligt.

Ole Vagn Christensen (S):

Ministeren har sådan set allerede givet mig svaret, for det, jeg godt ville have spurgt om, er, om det har været almindelig praksis, at tidligere arbejdsministre har udbredt kendskab til de domme, der er faldet i Arbejdsretten.

Dernæst har jeg et andet spørgsmål: Jeg forstod, at ministeren i sit første svar til hr. Helge Sander redegjorde for, hvad der var Arbejdsrettens opgave, men jeg har ligesom forstået på det spørgsmål, der senere blev stillet af hr. Ole Donner, at det ikke er kommet klart og tydeligt frem, og det hænger sammen med, at hr. Ole Donner spurgte, hvad ministeren agtede at gøre ved de mennesker, som ikke ville rette sig efter de bestemmelser, der er. Jeg vil godt spørge ministeren: Er det ikke det, vi har Arbejdsretten til at klare?

Bertel Haarder (V):

Hvis hr. Hardy Hansen fører de trusler, han har fremsat, ud i livet, vil regeringen så tage initiativer for at beskytte de borgere, som det vil gå ud over? For ét er, at man kan have arbejdskampe og lign., inden Arbejdsretten har talt, men vil regeringen gøre noget for, at fredelige borgere ikke skal chikaneres af dem, der er utilfredse med dommen, efter at Arbejdsretten har talt? Det drejer sig om lov og ret i landet.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Til hr. Ole Vagn Christensen vil jeg sige, at

[Arbejdsministeren]

jeg ikke er bekendt med, hvordan mine forgængere hr. Kirkegaard, hr. Dyremose og fru Grethe Fenger Møller har håndteret lignende sager i forhold til informationsvirksomhed om den ene eller den anden domsafsigelse, men det kan jeg jo prøve at checke. Jeg mener faktisk ikke, at der har været nogen særlig form for efterfølgende informationsvirksomhed, og jeg mener i og for sig også, at det har været fornuftigt nok.

Og til hr. Ole Vagn Christensens sidste spørgsmål er svaret: Ja, det er lige præcis det, Arbejdsretten naturligvis både er til for og lever op til på smukkeste vis.

Til hr. Bertel Haarder vil jeg give den lille oplysning, at SiD jo har afblæst konflikten, så jeg ser altså ikke det helt hensigtsmæssige i, at jeg skulle bevæge mig ud i nogle vurderinger af, hvad jeg ville gøre i en given situation. Konflikten er afblæst; i de organisationer, der har været involveret i denne sag, tager man dommen til efterretning, og man retter sig efter den. At man så giver udtryk for sin skuffelse, ja, det har jeg ikke nogen mening om, men man retter sig faktisk efter den, og derfor er det jo ikke hensigtsmæssigt, at jeg går ud i nogle vurderinger af nogle tænkte situationer.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er det sidste spørgerunde i denne omgang.

Sønderby (V):

Vi har set – og det er helt fint – at man er holdt op med aktionen på det pågældende sted, men det, det drejer sig om nu, er, at der jo i aviserne er talrige overskrifter, der rummer trusler, hvor man har sagt, at man ikke er tilfreds med den dom, og man vil finde et andet sted at angribe. Det, vi spørger om, er, hvad regeringen vil gøre, når man på baggrund af denne dom, som man er utilfreds med, nok afblæser strejken i Spandet, men siger: Vi finder nye områder, hvor vi vil sætte ind, og så vil vi bruge magtmidler. Så er det, man spørger: Hvad vil regeringen så gøre?

Første næstformand (Ivar Hansen):

Arbejdsministeren for et afsluttende svar.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er ikke et politisk spørgsmål, sådan som

vi nu har valgt at organisere os på i forhold til de civile retlige domme og de fagretlige domme. I den situation, hvor man rejser nye sager, så bliver det nye arbejdsretssager, der bliver taget op, går jeg ud fra, hvis nogen føler, at de bliver antastet eller der sker indgreb i deres frihed og deres måde at organisere sig på eller ikke at organisere sig på. Det er jo lige præcis det, Arbejdsretten er til, og Folketinget har ikke på nogen måde hverken forpligtelser eller ansvar over for det.

Og jeg er faktisk helt tryk ved, at vores fagretlige system fungerer – det har denne her dom jo vist. Det fungerer hensigtsmæssigt; der er nogle, der bliver kede af det, og der er nogle, der bliver glade, og sådan er det jo med enhver dom. Når vægten vipper til den ene side, så er der nogle, der bliver skuffede, og hvis den vipper til den anden side, er der nogle andre, der bliver skuffede, og sådan er det. Jeg mener faktisk, at det politiske system og den politiske verden må tage det til efterretning, når både de civile retlige domstole og de arbejdsretlige domstole har talt. Der er altså ikke grund til, at vi politisk går ind og dissekerer de domme, der bliver afsagt; det er i hvert fald ikke fornuftigt, vil jeg sige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 365**3) Til arbejdsministeren af:****Helge Sander (V):**

»Finder ministeren det rimeligt, at behandlingen af en hastesag ved Arbejdsretten i nogle tilfælde kan tage flere måneder?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Spørgsmålet, som lyder: »Finder ministeren det rimeligt, at behandlingen af en hastesag ved Arbejdsretten i nogle tilfælde kan tage flere måneder?«, kan jeg hverken svare bekræftende eller benægtende på.

Sagsbehandlingstiden i Arbejdsretten afhænger nemlig først og fremmest af sagens parter. Det er sådan, at det er parterne, der skal sørge for, at sagen gøres klar til domsforhandling. Det sker typisk igennem skriftveksling og forelæggelse af dokumentation på samme måde som i andre retssager. Formålet er dels at få fastlagt sagens faktiske omstændig-

[Arbejdsministeren]

heder, dels at give parterne mulighed for at ud-
dybe og dokumentere deres påstande, og dels
at tilvejebringe det nødvendige grundlag for
dommernes stillingtagen.

Når parterne mener, at der ikke kan tilføres
sagen yderligere oplysninger, fastsættes en da-
to for domsforhandlingen.

Helge Sander (V):

Inden for det område, som vi har til debat
her, er der jo meget lidt lovgrundlag, de fleste
ting bygger på praksis og en hævdvunden ret
gennem mange, mange år; men netop med
hensyn til Arbejdsretten har vi jo et lovgrund-
lag, og på grundlag deraf synes vi faktisk, det
er væsentligt at høre, om regeringen har gjort
sig nogle tanker i relation til det forløb, som vi
har oplevet i denne sag. Derfor finder jeg ikke,
det er tilstrækkeligt, som ministeren også var
inde på i sit sidste svar, at henvise til, at hvis
Venstre ønsker nogle ændringer, så må man
fremstætte nogle forslag.

I dag gør vi faktisk det, at vi på grundlag af
de ting, vi har oplevet i sommerens løb og nu
senest med en hastesag – en, synes vi, ret enkel
sag – som altså har taget adskillige måneder,
spørger, om regeringen har gjort sig nogle
overvejelser.

Man må jo erkende, at der er sket en hel del
på det område, siden man fik denne lovgivning
for snart 70 år siden. Derfor synes vi, det er
relevant at høre, om regeringen har gjort sig
nogle overvejelser, dels med hensyn til be-
handling af hastesager, men også i det hele ta-
get med hensyn til den måde, Arbejdsretten
fungerer på. Jeg må minde om, at arbejdsmar-
kedet faktisk ser lidt anderledes ud i 1993 end
for bare 20 år siden, så det var måske ikke helt
ubegrundet, hvis regeringen har gjort sig nogle
overvejelser.

Thor Pedersen (V):

Jeg vil tillade mig at undersøge, om der ikke
er områder, hvor arbejdsministeren har en me-
ning. Jeg har ikke helt opgivet håbet, og derfor
drister jeg mig til at spørge. Det er jo rigtigt, at
de parter på arbejdsmarkedet, der er organisere-
ret, ofte har en ansvarsmæssig binding over for
Arbejdsretten, men mener arbejdsministeren
ikke, at ministeren også som lovgiver, som
medlem af den lovgivende forsamling, har et
ansvar for, at man i Danmark lever op til de

konventioner, som den danske stat har indgå-
et, som vi har skrevet under på, om beskyttelse
af den enkelte borgers rettigheder, herunder
retten til arbejde og retten til foreningsfrihed,
også retten til ikke at være i nogen forening.
Finder ministeren ikke, at man her har et sær-
ligt ansvar, og at det ikke hviler på, hvad Ar-
bejdsretten i øvrigt måtte dømme?

Sønderby (V):

Ministeren svarede i det første indlæg, at det
var en troværdig og hensigtsmæssig behand-
ling; det, jeg godt vil spørge om, er, om mini-
steren så også mener, at det er en forsvarlig og
hensigtsmæssig behandling, at sådan en sag
skal trække sådan i langdrag.

Ministeren sagde, at der skulle være mulig-
hed for at undersøge alle sagens forhold til
bunds, før man kunne afsige dom. Det accep-
terer jeg også, men der kunne jo være opstået
en meget stor erstatningssag. Nu ligger Span-
det, som ministeren måske ved, meget tæt på
grænsen, og derfor løste et tysk mejeri land-
mandens problemer. Men hvis det nu havde
været i Nordjylland, så havde landmanden væ-
ret nødt til at hælde mælken i kloakken i 3-4
måneder på grund af den ulovlige konflikt.
Hvem skulle så have erstattet hans tab?

Landmanden har i denne her sag sagt, at
han intet erstatningskrav har, men vil ministe-
ren ikke prøve at presse på på en eller anden
måde på linje med det, regeringen har sagt om,
at man overvejer på andre områder at fremme
retstilstanden?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Det er sådan, at vi har to veje, man kan få
afgjort ret og rimelighed ad; den ene er via de
civilretlige domme, og den anden er via Ar-
bejdsretten. Vi har yderligere et fornemt prin-
cip i vores samfund, nemlig at vi har en opde-
ling imellem den lovgivende, den dømmende
og den udøvende magt.

Jeg mener faktisk, at det ville være fuldstæn-
dig uforsvarligt, uhensigtsmæssigt og på alle
måder urigtigt, hvis vi som politikere og som
regering skulle gå ind i nogen faser i forhold
til, hvordan domsforhandlinger foregår, både
når det drejer sig om Arbejdsretten, og når det
drejer sig om de civilretlige myndigheder. Det
kan vi ikke. Det ønsker vi ikke. Det ville i vir-
keligheden være stridende imod vores grund-

[Arbejdsministeren]

lov. Det vil jeg til mere almindelig folkeoplysning sige til de aktive Venstrefolk, som er på banen her i dag.

Jeg ønsker altså ikke at gå ind og styre Arbejdsrettens procedure, som jo har det meget fornemme princip, at det er parterne selv, der bestemmer, hvornår en sag er tilstrækkelig godt oplyst, og så skrider til domsforhandling. Det er ligesom på det civile område.

Jeg ser slet ikke nogen hensigtsmæssighed i, at jeg skulle gå ind og sige, at nu skal sagsbehandlingstiden være en måned eller to måneder eller sådan noget, for det ville stride imod de retsprincipper, som vi holder så fast i.

Men jeg vil godt sige til hr. Thor Pedersen, at vi selvfølgelig skal leve op til de internationale konventioner, vi har, om beskyttelse af den enkelte borger. Naturligvis.

Bertel Haarder (V):

Kan ministeren bekræfte, at hendes kollega justitsministeren har taget et initiativ for at fremskynde sagsbehandlingen ved de danske retter i almindelighed?

Hvis ministeren kan bekræfte det, hvad er der da i vejen for, at arbejdsministeren – som er ansvarlig for udmøntning i praksis af loven om Arbejdsretten, altså rammerne om Arbejdsrettens virksomhed – kan gøre en tilsvarende indsats for, at Arbejdsretten kan køre lidt hurtigere i tilfælde, hvor der som her er tale om både penge og personlige ofre i forbindelse med konflikter?

Sønderby (V):

Jeg spurgte før, om ministeren med regeringen havde andre planer om at sikre borgernes retssikkerhed. Jeg spørger som hr. Bertel Haarder ministeren, om man vil sikre borgernes retigheder og afkorte ventetiden. Vi kan jo ikke se, om det hele har været undersøgelse, eller om der også er ventetid på grund af ophobning af sager.

Det andet, jeg spurgte om, var: Hvem er erstatningspligtig, hvis landmanden har boet i Nordjylland og har skullet hælde mælken i kloakken? Nu sagde landmanden, at han ikke ville kræve erstatning, fordi han kom af med sin mælk syd for grænsen. Derved røg der nogle arbejdspladser, men det er en anden sag.

Er der erstatning til landmanden, hvis situationen havde været, at han skulle have hældt

mælken i kloakken? Hvem er erstatningspligtig?

Vil man afkorte ventetiden i retssystemet også på dette område?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Som jeg sagde før, er det i Arbejdsretten parterne selv, der i meget høj grad tilrettelægger forløbet af domsforhandlingerne, nemlig på den måde, at alle forhold i en sag skal være tilstrækkelig godt belyst.

Når det er tilfældet, er det for at sikre, at der træffes så forsvarlige, så rigtige beslutninger som overhovedet muligt i Arbejdsretten – for at beskytte det enkelte menneske.

Til hr. Sønderby. Der er ikke nogen ventetider. Der er alene tale om, hvorvidt parterne, parternes organisationer, parternes læge folk finder, at en sag er tilstrækkelig godt oplyst. Jeg synes, det ville være uforvarsomt, hvis den ene af parterne, hvad enten det er lønmodtagersiden, eller det er arbejdstagersiden, skulle føle, at en sag ikke var tilstrækkelig godt oplyst, og at vi af hensyn til en dato skulle sige, at nu skal der træffes beslutning, nu skal der afsiges en dom.

Jeg mener, at alle er tjent med, at det er parterne selv, der afgør, om en sag er tilstrækkelig godt oplyst.

Sagsbehandlingstiden i Arbejdsretten er væsentlig kortere, end den er ved de civile instanser. Det er en meget kort sagsbehandlingstid, og det er til 100 pct. parterne selv, der afgør, om en sag er moden til domsafsigelse. Jeg vil igen afvise at bevæge mig ud i svar på nogle forestillinger om, at der var sket det ene eller det andet og der så var opstået en tredje situation. Det vil jeg simpelt hen ikke bevæge mig ud i.

Helge Sander (V):

Den folkeoplysende del af arbejdsministerens svar tror jeg ikke der er mange bemærkninger at gøre til.

Men rent politisk må jeg fastslå, at arbejdsministeren ikke vil tage stilling til proceduren og den rent tidsmæssige faktor i Arbejdsretten, og at arbejdsministeren også giver udtryk for, at der ikke er noget initiativ på vej fra regeringens side.

Det er to væsentlige ting for os at tage med her fra spørgetiden.

[Helge Sander]

Men arbejdsministeren svarer ikke på det helt kontante, nemlig spørgsmålet om erstatning. Det kan ikke hjælpe, at arbejdsministeren henholder sig til, at det er noget, der eventuelt opstår.

SiD's formand har med brask og bram få timer efter, at dommen er afsagt, erklæret landbruget krig, og det er også blevet sagt, at det skal være andre steder i Jylland. Det er jo helt klart, hvad formålet er. Derfor kan arbejdsministeren lige så godt her som senere give os svaret på, hvordan det forholder sig med erstatningen. Det er klart, at en landmand i Vendsyssel ikke kan stille sig lige så positivt over for erstatning som landmanden ved Ribe. Det siger sig selv.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Første del af hr. Helge Sanders konklusion er jeg enig i, nemlig at regeringen ikke agter at ændre ved Arbejdsretten. Som jeg sagde indledningsvis i spørgsmålet her, så opfatter vi Arbejdsretten som en yderst kompetent domstol, som hurtigt, forholdsvis hurtigt, kan færdiggøre sin sagsbehandling, og som parterne på arbejdsmarkedet respekterer meget højt, eller hvad man nu kan sige. Den er i hvert fald meget respekteret som domstol. Det viser sig også i den konkrete sag, at man med det samme afblæser de aktioner, der er tale om på Ribeege-
nen.

Jeg finder slet ikke, at der er nogen grund til, at vi skal gå ind i en velfungerende arbejdsrets-procedure og sige, at nu skal det laves om, fordi man ikke kan lide det ene og det andet. Det er noget, der er meget fornemt på vores arbejdsmarked, at der er en velfungerende arbejdsret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 367

4) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at DSB's advokat har glemt at tinglyse optioner på færgerne »Ask« og »Urd«?»

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om de forlydender,

der har været fremme i dagspressen om, at DSB's advokat har glemt at tinglyse optioner, der kan medføre, at DSB får betydelige tab, er rigtige.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det er efter min opfattelse først og fremmest et spørgsmål, hvorvidt optionerne overhovedet skulle have været tinglyst eller ej. Det er først interessant at vide, om advokaten har glemt noget, når man ved, om det overhovedet har skullet gøres. DSB's optioner på køb af færgerne »Ask« og »Urd« er gældende som en del af den charteraftale, som DSB og Blæsbjerg indgik i sin tid.

Optionerne i charterkontrakten giver således DSB ret til at chartre færgerne i otte år og købe færgerne til en nærmere fastsat pris ved udløbet af denne charterperiode. En eventuel tinglysning vil skulle ske ved, at charterkontrakterne med de tilhørende optioner blev registreret i Skibsregistret. Det er imidlertid ifølge mine oplysninger ikke normalt at registrere charterkontrakter om skibe i Skibsregistret, når der ses bort fra charter af fiskerfartøjer.

I den konkrete sag har man således blot fulgt den sædvanlige praksis ved ikke at tinglyse optionerne. Jeg kan derfor ikke bekræfte, at DSB's advokat har glemt at tinglyse optionerne på færgerne »Ask« og »Urd«.

Hertil vil jeg gerne tilføje, at jeg som bekendt har besluttet at gennemføre et udredningsarbejde vedrørende nogle spørgsmål inden for DSB, herunder en redegørelse for de bevillingsmæssige og de forretningsmæssige forhold vedrørende DSB's færgedrift på Århus-Kalundborg. DSB's aftale med Blæsbjerg, herunder køboptionerne, falder inden for denne redegørelse.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret.

Jeg kan forstå på ministeren, at ministeren har nogle oplysninger om, at det ikke skulle være nødvendigt at tinglyse. Så vil jeg gerne spørge ministeren: Kommer de oplysninger, ministeren har, fra det pågældende advokatfirma? Eller hvor har ministeren oplysningerne fra?

Så vidt jeg kan se, vil det være en fordel at have tinglyst nogle optioner, for hvis de ikke er tinglyst og der melder sig nogle, der har gjort

[Ole Donner]

udlæg i færgerne, må de jo uvægerlig stå foran i rækkefølgen. Derfor vil jeg meget gerne vide, om ministeren har de oplysninger fra den pågældende advokat.

Jeg vil også spørge ministeren, om ministeren fortsat er tilfreds med hele tiden at henvise til, at man har igangsat et udredningsarbejde.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg kan sige, at jeg ikke selv har skaffet oplysningerne. De oplysninger, jeg har her, har jeg fra mit departement.

Jeg skal gerne understrege, at besvarelsen af dette spørgsmål mener jeg ikke er afsluttet hermed. Nu skal det undersøges i dette udvalg, og så vil vi komme tilbage til spørgsmålet. Så vil det vise sig, om det ud fra forretningsmæssige og juridiske synspunkter er korrekt, at der skulle være tinglyst.

Ole Donner (FP):

Har ministeren nogen planer om fortsat at anvende det pågældende advokatfirma?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jeg har den plan at afvente den redegørelse, jeg får fra udvalget – det sker i øvrigt snart – og kort tid efter venter jeg at hr. Ole Donner og jeg mødes igen en onsdag ved et spørgsmål.

Ole Donner (FP):

Vil det sige, at hvis der opstår problemer fra nu af, og til udredningsarbejdet kommer, har ministeren ikke planer om at anvende advokatbistand?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det vil ministeren ikke udelukke.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 368

5) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Har ministeren planer om at foretage sig noget over for DSB's ledelse på grundlag af ledelsens håndtering af »Ask« og »Urd«-sagen?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren ønsker ministerens kommentar til, at DSB's ledelse tilsyneladende har mistet ethvert overblik i sagen om færgerne »Ask« og »Urd«, og ønsker derfor oplyst, hvilke planer ministeren eventuelt har om ændringer i ledelsen af DSB.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Til hr. Ole Donner vil jeg gerne oplyse, at jeg har foretaget mig noget, hvilket også fremgår af de tidligere besvarelser, jeg har givet her i dag. Der er nedsat et udvalg, der har til opgave bl.a. at udrede og redegøre for de bevillingsmæssige og forretningsmæssige forhold vedrørende DSB's færgedrift på Århus-Kalundborg-ruten og DSB's økonomistyringsystem.

Jeg har gjort klart fra starten, at udvalgets arbejde forudsættes at kunne bidrage til, at DSB's ledelse får et forbedret grundlag for arbejdet med de fremadrettede opgaver i virksomheden. Når bortses fra de nævnte udredningsarbejder, vil jeg også gerne nævne, at i det arbejde, der har foregået, og som foregår med at lave en ny overordnet struktur i virksomheden, er indgået den lov, der i Folketinget netop er blevet vedtaget om overførslen af de departementale opgaver til Trafikministeriets departement.

Hr. Ole Donner forventer måske, at jeg her og nu kan oplyse, om jeg har til hensigt at foretage mig noget over for DSB's ledelse, og endvidere oplyse, om jeg har tænkt at foretage noget. Her må jeg desværre skuffe hr. Ole Donner. Men jeg vil gerne understrege, hvad jeg har sagt i en tidligere besvarelse til hr. Gammelgaard, og hvad jeg har sagt til pressen, nemlig at hvis der er kritik af førelsen af embedet hos nogen person, vil jeg ikke tøve med at tage den sag op.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret.

Bortset fra at jeg nu snart kan det med udredningsarbejdet udenad – det bliver brugt, hver gang vi taler DSB – vil jeg spørge ministeren, om ministeren ikke efter 11 måneder i sit embede nu har fået øje på én, to måske, men i hvert fald én person, som man måske burde overveje at få flyttet til et andet job. Det er ikke enestående eksempler. Der har været i hund-

[Ole Donner]

redvis af små skandaler om færgerne »Ask« og »Urd«, og det er hele tiden én og to personer, der går igen i de skandaler.

Derfor vil jeg gerne høre ministeren, om man ikke efter 11 måneders virke har en lille sort bog med i hvert fald ét navn i.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Til hr. Ole Donners påstand om, at det er det samme, hr. Ole Donner får at vide hver gang, må jeg sige, at det er nu hr. Ole Donners opgave selv at styre hr. Ole Donners egen utålmodighed. Det har været kendt hele tiden, hvornår dette udvalgsarbejde er færdigt.

Til det andet spørgsmål, som bliver stillet, må jeg sige, at her er svaret det samme. Jeg har i øvrigt tilkendegivet det også tidligere i et onsdagsspørgsmål fra hr. Gammelgaard. Det må være den redegørelse, jeg nu modtager, der er afgørende for, om der er problemer eller der ikke er problemer.

Jeg er enig i hr. Ole Donners synspunkt om, at der i de 11 måneder, der er gået, også har været en række sager. Jeg har dog gjort noget, jeg har dog sørget for, at dette bliver udredt. Jeg synes også, at der før den tid, jeg har været minister, har været indikationer til at kunne gøre det. Derfor må jeg sige, at den kritik, der indirekte ligger i hr. Ole Donners spørgsmål både her og tidligere, vil jeg have lov til at afvise.

Gammelgaard (KF):

Hvornår forventer ministeren at redegørelsen fra det nedsatte udvalg kan tilstilles Folketinget?

Ole Donner (FP):

Jeg takker for svaret.

Men det var, som om ministeren i omtalen af udvalget var ved at komme frem til den konklusion, at der måske slet ikke var noget galt med »Ask« og »Urd«-sagen. Men jeg går ud fra, at det enten var mig, der misforstod det, eller også ministeren, der i sin iver har fortalt sig.

Jeg vil i hvert fald gerne have bekræftet, at ministeren er enig i, at der må og skal gøres et eller andet, når den rapport kommer. Jeg går ud fra, at ministeren er enig i, at der er ting omkring »Ask« og »Urd«, der skal rettes.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Til hr. Gammelgaard er svaret: medio januar.

Til hr. Ole Donner må jeg sige, at jeg forholder mig til kendsgerninger og ikke til formodninger. Min tålmodighed er sådan indrettet, at jeg godt kan vente den sidste korte periode ud.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Bortfaldet spørgsmål:

Spm. nr. S 366

Første næstformand (Ivar Hansen):

Det er meddelt mig, at spørgsmål nr. S 366, der var stillet af hr. Helge Sander (V) til arbejdsministeren, den 14. december 1993 er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der dermed er bortfaldet, var sålydende:

Til *arbejdsministeren* (10/12 1993) af:

Helge Sander (V):

»Hvad er ministerens holdning til, at en SiD-aktion mod en landmand på Ribeejnen flytter arbejdspladser syd for den dansk-tyske grænse?«

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Albrink, Sonja (CD): spm. nr. S 278

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 284, 285, 294, 296 og 297

Brusgaard, Aage (FP): spm. nr. S 286 og 287

Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 259

Gade (SF): spm. nr. S 223 og 268

Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 289

Hornbech, Birthe Rønn (V): spm. nr. S 263

Hovmand, Svend Erik (V): spm. nr. S 275

Højland, Niels (FP): spm. nr. S 216 og 280

Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 277

Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 267 og 320

Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 206 (suppl. besv.), 207, 257, 258, 290 og 291

Spm. nr. S 278

Til *indenrigsministeren* (26/11 93) af:

Sonja Albrink (CD):

»Vil ministeren med udgangspunkt i de to senest afholdte kommunalvalg for hvert af disse oplyse, hvilke fem kommuner der har haft den højeste henholdsvis laveste effektive spærregrænse, samt angive, hvilke kommuner der ved det seneste valg har hævet eller sænket kommunalbestyrelsens medlemstal, og redegøre for, hvilken betydning forhold som kommunestørrelse, antal kommunalbestyrelsesmedlemmer og store partiers dominans kan tillægges ved en vurdering af små partiers mulighed for at opnå repræsentation?«

Begrundelse

Det nyligt afholdte kommunalvalg har fundet sted på et tidspunkt, hvor der synes at være tale om en polarisering af vælgertilslutningen hos få, store partier. Dette svækker i sig selv mulighederne for, at små partier og lokale lister kan blive demokratisk repræsenteret på kommunalt plan. Man må imidlertid også se på, om de eksisterende regler, herunder antallet af medlemmer i kommunalbestyrelserne rundt omkring, fungerer hensigtsmæssigt i en tid, hvor det bliver mere og mere problematisk at vække interesse i befolkningen for at lade sig opstille til de kommunale valg. Systemet bør ikke være så stramt indrettet, at det i sig selv bliver en hindring for folks lyst til at deltage i en demokratisk proces og dermed livlig debat om, hvordan vi indretter vort samfund. Derfor er det betænkeligt, hvis udviklingen går i retning af at monopolisere al indflydelse hos store partier.

Svar (17/12 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ved besvarelsen af spørgsmålet er lagt til grund, at spørgeren ved »effektive spærregrænse« tænker på den procentandel af de afgivne gyldige stemmer, som et parti/kandidatliste rent faktisk har skullet opnå for at blive repræsenteret i den pågældende kommunalbestyrelse med mindst ét mandat.

Den hidtidige statistik over kommunalvalg indeholder ingen opgørelser over de effektive spærregrænser ved valgene i de enkelte kom-

muner/amtskommuner, hvorfor det ikke umiddelbart er muligt at give de ønskede oplysninger om højeste henholdsvis laveste effektive spærregrænser. Hertil kommer, at det vil være nogen tid, inden statistikken over kommunalvalgene den 16. november 1993 er udarbejdet.

Man kan imidlertid beregne en øvre grænseværdi eller tærskelværdi for den procentandel af de afgivne gyldige stemmer, som med *sikkerhed* giver repræsentation med mindst ét mandat.

Den øvre tærskelværdi, hvis overskridelse med sikkerhed giver repræsentation, beregnes på grundlag af formlen $1 : m + 1$, hvor m er antal mandater, der skal vælges. Den øvre tærskelværdi er således alene afhængig af det antal mandater, der skal vælges. Jo flere mandater/medlemmer der skal vælges, jo lavere bliver den øvre tærskelværdi.

Med et medlemstal på 9, det lavest mulige, er den øvre tærskelværdi 10 pct. Med et medlemstal på 17, som svarer til det gennemsnitlige antal kommunalbestyrelsesmedlemmer pr. kommune, hvis man ser bort fra Københavns Kommune, vil den øvre tærskelværdi være 5,56 pct. Med et medlemstal på 31, det højest mulige uden for Københavns Kommune, er den øvre tærskelværdi 3,13 pct. I Københavns Kommune, hvor kommunalbestyrelsen har 55 medlemmer, er den øvre tærskelværdi 1,79 pct.

Hvis der til et valg er opstillet flere end to partier/kandidatlistes, hvad der jo er det sædvanlige, vil et parti have *mulighed* for at opnå valg af ét mandat, selv om dets stemmeandel er mindre end den øvre tærskelværdi. Jo flere partier der deltager i et valg, jo større muligheder vil et parti have for at opnå repræsentation.

Der kan beregnes en nedre tærskelværdi, der skal overskrides, for at et parti eller et valgforbund (listeforbund) skal have mulighed for at opnå repræsentation. Den nedre tærskelværdi beregnes på grundlag af formlen $1 : m + n - 1$, hvor m er antal mandater, der skal vælges, og n er antal partier eller forbund, der deltager i det pågældende valg. Da forbund spiller ind ved beregningen af den nedre tærskelværdi, kan denne ikke beregnes særskilt for de enkelte partier.

Eksempel: Hvis man ser bort fra forbund, vil den nedre tærskelværdi i en kommune, hvor

[Indenrigsministeren]

der skal vælges 17 medlemmer, og hvor 9 partier deltager i valget, være 4,00 pct. Den effektive spærregrense vil i denne kommune ligge et sted mellem den øvre tærskelværdi på 5,56 pct. og den nedre tærskelværdi på 4,00 pct.

Da der gennemgående er en ligefrem sammenhæng mellem kommunestørrelse (indbyggertal) og medlemstallet i kommunalbestyrelsen og formentlig også mellem kommunestørrelse og antal partier/kandidatlistor (valgforbund), der stiller op til valget, vil den effektive spærregrense typisk være større i de mindre/små kommuner end i de større/store kommuner.

Ifølge de for Indenrigsministeriet foreliggende oplysninger har ingen kommuner forhøjet medlemstallet i kommunalbestyrelsen for den kommende valgperiode, mens følgende 11 kommuner har nedsat medlemstallet:

Dragør (fra 17 til 15), Farum (fra 21 til 15), Helsingør (fra 17 til 15), Rødby (fra 17 til 15), Allinge-Gudhjem (fra 17 til 13), Blaaby (fra 17 til 11), Juelsminde (fra 21 til 17), Egvad (fra 19 til 17), Ringkøbing (fra 21 til 19), Arden (fra 17 til 15) og Farsø (fra 17 til 15).

Spm. nr. S 284

Til *undervisningsministeren* (30/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at der bliver rejst tiltale mod DUF (Dansk Ungdoms Fællesråd) samt de ansvarlige formænd på baggrund af de senest fremkomne oplysninger om DUF's manglende kontrol med uddeling af tilskud, jf. bl.a. Ekstra Bladet den 30. november 1993, side 14?«

Begrundelse

Både på baggrund af hele sagsforløbet om tipsmidlerne og på baggrund af de senest fremkomne oplysninger om DUF og dets manglende kontrol med tipsmidlerne er det af afgørende betydning, at den ansvarlige minister sørger for, at der bliver rejst tiltale mod DUF, så forholdet kan blive helt afklaret og de ansvarlige personer eventuelt kan blive straffet for deres handlinger eller mangel på samme.

Det er bl.a. kommet frem, at den fuldmægtig i Undervisningsministeriet, der blev sat til at undersøge sagen, ikke har kunnet finde nogen som helst form for dokumentation for, at pen-

gene er blevet brugt efter reglerne. Det har DUF været vidende om og er dermed medskyldig i overvejende sandsynligt forkert brug af tipsmidlerne efter spørgerens opfattelse.

Svar (8/12 93):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg er ikke på nuværende tidspunkt i besiddelse af oplysninger, der giver mig grund til at bede politiet undersøge forholdene i DUF.

I den verserende sag mod medlemmer af Radikal Ungdom indgår blandt andet spørgsmålet om DUF's eventuelle viden om, at medlemsorganisationerne opgav for høje medlems-tal for at få større tipstilskud. Der afsiges dom i denne måned eller begyndelsen af januar. Jeg vil derfor afvente udfaldet af denne sag, før jeg kan vurdere, om der er grund til at reagere over for DUF.

Jeg kan oplyse, at Rigsrevisionen på foranledning af statsrevisorerne har foretaget en nøje undersøgelse af forholdene omkring Solhavegården.

Undersøgelsens resultat er ikke offentliggjort endnu. Når statsrevisorernes holdning hertil foreligger, vil den naturligvis også indgå i min vurdering.

Spm. nr. S 285

Til *undervisningsministeren* (30/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren sørge for, at DUF (Dansk Ungdoms Fællesråd) bliver frataget muligheden for og kompetencen til fordeling af tipsmidlerne?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 284.

Svar (8/12 93):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 284.

Spm. nr. S 294

Til *justitsministeren* (1/12 93) af:

Tom Behnke (FP):

[Tom Behnke]

»Vil ministeren oplyse, hvad den gennemsnitlige afsoningstid samt den gennemsnitlige idømte afsoningstid har været gennem de seneste 15 år?«

Svar (9/12 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Der findes ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at beregne den gennemsnitlige afsoningstid.

Efter reglen i straffelovens § 38, stk. 1, sker løsladelse på prøve normalt, når 2/3 af straffetiden, dog mindst 2 måneder, er udstået. I årene fra 1982, da minimumstiden for prøveløsladelse blev nedsat fra 4 måneder til 2 måneder, til 1992 er gennemsnitligt 90,4 pct. af de domfældte, der opfyldte de tidsmæssige betingelser, blevet løsladt på prøve.

Spm. nr. S 296

Til *justitsministeren* (1/12 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange indsatte de danske fængsler har haft pr. år de sidste 15 år, som har begået og er dømt for berigelsesforbrydelser?«

Svar (9/12 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at den statistik, der føres over indsættelser, ikke indeholder oplysninger om arten af den begåede kriminalitet.

I Danmarks Statistiks kriminalstatistik opgøres imidlertid antallet af ubetingede fængsels- og hæftestraffe fordelt efter lovovertredelsens art. Dette tal vil i det store og hele stemme overens med antallet af indsættelser. Tallet for domfældelse for ejendomsforbrydelser, der også omfatter dokumentfalsk, hærværk og røveri, fremgår af følgende oversigt over årene 1979-1991:

	Ejendomsforbrydelser:	
	Fængsel	Hæfte
1991	4.388	783
1990	4.117	965
1989	4.299	990

1988	4.133	954
1987	3.878	821
1986	3.526	729
1985	3.479	757
1984	3.538	702
1983	3.719	700
1982	3.485	658
1981	3.490	700
1980	3.392	801
1979	3.034	607

Spm. nr. S 297

Til *justitsministeren* (1/12 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren give en oversigt over prisen på gadeplan for de enkelte narkotika gennem de seneste 15 år opdelt pr. land på Danmark og de enkelte øvrige EU-lande?«

Foreløbigt svar (9/12 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har anmodet Rigspolitichefen om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 286

Til *miljøministeren* (30/11 93) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at der er stiltiende forståelse mellem EF-Kommissionen og medlemslandene om, at det opfølgende kontrolarbejde syltes eller bremses?«

Begrundelse

Ifølge Børsen tirsdag den 30. november 1993 fremgår det af en rapport til det britiske miljøministerium, at der er en stiltiende forståelse mellem EF-Kommissionen og medlemslandene om, at det opfølgende kontrolarbejde syltes eller bremses. Således skulle nogle af de lovpligtige miljørapporter være mere end 15 år forsinket. Andre rapporter blev bremsset og aldrig offentliggjort, fordi de ikke blev godkendt af den samlede EF-Kommission. Endvidere fremgår det, at det i nogle tilfælde er de enkelte kommissærers kabinetter, der forlanger omfat-

[Aage Brusgaard]

tende ændringer i rapportudkastene, når der henvises til, at deres hjemlande ikke har gennemført EF-direktiverne.

Svar (8/12 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

Den endnu ikke offentliggjorte britiske rapport, der henvises til i spørgsmålet, er jeg ikke bekendt med, og jeg kan derfor ikke kommentere den.

Det er i øvrigt mit helt generelle indtryk, at Kommissionen lever op til sin rolle som »traktatens vogter« med hensyn til kontrollen af medlemslandenes overholdelse af traktatens bestemmelser.

Kommissionen tager f.eks. hurtigt skridt til en traktatbrudssag mod et EU-land, såfremt der sker overskridelse af implementeringsfristen i et miljødirektiv.

Kommissionen afgiver hvert år en beretning om gennemførelsen af Fællesskabsretten på miljøområdet. Heri kommenteres såvel situationen i medlemsstaterne som status over situationen i de forskellige sektorer. Kommissionen har hidtil afgivet 10 beretninger. Den seneste er dateret den 28. april 1993 (KOM(93)320/2) og indeholder en statistik, der viser, i hvilket omfang samtlige vedtagne direktiver er gennemført i medlemslandene pr. 31. december 1992. Bedst ligger Danmark med en gennemførelsesprocent på 99 efterfulgt af Holland med 97. Lavest ligger Italien med 83 og Grækenland med 86.

Gennemgående omtaler Kommissionen Danmark i særdeles positive vendinger. Kommissionen giver endvidere en særlig ros til Italien, der i 1991-rapporten kun havde en gennemførelsesprocent på 59, men som i det seneste år har gennemført et stort antal direktiver.

På det netop afholdte miljøministerrådsmøde den 2.-3. december 1993 drøftedes spørgsmålet om implementering af EU-miljølovgivningen. Sagen var på dagsordenen som opfølgning af rådsmødet i december 1992, hvor det blev besluttet, at der skulle være en årlig debat om gennemførelsen og håndhævelsen af EU's miljølovgivning på baggrund af Kommissionens årlige rapport om gennemførelsen af EU-miljøretsakterne.

Denne årlige debat vil efter min mening bidrage til at øge EU-landenes gennemførelse af miljødirektiverne, idet hvert enkelt lands mil-

jøminister kommer til at »stå til regnskab« for gennemførelsesindsatsen i det forløbne år.

Det er væsentligt, at lande som Danmark – med årelang erfaring på miljøbeskyttelsesområdet og en lang tradition for at have et højt miljøbeskyttelsesniveau såvel nationalt som internationalt – bistår med sin ekspertise.

På den baggrund understregede jeg på råds-mødet vigtigheden af, at det netværkssamarbejde, der er etableret mellem EU's miljømyndigheder, styrkes med henblik på, at det udvikler sig til et effektivt og dynamisk forum for erfaringsudveksling og gennemførelse og håndhævelse af EU's miljøregler.

Jeg fremhævede derudover Miljøagenturets fremtidige rolle med kontrol og overvågning på dette område. Forordningen om agenturet indeholder bestemmelser om, at det to år efter agenturets oprettelse skal undersøges, om der er mulighed for at inddrage agenturet i kontrollen med anvendelsen af Fællesskabsretten.

Jeg er enig med spørgeren i vigtigheden af, at vedtagne EU-regler faktisk gennemføres og overholdes. Jeg mener, at der med de ovennævnte tiltag er sat en proces i gang i bestræbelserne for at forbedre overholdelsen og gennemførelsen af EU-miljødirektiverne.

Spm. nr. S 287

Til *miljøministeren* (30/11 93) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren gøre tiltag til, at den uholdbare økonomiske konkurrenceforvridning, danske virksomheder udsættes for, når de øvrige medlemslande ikke overholder EU's miljødirektiver, straks bringes til ophør gennem en overholdelse af miljødirektiverne fra samtlige medlemslande?«

Begrundelse

Børsen meddelte tirsdag den 30. november 1993, at en britisk analyse støtter danske virksomheders kritik af, at de er ude for unfair konkurrence, fordi mange andre EU-medlemslandes virksomheder ikke skal leve med de samme omkostningstunge miljøregler, som miljøduksen Danmark hurtigt har omsat til national lovgivning. At rapporten fra European Environment Policy ikke direkte kan bekræfte, at de danske virksomheder er ude for unfair konkurrence, skyldes, at EF-Kommissionen

[Aage Brusgaard]

ikke opfylder sin forpligtelse til at rapportere om de 12 medlemslandes gennemførelse af EU-lovgivningen, og det understreges direkte, at mange lande ikke rapporterer tilbage til Bruxelles, fordi de ikke har gennemført EF-direktiverne.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 286).

Spm. nr. S 259

Til *indenrigsministeren* (25/11 93) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Agter ministeren at igangsætte en undersøgelse af de nye store butikscentres betydning for den samlede regionale beskæftigelse og for landsbybutikkernes mulighed for at overleve?«

Begrundelse

I bedømmelsen af den samlede regionale betydning for bl.a. beskæftigelsen af store centrale butikcentre er det afgørende, at der bliver lavet beskæftigelsesundersøgelser, der belyser den samlede effekt af denne udvikling.

Svar (6/12 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

I tilknytning til regeringens handlingsplan for udviklingen i landdistrikterne har regeringen fremsat ændringsforslag til finanslovsforslaget for 1994 om, at der for budgetperioden 1994-97 afsættes en årlig pulje på 17 mio. kr. til forskning og forsøg vedrørende udviklingen i landdistrikterne.

Fra den pågældende pulje vil der kunne ydes støtte til afgrænsede forskningsprojekter, der vedrører regionale forhold, herunder f.eks. også udviklingen i detailhandelen og påvirkningen fra større butikcentre.

Rammerne for anvendelsen af forsknings- og forsøgpuljen vil snarest blive drøftet med de ministerier, der medfinansierer puljen (Forsknings-, Indenrigs-, Landbrugs- og Miljøministeriet). De overordnede rammer for forsknings- og forsøgpuljen vil desuden blive drøftet med landsbyorganisationerne.

Indenrigsministeriet vil se positivt på muligheden for at yde støtte til et forskningsprojekt vedrørende detailhandelen i landdistrikterne. Spørgsmålet må imidlertid afvente de nærmere

drøftelser om anvendelsen af puljen og de konkrete muligheder for at belyse problemstillingen.

Spm. nr. S 223

Til *trafikministeren* (19/11 93) af:

Gade (SF):

»Hvilken garanti kan ministeren give Folketinget for, at der ikke vil ske en overflytning af indtægter fra det statslige aktieselskab A/S Storebæltsforbindelsen til A/S Øresundsforbindelsen eller Øresundskonsortiet igennem Sund & Bælt Holding A/S?«

Begrundelse

I pressen har der flere gange været formodninger om, at Sund & Bælt Holding A/S planlægger at overflytte et eventuelt kommende overskud på Storebæltsbroen til Øresundsforbindelsen. Spørgeren ønsker at få be- eller afkræftet disse rygter.

Svar (8/12 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det fremgår af lov om anlæg af fast forbindelse over Øresund, at såvel Øresundsforbindelsen som de danske landanlæg fuldt ud skal finansieres af de afgifter, som vej- og jernbanetrafikken betaler for benyttelsen af disse anlæg.

Det er således ikke indgået i forudsætningerne, at der skal overføres midler til disse anlæg fra A/S Storebæltsforbindelsen via Sund & Bælt Holding A/S. Baggrunden for dannelsen af dette selskab med to datterselskaber har derimod været ønsket om at sikre overførsel af viden mellem selskaberne.

Spm. nr. S 268

Til *miljøministeren* (26/11 93) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren redegøre for, hvad det er for et »hjemmearbejde«, Danmark konkret mangler at udføre, før Danmark kan ratificere Baselkonventionen, og vil ministeren afsætte de nødvendige ressourcer, så dette arbejde bliver afsluttet inden for kort tid?«

[Gade]

Begrundelse

I et svar på et onsdagsspørgsmål den 10. november 1993 oplyste den fungerende miljøminister, Erling Olsen, at Danmark ikke havde gjort sit hjemmearbejde, samt at Danmark på trods af den manglende ratifikation alligevel vil have fuld stemmeret på det næste møde i Baselkonventionen.

Ifølge oplysninger, som Greenpeace International har fået ved at kontakte Baselkonventionens juridiske afdeling, kan denne opfattelse ikke bekræftes. Hvis Danmark derfor vil have indflydelse på det kommende møde i Baselkonventionen, hvor forslag, som Danmark bl.a. har fremført i EF, kommer til behandling og afstemning, er der kun den mulighed tilbage, at der afsættes de nødvendige ressourcer til at udføre »hjemmearbejdet«.

Svar (7/12 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

De bestemmelser, der mangler i den nationale danske lovgivning, for at Danmark kan leve op til Baselkonventionens regler, er følgende:

- Baselkonventionens bestemmelser om godkendelse af affaldstransport omfatter flere affaldstyper end gældende danske regler - f.eks. organiske opløsningsmidler, spildolie og husholdningsaffald.
- I gældende danske regler forudsættes, at affaldet er farligt for sundhed og miljø, mens Baselkonventionens bestemmelser opererer med farekarakteristika som f.eks. giftigt eller ætsende.
- I Baselkonventionens bestemmelser er der tilbagetagningspligt for eksportøren/staten, såfremt affaldstransporten ikke gennemføres som forudsat eller ikke er godkendt (ulovlige transporter). En sådan findes ikke i de danske regler.
- I Baselkonventionens bestemmelser opereres der med en forsikringspligt af affaldet, såfremt modtagerlandet kræver det. En sådan findes ikke i de danske regler.
- Tidsfristerne for myndighedernes mulighed for indsigelse mod en transport er af længere varighed i Baselkonventionen end i de danske regler.

Disse bestemmelser vil blive indført i Danmark, når EF-forordning (259/93/EØF) vedr.

transport af affald inden for, til og fra EU træder i kraft den 6. maj 1994. Forordningen blev vedtaget den 1. februar 1993 og har bl.a. til formål at implementere Baselkonventionens bestemmelser i Unionen.

Datoen den 6. maj 1994 vil sikre, at medlemsstaterne i Fællesskabet ville være i stand til at møde ved Baselkonventionens 2. partsmøde i marts 1994 med fuld partsstatus. En deponering af ratifikationsinstrumenterne for Baselkonventionen kan nemlig finde sted 90 dage inden de materielle bestemmelser i konventionen træder i kraft for det pågældende land, det vil i dette tilfælde sige den 6. februar 1994, og på dette tidspunkt opnås partsstatus. At partsstatus opnås fra deponeringstidspunktet, er bekræftet af et svar fra Baselkonventionens sekretariat på en direkte forespørgsel, idet det oplyses, at i perioden fra deponering af ratifikationsinstrumentet til udløbet af de 90 dage er en stats rettigheder at betragte som lig med konventionens parter.

Endvidere bekræftes dette af, at Senegal ved Baselkonventionens første partsmøde den 30. november 1992-4. december 1992 blev valgt til vicepræsident for mødet trods det, at Senegal havde deponeret sine ratifikationsinstrumenter den 10. november 1992 og således befandt sig inden for 90-dages-fristen.

Danmark kan således ved at ratificere den 6. februar 1994, hvilket regeringen planlægger, deltage med partsstatus ved 2. partsmøde for Baselkonventionens parter den 21. marts 1994, hvilket for mig har været afgørende, da jeg er helt enig med spørgeren i, at det er af meget stor betydning for Danmarks anseelse hos bl.a. G77-landene, at Danmark kan møde frem på det kommende partsmøde som part og deltage i eventuelle afstemninger.

Spm. nr. S 289

Til *boligministeren* (1/12 93) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Hvordan sikres det, at der afsættes 1 pct. til udsmykning af offentlige bygninger i nybyggeri m.v., når disse byggerier som f.eks. inden for Told- og Skattestyrelsen er udlagt til regionerne?«

Begrundelse

Der spørges, fordi der er en del byggeri og

[LIII Gyldenkilde]

ombygning i gang inden for Told- og Skattestyrelsen, hvor det i alt fald i Horsens har vist sig så at sige umuligt at komme igennem med, at bestemmelserne om udsmykning bliver opfyldt til glæde for de mange mennesker, der har deres daglige gang i bygningerne.

Bestemmelsen skal vel overholdes, uanset om byggeriet udlægges til regionerne.

Svar (7/12 93):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Reglerne om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri findes i Byggestyrelsens cirkulære af 23.12.1983, som er udsendt i medfør af § 2 i lov nr. 228 af 19.5.1971 om statens byggevirksomhed m.v.

Ifølge cirkulæret skal der inden for byggebevillingen i forbindelse med statsligt byggeri afsættes et beløb til kunstnerisk udsmykning, normalt svarende til 1 pct. af bygningsudgiften inkl. moms. Forpligtelsen til at afsætte et beløb til kunstnerisk udsmykning kan opfyldes ved at anvende mere eller mindre end 1 pct. på det enkelte byggeri, men skal som sådan være opfyldt ved det enkelte ministeriums samlede byggeri i finansåret.

Det følger endvidere af statsbyggelovens § 3, at hver fagminister er ansvarlig for gennemførelsen af de konkrete initiativer inden for sit ministerområde.

Dette gælder uanset den interne opdeling af ministerområdet, således at der i tilfælde af uddelegering må være taget højde for, at de enkelte beslutningstagere overholder reglerne.

I anledning af spørgsmålet har Boligministeriet forespurgt Told- og Skattestyrelsen, som oplyser, at der i det konkrete tilfælde i Horsens er tale om, at Told og Skat lejer sig ind i en bygning, som er opført for ikkestatslige midler. Cirkulæret om kunstnerisk udsmykning vil således ikke finde anvendelse i dette tilfælde.

Told- og Skattestyrelsen oplyser endvidere, at man, når der er tale om statsligt byggeri, centralt sikrer sig, at der på byggebevillingen afsættes 1 pct. til kunstnerisk udsmykning. Hvor mange midler der bruges i de enkelte tilfælde, vil endvidere fremgå af den byggesagsrapport, der tilgår Rigsrevisionen.

Spm. nr. S 263

Til *indenrigsministeren* (25/11 93) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren oplyse, hvilke lovændringer eller administrative ændringer der bør foretages for at kunne gennemføre en væsentlig hurtigere asylprocedure, åbenbart grundløst-procedure eller afvisning på grænsen vedrørende baltiske og russiske asylsøgere?«

Begrundelse

Henrik Dahl Sørensen, Direktoratet for Udlændinge, har som kommentar til folketingsmedlem Ebba Stranges undren over, at det overhovedet tager tid at behandle asylsøgere fra de baltiske lande og Rusland, udtalt, at sagerne ikke kan behandles hurtigere på grund af de regler, Folketinget har vedtaget. Ministeren anmodes derfor om at udarbejde et katalog over de juridisk-tekniske muligheder for lovændringer og/eller administrative ændringer, der vil kunne nedbringe sagsbehandlingstiden, samt oplyse forudsætningerne for, at der kan foretages afvisning ved grænsen.

Der henvises til artikel i Berlingske Tidende den 25. november 1993.

Svar (7/12 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Vedrørende mulighederne for at foretage afvisning ved grænsen af personer, der indrejser og anmoder om asyl her i landet, kan Indenrigsministeriet oplyse følgende:

Danmark har tiltrådt såvel FN-konventionen af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling som protokol af 31. januar 1967 vedrørende flygtnings retsstilling og har derved folkeretligt forpligtet sig til at følge konventionens bestemmelser.

Konventionens artikel 33, stk. 1, indeholder en bestemmelse om, at en flygtning ikke må udvises eller afvises ved grænserne til sådanne områder, hvor hans liv eller frihed ville være truet på grund af hans race, religion, nationalitet, hans tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller hans politiske anskuelser.

I overensstemmelse hermed indeholder udlændingelovens § 48, stk. 2, en bestemmelse om, at Direktoratet for Udlændinge kan afvise en asylsøger, der indrejser til Danmark, og udsende den pågældende. Asylansøgeren kan dog ikke udsendes til et land, hvor der er risiko for forfølgelse af de i flygtningekonventionen

[Indenrigsministeren]

af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor der ikke er beskyttelse mod videresen-delse til et sådant land.

Direktoratet for Udlændinge vil således kunne afvise en russisk eller baltisk asylansøger, såfremt den pågældende er indrejst fra et såkaldt sikkert tredjeland, men hvis dette ikke er tilfældet, må der foretages en realitetsbehandling af den pågældendes asylansøgning, uanset hvor åbenbart grundløs den eventuelt måtte være.

Vedrørende muligheden for at foretage en hurtigere asylprocedure, herunder i sager, der er åbenbart grundløse, kan Indenrigsministeriet henvise til den delbetænkning, som det såkaldte Per Sørensen-udvalg afgav den 7. juni 1993 (betænkning nr. 1249/93). I delbetænkningen er der redegjort for forskellige muligheder til effektiviseringer af asylsagsbehandlingen.

Indenrigsministeriet kan oplyse, at ministeriet i løbet af kort tid vil fremsætte et lovforslag, hvor der bl.a. vil blive fulgt op på Per Sørensen-udvalgets anbefalinger.

Spm. nr. S 275

Til *justitsministeren* (26/11 93) af:

Svend Erik Hovmand (V):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at sikre ordnede og betryggende forhold på Europalinjen?«

Begrundelse

Gedser Havn har i de sidste fem måneder været skueplads for en lang række aktioner lige fra livsfarligt hærværk, blokade af færgesejladsen, voldelige begivenheder, aktioner til fare for passagererne til mange former for chikane over for såvel passagerer som det ansatte personel.

Som det fremgår af medierne, bl.a. Berlingske Tidende den 7. november 1993 og Lolland-Falsters Folketidende den 27. september 1993, er der tale om helt uædvanlige metoder med en urimelig og helt uacceptabelt lang varighed, som krænker den enkeltes tillid til retssystemet, og som derfor ikke er et retssamfund værdig.

Foreløbigt svar (7/12 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har anmodet politimesteren i Nykøbing Falster om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 216

Til *miljøministeren* (18/11 93) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren på baggrund af undersøgelser, der viser, at flere mindre landbrug og i visse tilfælde større svineproducenter ikke ser sig i stand til at installere eller leve op til kravene om miljøgodkendte gyllebeholdere og møddingspladser inden den fastsatte tidsfrist (1. januar 1995), give dispensation fra dette tidskrav og herunder udstikke retningslinjer for iværksættelsen af dispensationer?«

Svar (6/12 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

I henhold til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1121 af 15. december 1992 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med ikrafttrædelse 1. januar 1993 skal alle ejendomme med erhvervsmæssigt dyrehold senest den 31. december 1994 have etableret opbevaringsanlæg til oplagring af husdyrgødning.

Anlæggene skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, samt til, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 1095 af 10. december 1992 om grønne marker, sædskifte- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber i jordbruget.

Udbringningsreglerne samt kravene til udnyttelse af næringsstofferne trådte i kraft henholdsvis 1. juli og 1. august 1993. Kravene er en udmøntning af de supplerende foranstaltninger, der blev vedtaget med Handlingsplanen for en Bæredygtig Landbrugsudvikling, og som skal medvirke til, at landbruget kan leve op til de mål, der er vedtaget for reduktionen af kvælstofudvaskningen. Med bæredygtighedsplanen blev tidsfristen for etablering af den tilstrækkelige kapacitet samtidig udskudt 2 år til udgangen af 1994.

[Miljøministeren]

Rådighed over tilstrækkelig opbevaringskapacitet er en absolut nødvendig forudsætning for, at udnyttelsen af husdyrgødningen kan forbedres. Kravet til opbevaringskapacitet har været kendt siden 1. januar 1993 og giver dermed en periode på op til 2 år til at få etableret tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Ifølge oplysninger fra Landsudvalget for Bygninger og Maskiner og fra beholderfabrikanter er der med den nuværende efterspørgsel på beholdere en leveringstid på ca. 1,5 måned. Såfremt etableringen af de nødvendige beholdere foretages løbende, er det min opfattelse, at den nødvendige kapacitet vil kunne være til rådighed inden for den anførte frist.

På baggrund af, at tidsfristen for, hvornår den tilstrækkelige opbevaringskapacitet skal være etableret, er udskudt til udgangen af 1994, og at der kun er ca. 1,5 måneds leveringstid på beholdere, ser jeg intet grundlag for at dispensere fra den fastsatte tidsfrist. Jeg går ud fra, at der på landbrug, hvor der ikke er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, snarest tages initiativ til etablering af en sådan.

Spm. nr. S 280

Til *skatteministeren* (29/11 93) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af spørgsmål nr. S 222 den 26. november 1993 oplyse, hvilket konkret grundlag foreningen Greenpeace Danmark er blevet godkendt på, hvornår sidste godkendelse har fundet sted, eventuelt hvilke bemærkninger Told- og Skattestyrelsen i den anledning måtte have haft, hvornår foreningen næste gang skal godkendes, samt hvilken kontrol Told- og Skattestyrelsen eventuelt har haft med grundlaget siden sidste godkendelse?«

Begrundelse

Efter at have set tv-udsendelsen »Manden i regnbuen« vist i Fak2'eren på TV 2 søndag den 14. november 1993 kl. 21.35 er det spørgers opfattelse, at Greenpeace i andre lande udøver en form for aktivitet, som efter dansk normal opfattelse er uforenelig med almindeligt foreningsarbejde, som berettiger til indirekte statsstøtte.

Spørgeren har den opfattelse, at der i nogle lande sker en undergravelse og uheldig påvirk-

ning af den demokratiske beslutningsproces gennem f.eks. bestikkelse af politikere, en aktivitet, som Greenpeace har stået for eller deltaget i.

Spørgeren ønsker ikke at blande sig i Greenpeaces arbejde i Danmark, som almindeligvis og naturligt for en interesseorganisation består af oplysnings- og lobbyarbejde, men mener dog, at grænsen for Greenpeaces påvirkningsvirksomhed i andre lande er overskredet efter danske normer.

Spørgeren har ikke belæg for at formode, at Greenpeace Danmark udfører en sådan form for aktivitet i Danmark, men ser et principielt problem i, at Greenpeace Danmark gennem sit integrerede tilhørsforhold til Greenpeace i andre lande har mulighed for at kanalisere penge modtaget efter reglerne i ligningsvejledningens § 8 A videre til søsterorganisationer i udlandet, som udøver en form for aktivitet, der ligger ude over det grundlag, som Told- og Skattestyrelsen i Danmark har godkendt for Greenpeace Danmark.

Svar (8/12 93):

Skatteministeren (Stavad):

Foreningen Greenpeace Danmark er godkendt i henhold til ligningslovens § 8 A om fradrag for gaver til almenvælgørende og almennyttige foreninger og institutioner i august 1984. Godkendelsen er givet af Ligningsrådet, der på daværende tidspunkt var tillagt godkendelseskompetencen.

Told- og Skattestyrelsen har til mig oplyst, at oprindeligt skulle der søges om godkendelse i henhold til ligningslovens § 8 A hvert år. Efterhånden som antallet af godkendte institutioner steg kraftigt, blev godkendelsen givet for det kalenderår, hvori ansøgningen om godkendelse var indsendt, og indtil videre. Dette er også sket i foreningen Greenpeace Danmarks tilfælde. Vedtægtsændringer skulle indberettes, men regnskaber skulle kun indsendes efter påkrav, hvilket skete med flere års mellemrum. I de senere år er der alene sket en revision af regnskaber i enkelte tilfælde.

Som jeg har redegjort for i besvarelsen af spørgsmål nr. S 222 den 26. november 1993 er der nu fastsat nye retningslinjer for godkendelse af foreninger, institutioner m.v. efter ligningslovens § 8 A, ligesom der er iværksat skærpede krav til kontrol og regnskabsaflægelse.

[Skatteministeren]

Om sagsbehandlingen i forbindelse med godkendelsen af Greenpeace Danmark, og herunder om fornyet godkendelse af foreningen, har jeg ingen mulighed for at udtale mig. Jeg er her ligesom skattemyndighederne begrænset af de særlige tavshedsbestemmelser på skatteområdet.

Som tidligere oplyst er Told- og Skatteregion København 4, der administrerer sagsområdet som 1. instans, i gang med at behandle nye ansøgninger om fortsat godkendelse af hidtil godkendte institutioner m.v., herunder Greenpeace. Arbejdet hermed påregnes afsluttet ved årsskiftet, og der vil derefter primo 1994 blive udsendt en fortegnelse over godkendte institutioner m.v.

Spm. nr. S 277

Til *justitsministeren* (26/11 93) af:

Bertel Haarder (V):

»Kan Justitsministeriets Lovkontor bekræfte, at der ikke er noget i følgende formulering, der strider mod den nye folkeskolelov:

»Eleverne kan i 8.-10. klasse deles efter en løbende evaluering af elevernes forskellige behov, herunder faglige, indlæringsmæssige behov, der også har at gøre med elevernes faglige standpunkt i det pågældende fag. Der må blot ikke træffes beslutning for et helt år ad gangen, og eleverne skal som hidtil holdes samlet i den overvejende del af undervisningstiden i alle fag, set under ét.«?

Begrundelse

Det ønskes oplyst, hvorvidt formuleringen er i direkte strid med lovteksten. Eller sagt på en anden måde: Om en skole, der gør som angivet, vil kunne dømmes for lovbrud.

Der ønskes en rent juridisk vurdering. Derfor er spørgsmålet rettet til Justitsministeriets Lovkontor.

Svar (7/12 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Spørgsmålet må antages at vedrøre fortolkningen af den nye folkeskolelovs § 25, stk. 4. Ifølge denne bestemmelse kan undervisningen på 8.-10. klassetrin i perioder af året organiseres i hold inden for den enkelte klasse og på tværs af klasser og klassetrin på grundlag af

elevernes forskellige behov; dog skal eleverne på alle klassetrin undervises samlet i den overvejende del af undervisningstiden.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at holddannelse i de enkelte fag på 8.-10. klassetrin foretages på baggrund af en løbende faglig-pædagogisk vurdering af de enkelte elevers og klassens samlede behov. Lærer og elev samarbejder løbende om at fastlægge de mål, der søges opfyldt, og om at evaluere elevernes udbytte af undervisningen. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at det ikke er muligt på forhånd at fastlægge holddannelse for et helt skoleår ad gangen, men det forhindrer på den anden side ikke, at den enkelte elev på grundlag af den løbende evaluering kan undervises på samme hold i flere perioder af et skoleår eller hele året igennem.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at § 25, stk. 4, i modsætning til den gældende lovs § 8 ikke giver mulighed for en niveaudeling af eleverne i et grundkursus og et udvidet kursus.

Såfremt den i spørgsmålet anvendte formulering skal forstås således, at der er mulighed for en niveaudeling af eleverne som efter den gældende lov, er det derfor Justitsministeriets opfattelse, at formuleringen ikke kan anses for at være i overensstemmelse med den nye folkeskolelov.

Justitsministeriet finder i øvrigt ikke generelt at kunne tage stilling til, om det af spørgeren opstillede udsagn er i overensstemmelse med den nye folkeskolelov, idet spørgsmålet om, hvorvidt en skoles holddannelse på 8.-10. klassetrin er i overensstemmelse med loven, må bero på en konkret vurdering af den enkelte ordning.

Det tilføjes, at Undervisningsministeriet over for Justitsministeriet har oplyst, at anvendelsen af ordet »dele« efter Undervisningsministeriets opfattelse giver en meget misvisende association til den gældende folkeskolelovs permanente kursusdelingsordning, dvs. en ordning, der netop bliver afskaffet ved den nye folkeskolelov.

Justitsministeriet kan i tilknytning hertil mere generelt bemærke, at såfremt der ved udformningen af en retsforordning er mulighed for at vælge mellem flere ord eller udtryksmåder, bør man efter Justitsministeriets opfattelse vælge den formulering, der er bedst stemmen-

[Justitsministeren]

de med lovens formål, ligesom det kan indgå i vurderingen, hvorledes de pågældende udtryk forholder sig til tidligere gældende ret.

Spm. nr. S 267

Til skatteministeren (26/11 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det er muligt for danske firmaer at opnå skattefradrag for bestikkelse, såfremt ydelsen benævnes »konsulentonorar«? I bekræftende fald bedes lovhjemmelen oplyst.«

Begrundelse

Der henvises til News Week 6/93.

Svar (7/12 93):

Skatteministeren (Stavad):

Udgifter til »bestikkelse« over for udenlandske forretningsforbindelser kan fradrages, såfremt det kan dokumenteres, at det efter forholdene i vedkommende land har været nødvendigt at afholde udgifterne for at opnå et salg af varer eller lignende. Hjemmelen hertil findes i statsskattelovens § 6a.

Udgifter til »bestikkelse« over for danske forretningsforbindelser er ikke fradragsberettigede.

I virksomhedens regnskab vil udgifter til »bestikkelse« ofte være benævnt »konsulentonorar«. Hvis betegnelsen »konsulentonorar« imidlertid dækker over en ikkefradragsberettiget udgift som f.eks. bestikkelse over for danske forretningsforbindelser, vil der ikke være fradragsret herfor uanset betegnelsen i virksomhedens regnskab.

Spørgeren henviser i begrundelsen til en notits i bladet News Week fra den 6. juni 1993. Det fremgår heraf, at jeg skulle have foreslået, at danske selskaber, som anvender »bestikkelse« i udlandet, i regnskabet anfører dette som »konsulentonorar«.

Jeg vil gerne understrege, at jeg ikke har foreslået noget sådant, men blot konstateret, at det forekommer. Som nævnt ovenfor beror fradragsretten ikke på, hvilken betegnelse man anvender i regnskabet.

Spm. nr. S 320

Til boligministeren (3/12 93) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange lejere der har fået opsagt deres lejemål som følge af ekspropriation af ejendomme i forbindelse med Øresundsforbindelsens faste landanlæg, og om regeringen straks vil tage initiativ til at ændre lovgivningen således, at også disse lejere, der berøres af ekspropriation, får samme beskyttelse som lejere, der berøres af byfornyelse (genhusning m.v.)?«

Begrundelse

Der henvises til artiklen »Broen gør os hjemløse« i Ekstra Bladet den 27. november 1993.

Svar (8/12 93):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

For så vidt angår spørgsmålet om, hvor mange lejere der har fået opsagt deres lejemål som følge af den pågældende ekspropriation, har jeg modtaget følgende oplysninger fra A/S Øresundsforbindelsen:

»Vedr. opsigelse og fraflytning af boliglejemål

Ved anlægslovens vedtagelse i 1991 var der i ejendommene, der forventedes eksproprieret, lejeforhold i ca. 40 huse. 31 af husene ejedes af Vejdirektoratet som følge af byggelinjepålæg i 1976. Antallet af lejemål kan diskuteres, idet nogle stykker ikke har kunnet betragtes som egentlige lejligheder, men udlejning af enkeltværelser.

Ved foregreben ekspropriation overtages 186 huse, bl.a. Vejdirektoratets ejendomme, men disse var alle frigjort for lejemål af den tidligere ejer på nær 6 VD-huse og 12 andre huse. I disse tilfælde overtog vi en opsagt lejekontrakt, og alle fraflyttede rettidigt – i 4-5 tilfælde efter nogen diskussion – men uden egentlige problemer.

I eftersommeren 1993 påbegyndtes lovførelselig ekspropriation og herved behandledes yderligere 5 huse med 7 lejemål.

I Pollux Allé er XXX flyttet, og der er 2 familier tilbage, nemlig

- XXX og

- XXX

med en fraflyttingsdato den 1. januar 1994.

På Gl. Kirkevej bor en ældre dame til leje i et hus, som XXX ejer.

[Bolligministeren]

Han har netop meddelt, at XXX ikke vil kunne flytte den 1. januar 1994 som bestemt ved ekspropriationsforretningen, men tidligst den 1. marts 1994.

Ud over disse 3 er der ingen lejemaal, og der resterer ingen ekspropriationer af sådanne.«

Herudover kan jeg oplyse, at Tårnby Kommune har gjort en stor indsats for at hjælpe de lejere, som havde vanskeligheder med selv at finde en anden bolig.

Tårnby Kommune har oplyst, at kommunen i anledning af ekspropriationen fik en forhøjet kvote til opførelse af almennyttige andelsboliger. Der er således opført 115 almennyttige andelsboliger, som kommunen har forbeholdt de husstande, hvis boliger var omfattet af ekspropriationen. Kommunen har videre oplyst, at de fleste lejere selv har sørget for at finde anden bolig, og at kommunen har tilbudt de (ca. 10) lejere, som har rettet henvendelse til kommunen, en almennyttig lejlighed via den ret, som kommunen har efter boligbyggeriloven til at disponere over et vist antal lejligheder. For så vidt angår de 2 husstande i ejendommen Pollux Allé, jf. oplysningerne fra A/S Øresundsforbindelsen, har kommunen oplyst, at den ene husstand nu har fået en anden bolig, medens den anden har afslået kommunens tilbud om et konkret lejemaal. Endelig har kommunen oplyst, at den ikke har hørt fra lejeren i ejendommen Gl. Kirkevej.

Situationen lige nu er altså, at 2 af de 3 husstande, der har været omtalt i pressen, har fået anden bolig, medens den tredje har afslået Tårnby Kommunes tilbud. Der verserer ikke andre sager af denne art i forbindelse med Øresundsekspropriationerne.

Den anden del af spørgsmålet – altså spørgsmålet om, hvorvidt regeringen vil tage initiativ til at sikre lejere genhusningsret m.v. i forbindelse med en ekspropriation – er mere kompliceret.

Trafikministeriet, hvorunder loven om fremgangsmåden ved ekspropriation henhører, har imidlertid oplyst, at ekspropriationsmyndighederne og de berørte kommuner generelt klarer genhusning af opsagte lejere uden særlige problemer, ligesom man i det hele taget forsøger at få fraflytningsprocessen til at forløbe så smidigt som muligt for de involverede beboere. F.eks. bestræber man sig på at give lejerne et langt opsigelsesvarsel, typisk på 6 måneder, selv om de kun har krav på 3 måneders varsel.

Det bemærkes i den forbindelse, at lejerrettigheder er principielt omfattet af reglerne om ekspropriation, men i almindelighed vil der således ikke være grundlag for at yde erstatning til lejere i disse tilfælde.

Der er imidlertid ikke efter den gældende lovgivning mulighed for at kræve genhusning som følge af ekspropriation, og en indførelse af en sådan ret ville indebære en væsentlig ændring af den gældende retstilstand, ligesom man kunne forestille sig, at der herefter ville blive rejst krav om kompensation for enhver ulempe, der følger i kølvandet på en ekspropriation. Dette ville naturligvis blive ganske dyrt for samfundet.

Hertil kommer en række andre problemer af mere praktisk karakter, såsom hvem pligten skulle påhvile, og hvor ejendommene skulle komme fra.

Jeg mener bestemt ikke, man kan pålægge ejendommens ejer en genhusningsforpligtelse, idet han jo lige så lidt som lejerne kan gøre for, at ejendommen skal eksproprieres. Her må man være opmærksom på det forhold, at de situationer, hvor en ejer efter lejeloven, boligreguleringsloven og lov om privat byfornyelse i dag har en genhusningsforpligtelse, alle er situationer, hvor det er ejeren selv, der tager initiativet til f.eks. nedrivningen eller moderniseringen. Efter byfornyelsesloven er det kommunen, der træffer beslutning om byfornyelse m.v., ligesom det følger er kommunen, der har genhusningsforpligtelsen.

Hvis man således holder fast ved princippet om, at det er den initiativtagende, der skal have genhusningsforpligtelsen, ville det her føre til, at den eksproprierende myndighed skulle sørge for genhusning. Dette kunne betyde, at f.eks. Vejdirektoratet skulle være ejendomsbesidder og/eller -administrator, og en sådan opgave falder uden for Vejdirektoratets naturlige opgaver.

Man kunne i stedet forestille sig, at det skulle være en tvungen kommunal opgave at sørge for genhusning, men det mener jeg heller ikke er en rimelig løsning og heller ikke påkrævet, når henses til, at disse problemer løses udmærket på frivilligt grundlag i dag, jf. det ovenfor anførte.

Som det således fremgår af ovenstående, er det på det foreliggende grundlag min opfattelse, at der ikke er behov for at tage initiativ til at

[Bollgministeren]

sikke lejere en formel genhusningsret m.v. ved ekspropriation. Men såvel jeg som trafikministeren er opmærksomme på problemet og er rede til at tage sagen op til fornyet overvejelse, såfremt det skulle vise sig, at der er problemer på området, der ikke kan løses under den gældende retstilstand.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 206

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 2900, var sålydende:

Til *indenrigsministeren* (15/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvordan den nye ordning i Tyskland, om at asylansøgere kun får udleveret få penge og i stedet naturalier, fungerer, og vil ministeren tage initiativ til at oprette en lignende ordning i Danmark?«

Supplerende svar (7/12 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udenrigsministeriet.

Udenrigsministeriet har i den forbindelse oplyst, at den nye ordning har hjemmel i den tyske lov af 30. juni 1993 om nyregulering af ydelser til asylansøgere. Et eksemplar af loven vedlægges. (Ikke optrykt her).

Det fremgår af lovteksten, at asylansøgers behov for fødevarer, husly, opvarmning, beklædning, sundheds- og kropspleje samt husholdningsgoder dækkes via naturalier.

Herudover modtager asylansøgerne indtil udgangen af det 14. leveår 40 DM og fra begyndelsen af det 15. leveår 80 DM pr. måned til dækning af dagliglivets personlige behov.

Hvis asylansøgerne er anbragt uden for asylcentre, vil de under bestemte forudsætninger få uddelt værdikuponer til dækning af ovennævnte behov. Hertil kommer ydelser ved sygdom, svangerskab og fødsel.

Loven gælder kun for asylansøgernes første opholdsår i Tyskland. Herefter overgår de til den tyske bistandslov.

Udenrigsministeriet har henvist til, at loven trådte i kraft den 1. november 1993, hvorfor det endnu er for tidligt at udtale sig om lovens effekt i praksis. Hertil kommer, at gennemførelsen af loven sker på delstatsniveau eller hos de enkelte udlændingemyndigheder.

Indenrigsministeriet har ikke aktuelle planer om at ændre på den danske ordning vedrørende de ydelser, asylansøgere får under deres ophold på asylcentre her i landet.

Spm. nr. S 207

Til *indenrigsministeren* (15/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der findes pjecer, der på samtlige relevante sprog omdelt på relevante steder oplyser asylansøgere om, at Danmark har indvandrerstop, og at kun reelle flygtninge har mulighed for at komme til Danmark?«

Svar (7/12 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Indenrigsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Udenrigsministeriet og fra Direktoratet for Udlændinge.

Udenrigsministeriet har oplyst, at der ikke findes pjecer, som på samtlige relevante sprog oplyser om, at Danmark har et indvandrerstop, men at der i særlige situationer, f.eks. i forbindelse med tilstrømningen til danske repræsentationer for at søge om opholdstilladelse i Danmark eller i forbindelse med omfattende visumfri indrejse i forventning om efterfølgende fast ophold, evt. gennem indgivelse af asylansøgning, er taget konkrete skridt til lokalt at oplyse om de faktiske muligheder for at opnå opholdstilladelse. Det kan være gennem opslag eller via trykte eller elektroniske medier.

Direktoratet for Udlændinge har oplyst, at enhver udlænding, der søger asyl i Danmark, ved ankomsten til registreringscentret Sandholm får udleveret hæftet »Asylvejledning«, der blandt andet beskriver den danske asylprocedure og udlændingelovgivning.

[Indenrigsministeren]

Hæftet findes for øjeblikket på 15 sprog, herunder hovedsprogene engelsk, fransk og spansk.

Asylansøgerne informeres endvidere gennem en videofilm, der ligeledes blandt andet beskriver asylreglerne og udlændingelovgivningen. Endelig udleveres der specielt informationsmateriale til særskilte grupper af asylansøgere, eksempelvis til personer fra Bosnien-Hercegovina.

Indenrigsministeriet kan henholde sig til det af Udenrigsministeriet og Direktoratet for Udlændinge oplyste.

Spm. nr. S 257

Til *udenrigsministeren* (25/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren oplyse, hvornår retssagen indbragt for Østre Landsret den 17. maj 1993 mod statsminister Poul Nyrup Rasmussen for grundlovsbrud i forbindelse med Danmarks indtræden i Den Europæiske Union igangsættes?«

Svar (8/12 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den i spørgsmålet nævnte retssag blev igangsat ved stævning af 17. maj 1993. Kammeradvokaten afgav svarskrift den 21. juni 1993. Sagsøgerne afgav replik den 29. september 1993, og kammeradvokaten afgav replik den 4. november 1993. Et udvidet forberedende retsmøde er berammet til den 17. december 1993.

Spm. nr. S 258

Til *udenrigsministeren* (25/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren give sin vurdering af retssagen mod statsminister Poul Nyrup Rasmussen for grundlovsbrud i forbindelse med Danmarks indtræden i Den Europæiske Union?«

Svar (8/12 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Regeringens synspunkter er velkendte fra behandlingen i Folketinget af regeringens 3

lovforslag om Danmarks tiltrædelse af Edinburgh-afgørelsen og Maastricht-traktaten.

Spm. nr. S 290

Til *statsministeren* (1/12 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil statsministeren oplyse regeringens holdning til, hvorvidt Danmark skal være fuldt medlem af det forsvarspolitiske samarbejde i Vestunionen (WEU), eller Danmark fortsat skal opretholde observatørstatus og dermed holde sig uden for et fremtidigt EU-militær/forsvarssamarbejde?«

Begrundelse

Der er i øjeblikket vild uenighed blandt politikere inden for regeringspartierne om, hvorvidt Danmark skal være medlem af Vestunionen eller ej. Vestunionen er et forsvarssamarbejde mellem en række europæiske lande sideløbende med NATO.

De udenrigspolitiske ordførere fra både Socialdemokratiet og Centrum-Demokraterne, Ritt Bjerregaard og Peter Duetoft, mener, vi skal med i Vestunionen, mens udenrigsministeren og forsvarsministeren afviser dette. Derfor bliver statsministeren nu nødt til at skære igennem og fortælle, hvad regeringens holdning er.

Fremskridtspartiet mener ikke, at Danmark skal ændre sin nuværende stilling. Vi er medlem af NATO, som siden 1949 har været garanten for vor frihed og sikkerhed. Fremskridtspartiet er overbevist om, at der med tiden er planer om at gøre Vestunionen til EU's militære instrument, hvilket vi finder uacceptabelt, da EU ikke skal have noget med forsvarspolitik at gøre. Et dansk medlemskab af Vestunionen vil også være i modstrid med unionsafstemningen.

Svar (8/12 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

I Edinburgh-aftalen præciseres det, at Danmark holder sig uden for den såkaldte forsvarspolitiske dimension, der indebærer medlemskab af Vestunionen samt fælles forsvarspolitik eller fælles forsvar.

Edinburgh-aftalen blev bekræftet ved den danske folkeafstemning den 18. maj 1993 og

[Statsministeren]

kan kun ændres gennem en ny folkeafstemning.

Regeringen har ingen planer om afholdelse af en folkeafstemning om ændring af Edinburgh-aftalen.

Spm. nr. S 291

Til *udenrigsministeren* (1/12 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Kan udenrigsministeren oplyse, om EU-kommissær Henning Christophersens udtalelser om, at han ikke ønsker at være og kalde sig »EU-kommissær«, er et udtryk for regeringens holdning, eller om udtalelsen skal betragtes som hr. Henning Christophersens personlige holdning?«

Begrundelse

EU-kommissær Henning Christophersen har udtalt, at han ikke ønsker at arbejde som EU-kommissær, da han i sin tid accepterede at arbejde som EF-kommissær. Da EF nu har ændret navn til EU, er hr. Henning Christophersen således automatisk blevet EU-kommissær. Når hr. Henning Christophersen på denne vis tager afstand fra ordet EU, ønsker Fremskridtspartiet at få klarhed over regeringens holdning i denne sag.

Svar (8/12 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Regeringen har den 4. december 1993 tilsendt Folketingets Markedsudvalg et notat vedrørende benævnelser efter Maastricht-traktatens ikrafttræden. Dette notat indeholder blandt andet en beskrivelse af de forskellige institutioners beføjelser. Det fremgår heraf (pkt. 7), at Kommissionen har beføjelser i samtlige tre søjler i Maastricht-traktaten. Kommissionen har imidlertid ikke de samme beføjelser i søjle 2 og søjle 3 som i søjle 1. Dette fremgår blandt andet af det notat af 14. februar 1992 samt Hvidbogen om Danmark og Maastricht-traktaten, som der henvises til i ovennævnte notat (pkt 4). På denne baggrund finder regeringen ikke anledning til at kommentere de udtalelser fra Henning Christophersen, der omtales i spørgsmålet.

Man vendte herefter tilbage til dagsordenens punkt 30, der var:

30) Tredje behandling af lovforslag nr. L 1:

Forslag til finanslov for finansåret 1994.
Af finansministeren (Lykketoft).

Forhandlingen om ændringsforslagene genoptoges.

Jes Lunde (SF):

Vi skal i dag alene diskutere ændringsforslagene, mens debatten om de større linjer først kommer i morgen, så jeg skal vente med de principielle betragtninger til da.

Jeg vil starte med at kommentere regeringens ændringsforslag og generelt sige, at de går jo i den rigtige retning, selv om de ikke går så langt, som vi havde ønske om i SF.

SF endte med i forhandlingerne at få indflydelse på en række punkter: Bedre låneregler for kommunale miljøinvesteringer, 25 mio. kr. mere til jordrensning, 25 mio. kr. til byøkologi, 140 mio. kr. til erhvervsskolerne, 36 mio. kr. til produktionsskolerne, 20 mio. kr. til grundforskning, 2.000 flere uddannelsespladser på pædagog- og social- og sundhedsområdet, 15 mio. kr. til bygning af færger, fotokopiafgiften på gymnasier bortfalder.

Der sættes et vist loft over det statslige overarbejde osv.

Derudover har vi så i forhandlingerne om satspuljen fået en række konkrete sociale forbedringer.

Vi har fået nedsat a-kasse-kontingentet for de 63.000 efterlønsmodtagere, der er på laveste sats, og det giver dem en forbedring på 888 kr. årligt hver især.

Vi har fået forhøjet fripladsgrænserne til børnepasningen med 15.000 i 1994 og 20.000 i 1996. Vi har sikret praktikanter ret til sygedagpenge både i de uddannelser, hvor regeringen har forsøgt at spare rettigheden væk – i efg m.v. – og på de uddannelser på pædagog-, social- og sundhedsområdet, hvor man ikke før har haft ret til sygedagpenge.

Vi har også fået nogle penge til særligt tilrettelagte kursusforløb for arbejdsløse kvinder og til en forbedring af plejeorloven.

Hertil kommer så, at vi i parallelle forhandlinger har sikret bedre bevillinger til DSB.

Alle disse forbedringer vil vi selvfølgelig stemme for i dag som konsekvens af de aftaler, vi har indgået.

[Jes Lunde]

SF's egne ændringsforslag er betydelig mere vidtgående, fordi vi synes, at det var vigtigt at få en langt større effekt på arbejdsløsheden end det, regeringen lægger op til.

Vi har i vores ændringsforslag lagt op til en betydelig øget aktivitet i den private sektor målrettet til at løse nogle af de opgaver, som alligevel ligger og venter på os.

Vi har peget på en masse opgaver inden for miljøområdet, renovering af kloakker, vandledninger, etablering af mere vedvarende energi, som noget, hvor vi roligt kunne tage fat.

Vi har peget på, at der er mangel på byggeri på flere områder. Det gælder byfornyelse. Det gælder også sådan noget som plejehjemsbyggeri, hvor mange ældre ligger på hospitaler i øjeblikket og er færdigbehandlet, men ikke kan få en plejehjemsplads. Det er for os at se en helt urimelig måde at behandle de ældre på.

I den offentlige sektor er der også nogle uløste opgaver.

Vi har peget på ventelisterne på børneoplysning.

Vi har peget på, at omsorgen for de ældre ikke er god nok. Der er mange, der får alt for lidt hjemmehjælp.

Vi har peget på, at der er nogle af de rationaliseringsplaner, man har, der er gået over gevind, f.eks. når man vil nedlægge et betydeligt antal stillinger inden for postvæsenet.

Også på de områder har vi fremsat ændringsforslag til at bedre situationen.

Vi har endelig lagt en række forslag frem til at øge uddannelseskapaciteten. Vi er i SF meget optaget af, at vi bruger den ledige tid, som findes på arbejdsmarkedet, til at uddanne nogle flere og især til at indhente de ufaglærtes uddannelseseftersløb.

Vi har jo 700.000 voksne i Danmark, som kun har syv års skolegang bag sig. Det var måske meget godt i sin tid, men det er jævnt hen ikke nok i dag til at hænge fast på arbejdsmarkedet, og derfor ser vi også, at arbejdsløshedsprocenterne er langt større i de ufaglærtes a-kasser, end den er som gennemsnit.

Disse mennesker har ikke nogen chance for at komme ind på arbejdsmarkedet igen og få et fast arbejde, hvis ikke de bliver gjort til faglærte arbejdere eller noget, der ligner det, og det er så også det, som SiD og Kvindeligt Arbejderforbund har udviklet en strategi til. Den støtter vi meget varmt i SF.

Det er betingelsen for igen at kunne få noget, der ligner fuld beskæftigelse, at de arbejdsløse kvalifikationsmæssigt kommer op på siden af dem, der er i arbejde. Først da kan man begynde for alvor at få fordelt arbejdet på en anden måde i vores samfund.

Det var så også det sidste hovedpunkt i vores forslag: en bedre fordeling af arbejdet.

Vi tror nemlig ikke på, at øget aktivitet hverken i den private sektor eller i den offentlige i sig selv kan løse arbejdsløshedsproblemet. Det er også vigtigt at gøre sig klart, at arbejdet skal fordeles på en anden måde.

I denne her omgang har vi stillet forslag om skrappe regler for overarbejde i det offentlige, hvor vi synes, at der bliver udbetalt alt for store beløb i overarbejde både i stat og kommune. Det vil vi have lavet om til almindelige stillinger, så folk kan komme ind og blive ansat, i stedet for at de, der allerede har et arbejde, skal have en overarbejdsudbetaling.

Vi har foreslået bedre regler for orlovsordningerne, så flere kan få en orlov og vi får større sikkerhed omkring genbesættelse, så der kommer nogle ledige ind, når der er nogle, der går på orlov.

Vi beklager, at der ikke ser ud til at være noget flertal for SF's ændringsforslag bortset fra dem, hvor vi har en delvis imødekommelse fra regeringens side.

Fru Pia Gjellerup sagde tidligere i sit indlæg på Socialdemokratiets vegne, at SF's finansieringsforslag nok var udarbejdet med henblik på at undgå at få en aftale. Det vil jeg gerne afkræfte. Det er bestemt ikke tilfældet.

Vi synes selv, at vi har fundet nogle indtægtsforslag, som burde kunne tiltale regeringspartierne. Vi har foreslået en forhøjelse af benzinafgiften. Det troede vi egentlig at regeringen var tilhænger af.

Når man kigger i transportredegørelser, der er vedtaget her i Folketinget igennem tiden, ved man, at det er nødvendigt for at nå miljømålene, at vi får nedbragt brugen af fossile brændstoffer. Derfor troede vi, det var noget, regeringen var glad for.

Vi har foreslået en forhøjelse af formue-skatten. Det troede vi var noget, Socialdemokratiet ville være glad for. De stemte da mig bekendt imod, da man nedsatte den under den konservative regeringsledelse.

[Jes Lunde]

Vi har foreslået en ophævelse af momsfrigørelsen på reklamer. Det regnede vi med at Kristeligt Folkeparti ville være meget glad for. Det er i hvert fald et område, hvor de indtil nu har tænkt parallelt med os.

Så jo, vi synes, at vi i vores udspil til finansiering har lagt forskellige ting frem, som forskellige partier i regeringen godt kunne have støttet i forhandlingerne. Det er ikke sket, og det skal jeg beklage.

Regeringen har heller ikke ønsket at komme med andre forslag til finansiering, og det er nok, fordi man i virkeligheden for længe siden har bundet hinanden internt i regeringen til den finanslov, som den nu engang så ud, og derfor var der meget snævre grænser for, hvor langt man kunne bevæge sig.

Jeg tror snarere, det er det, den politiske realitet handler om. Det er i hvert fald ikke noget med, at vi har ønsket at fremsætte tingene i en form, så det var egnet til, at der ikke kom et resultat ud af det, tværtimod. Vi var meget interesseret i at få flest mulige aftaler, fordi vi selvfølgelig er interesseret i at få flest mulige ting af vores politik igennem her i Folketinget, og det gælder også, når vi forhandler finanslov. Vi nåede et stykke ad vejen, men slet ikke så langt, som der var brug for, hverken hvad angår miljøet, arbejdsløsheden eller andre vigtige sager.

Så har vi jo en stribe ændringsforslag fra Venstre og De Konservative til finansloven, og det er da til at tage og føle på. Nu er der ikke nogen, der længere behøver at være i tvivl om, hvad borgerlig politik er. I de 10 år under statsminister Poul Schlüter var der en vis tendens til, at man tilpassede sig lidt, for man skulle have sit flertal på plads sammen med midterpartierne. Men nu ser vi sandelig i ren udgave, hvad det er, man vil, og vi får at vide her i debatten i dag, at det er ikke engang det hele, det er bare en smagsprøve på, hvad der er af forestillinger hos De Konservative og Venstre.

Det er et frontalangreb på velfærdssamfundet, vi ser her. Det er bloktilskuddene over for kommuner og amter, som skal skæres ned med 1 mia. kr., det er den kollektive trafik, der skal skæres ned med 1,7 mia. kr., det er Danmarks internationale ansvar, som man blæser fuldstændig på ved at skære 3/4 mia. kr. af ulandsbistanden. Det er miljøet, som man ikke kerer sig om, ved at CO₂-afgiften bliver fjernet igen.

Det er sandelig rene ord for pengene.

Jeg vil egentlig gerne spørge regeringen, hvordan den reagerer på den her type forslag fra De Konservative og Venstre, for jeg synes da i stigende grad, at det bliver meningsløst at føre diskussioner med f.eks. De Konservative og Venstre om udmøntning af miljø- og katastrofebistanden, når vi her kan se, at de ikke bakker op bag, at det skal være en reel bevilling på finansloven. De vil plyndre ulandsbistanden for alle pengene, og så synes jeg, at grundlaget for de aftaler, vi hidtil har haft i Folketinget om, at alle undtagen Z stod bag miljø- og katastrofebistanden, i virkeligheden smuldrer.

Derfor vil jeg spørge regeringen, om det ikke var en logisk konsekvens at drage af debatten i dag, at der sådan set ingen grund er til at forhandle videre med K og V på det her punkt. De har meldt sig ud af det gode selskab. Det har de deres frihed til. Jeg synes til gengæld, det er vigtigt at få det gjort klart her i debatten, at det er det, vi ser i øjeblikket.

Så har Fremskridtspartiet en stribe ændringsforslag, og de fleste af dem er jo rimelig uinteressante, fordi det er ud i den blå luft. De har nogle enkelte, hvor overskriften kan være tilforladelig, og derfor skal jeg da lige kort kommentere dem.

Man vil bruge 150 mio. kr. på at renovere nogle a-kraftværker øvre østpå. SF er helt enig i, at der er nogle a-kraftværker derovre, som er i en forfærdelig forfatning, og som er en trussel for os. Derfor er det også godt, at der er afsat nogle penge af Østhjælpen til at tage fat på problemerne, og at man i EF også er i gang med at se på det. Vi er såmænd endda enige med Fremskridtspartiet i, at det går for langsomt i EF-sammenhæng, så dér vil vi gerne være med til at presse på.

Men vi opfatter Fremskridtspartiets forslag sådan, at man tror, man kan renovere a-kraftværkerne til at begynde at fungere hensigtsmæssigt og problemfrit og sikkert – hr. Kim Behnke nikker – og dér må jeg så sige, at så skilles vores veje, for det mener vi ikke er muligt. Vi tror ikke på noget, der hedder sikker a-kraft. Vi tror på, at det er nødvendigt at hjælpe dem med nogle af de mest akutte problemer, så det ikke vælter ind med radioaktivitet over os. Men når vi skal videre end det, så er det en omstilling af deres energiforsyning med

[Jes Lunde]

henblik på vedvarende energi, vi skal i gang med, og ikke en udbygning af a-kraften.

Så er der nogle forslag på ældreområdet, som kan være rimelig fornuftige, men dér har vi vores egne forslag til, hvordan vi mener man mere hensigtsmæssigt løser opgaverne.

Der er nogle forslag på handicapområdet, som vi vil undlade at stemme til, fordi bemærkningerne på det område er ganske tynde. Det er svært at se, hvad Fremskridtspartiet reelt vil, selv om overskrifterne er gode nok.

Så er der et forslag om nogle flere penge til at tage sig af de skadelidte, hvis der bliver nogle i forbindelse med konflikten i eks-Jugoslavien. Dér må vi sige, at det er en lovbunden udgift. De erstatninger, der er aftalt, vil blive udredet under alle omstændigheder, så der er ikke grund til at lave ændringer på det punkt her.

Så vil Fremskridtspartiet endelig bruge et par millioner kroner mere på AIDS-oplysning og -registrering, står der. Så tror jeg, vi har problemer igen, for her har vi en traditionel uenighed i Folketinget, hvor Fremskridtspartiet går ind for en tvangsmæssig registrering, og hvor vi andre ikke gør det. Så derfor stemmer vi også imod på det punkt her.

Der er altså kun to af Fremskridtspartiets ændringsforslag, vi vil undlade at stemme til, resten stemmer vi imod med de begrundelser, jeg har givet her.

Afstemningerne i dag kommer jo nok til at gå lige efter bogen. Der ser ikke ud til at være den store slinger i år. Jeg tror ikke engang, vi får særlig mange tætte afstemninger, så vidt jeg kan se på listen. Nogle af de ting, som bliver vedtaget dagen igennem, er fornuftige forbedringer, det kan vi glæde os over, men der sker ikke nær så meget på den her finanslov, som der burde, og det vender vi tilbage til i morgen i den store debat.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg synes, det er interessant, at hr. Jes Lunde her fra talerstolen udnævner dagens Danmark 1993 til *ikke* at være et velfærdssamfund.

Jeg vil da gerne have, at hr. Jes Lunde bekræfter, at det er hans opfattelse, at 1993-Danmark er asocialt og mangler al mulighed for at blive betegnet som et velfærdssamfund. For det er jo faktisk konsekvensen af den udtalelse,

hr. Jes Lunde kommer med, altså at forslaget om, at vi på de konti, hvor vi har foreslået, at der ikke skal løftes noget, blot viderefører 1993-niveaue, skulle være et frontalangreb på velfærdssamfundet.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Langt hen ad vejen er Fremskridtspartiet og SF jo enige om, at de meget, meget problemfyldte atomkraftværker, der står i Baltikum, i det tidligere Sovjet og i Østeuropa, udgør en miljømæssig, politisk og menneskelig risiko, som vi vel alle sammen burde gøre langt mere ud af. Problemet er, som hr. Jes Lunde skitserer det, at når vi skal diskutere, hvad vi skal gøre ved det, så mener SF, at man med dags varsel skal lukke disse værker, og SF argumenterer i samme åndedrag for, at vi skal hjælpe dem til at bygge nogle vindmøller, og de skal lave nogle solfangere og systemer, og vi skal sende nogle danske ingeniører derover og hjælpe dem med at finde ud af, på hvilke højdedrag disse vindmøller skal stå.

Men det er jo i den grad naivt at tro, at 60 pct. af f.eks. Litauens strømforsyning, der kommer fra ét atomkraftværk, pludselig kan erstattes af vindmøller eller af solfangere.

Vi har en fælles interesse i at sørge for, at de samfund ikke bryder sammen på grund af manglende energiforsyning, for så får vi for alvor problemer her i Vesten. Derfor bliver SF også nødt til at indrømme – selv om det er ideologisk hjerteblod – at de atomkraftværker har vi alle en fælles interesse i kan fortsætte i nogle år endnu, men vel at mærke på mere sikre og betryggende vilkår. For hvis vi lukker dem fra den ene dag til den anden, bryder samfundene sammen i mangel på energi, og man kan hverken bygge vindmøller eller solfangere i løbet af ganske kort tid til at afløse de enorme energiforsyninger, som man i øjeblikket får fra de atomkraftværker. Det kan ikke lade sig gøre. Man kan heller ikke forbedre deres strømforsyningsinfrastruktur, sådan at der ikke er så store tab. Det kan heller ikke lade sig gøre med meget kort varsel.

Derfor er det eneste, vi kan gøre på kort sigt, at sikre de værker, så de ikke udgør en sikkerhedsrisiko for de lande eller for os her i Vesten.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Man kan jo vanskeligt sige, at vi har et velfærdssamfund – i hvert fald forsøger vi at tage os råd til at have et velfærdssamfund – når 44 pct. af befolkningen over 18 år lever af overførselsindkomster.

Der er 120.300, som er på kontanthjælp, og 279.000, som får dagpenge. Der er 45.635, som får sygedagpenge, 37.442, som får barseldagpenge, 261.500, som får førtidspension, og 109.000, som er på efterløn. Og så er der 18.300, som får uddannelsesydelser, og 4.500, som får overgangsydelser; og orlovsydelse til uddannelse: 4.500. Vi kan også tage folkepension og SU med, som er 880.177.

I alt er der 1.737.277, som er på overførselsindkomst. Jeg synes faktisk, det er kritisabelt, når man forsøger at give udtryk for, at vi vil ødelægge velfærdssamfundet.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Lad mig starte med at sige til fru Anne Birgitte Lundholt, at jeg sådan set bare tager Venstre og De Konservative på ordet. Jeg har forstået på debatten her i formiddags, at det, vi her ser af ændringsforslag til finansloven fra V og K, kun er en smagsprøve. Det er slet ikke den finanslov, man ønsker, men der er nogle prøver på, i hvad retning det skal gå. Det var da sådan, jeg forstod formiddagens debat.

Så har vi her det ene milliardforslag efter det andet: 1 mia. i nedskæringer på kommunerne, 1,7 mia. i nedskæringer på DSB, 0,75 mia. i nedskæringer på ulandsbistanden. Jeg synes da ikke, det er svært at se retningen. Jeg synes heller ikke, det er svært at se omfanget i det, man kommer med her i dag. Og det betragter jeg altså ærlig talt som et frontalangreb på velfærdssamfundet.

Så spørger hr. Svend Heiselberg, om vi overhovedet har et velfærdssamfund, når der er så mange på overførselsindkomst. Det synes jeg er et helt rimeligt spørgsmål at stille. Jeg er også meget i tvivl om, hvorvidt vi kan blive ved med at kalde os et velfærdssamfund, når så mange mennesker ikke kan få lov til at have en ligeværdig plads på vores arbejdsmarked. Jeg synes, det er en rigtig pointe, hr. Svend Heiselberg har fat i dér.

I SF er vores holdning, at vi skal løse det problem. Vi skal have delt arbejdet meget mere

retfærdigt, så alle kan blive ligeværdige i det her samfund igen, for at vi kan have et velfungerende velfærdssamfund.

Så var der hr. Kim Behnke, som spurgte, om jeg troede, at et par vindmøller på toppen af Uralbjergene og andre steder kunne erstatte 60 pct. af energiforsyningen i det gamle Sovjetunionen. Nej, det tror jeg ikke. Det er også derfor, vi har støttet, at et rundt millionbeløb af den danske Østbistand bliver brugt til at afhjælpe umiddelbare problemer på deres a-kraftværker. Det er også derfor, vi i EF-sammenhæng har støttet, at man også derfra bruger penge på den opgave. Så vi er enige i, at vi ikke kan lukke dem ned i morgen. Vi er nødt til at opbygge nogle alternativer først; ellers bryder det fuldstændig sammen derovre.

Men vi har ikke nogen langsigtet målsætning om, at disse a-kraftværker skal gøres til værker, der kan køre i årtier; det mener vi ikke er forsvarligt. Vi mener, at vi så hurtigt som muligt må have dem afviklet, når der er et alternativ derovre. Og det må vi så være med til at opbygge.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg vil gerne sige til hr. Jes Lunde, at det er et kendt, men gennemskueligt trick at starte med at lægge et beløb til noget og derefter skære beløbet væk igen og så kalde det en nedskæring.

Det, jeg spurgte hr. Jes Lunde om fra denne talerstol, var, om han betegner 1993-niveaet som ikke værende en velfærdsstat, idet vores forslag går på ikke at hæve beløb på den nuværende finanslov på de konti, som hr. Jes Lunde sigter til. Og når hr. Jes Lunde så henviser til vores såkaldte frontalangreb på velfærdssamfundet, som der skulle være mere af, kan jeg fortælle hr. Jes Lunde, at det, der er mere af, er ting, der går i samme retning som 15.000-17.000 flere private job end regeringens forslag, 8 mia. kr. i deciderede skattelettelser og 12 mia. kr. i mindre underskud, som vores børn skal betale senere hen. Det er mere i den retning.

Og dette meget, meget politiske – jeg vil næsten kalde det forsøg på blændværk at kalde det at undgå stigninger på konti et frontalt angreb på velfærdssamfundet – hopper heller ikke den danske befolkning på.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Jeg sagde rent faktisk, at jeg synes, det var svært at påberåbe sig, at man ikke havde et velfærdssamfund, når man har råd til det, som jeg læste op. Og så synes jeg i øvrigt, at ud af et beløb på 9 mia. kr. til ulandsstøtte er det beskedent at skære 750 mio. kr., når vi har så stor en gæld, og når vi har så store økonomiske problemer, som vi har.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg kan høre, at vi har det samme problem i denne debat, som vi har haft tidligere i forhold til De Konservative og Venstre, at de helst kun vil snakke om positive ting i forhold til deres egen politik, men ikke om, hvor de skaffer pengene henne. Selvfølgelig vil De Konservative og Venstre gerne snakke om flere job i den private sektor, hvem vil ikke det? Det vil vi såmænd også. Det er der også i vores forslag, når vi sætter aktiviteter i gang på miljøområdet, på plejehjemsbyggeri, på byfornyelse; det er også job i den private sektor. Så lad os være enige om det, det er da udmærket.

Men det, De Konservative og Venstre ikke vil snakke om, er deres sociale nedskæringer. Derfor har de f.eks. blandt ændringsforslagene i dag et forslag om nedskæring på en konto, der hedder dagpenge ved sygdom og fødsel m.v., et ændringsforslag om nedskæring på godt 500 mio. kr., men med nogle meget mystiske bemærkninger, hvor man ikke kan se, hvad det er, de præcis vil. Fru Pia Gjellerup var inde på det i sin indledningstale: Hvad er det, man vil have? At kvinderne skal klemme benene sammen, så der ikke bliver så mange børn, eller hvad forestiller man sig? Hvorfor kommer man ikke og fortæller præcis, at hvis man skal spare ½ mia. kr. på den konto, så betyder det altså, at man skal skære ned på sygedagpengene?

Måske kan vi så nu få klarhed over, hvad det er, De Konservative og Venstre vil på dette punkt. Ellers synes jeg, det i stigende grad bliver en surrealistisk debat. Vi ved, at De Konservative og Venstre vil have disse meget store besparelser, men de vil ikke sige det på noget tidspunkt. Vi andre skal lokke dem ud af buksen, før vi kan få at vide, hvad deres reelle politik er.

Så forstod jeg nu, at hr. Svend Heiselberg mener det modsatte af mig. Hr. Svend Heiselberg mener, at det er et udtryk for, at man har et velfærdssamfund, at der er i hundredtusindvis af mennesker, der er sat uden for arbejdsmarkedet og på overførselsindkomster. Det synes jeg ikke; jeg har nærmest det modsatte synspunkt. Samfundet bliver bedre, jo færre der er passivt forsørgt på den måde, når de er i den arbejdsdygtige alder.

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Jeg ville meget gerne have, om hr. Jes Lunde herfra kunne påvise et eneste besparelsesforslag blandt de ændringsforslag, hr. Jes Lunde henviser til, som ikke samtidig er opført på den liste, regeringen har tilstillet alle partier, som vedrører merudgifter i forhold til 1993. Samtlige besparelsesforslag af dem, hr. Jes Lunde nævner, er opført som ændringsforslag, hvor der er udtrykt ønske om en merudgift fra regeringens side. Det var netop de svar, vi måtte vente så forfærdelig længe på, for det var nemlig ikke let gennemskueligt at se, hvor regeringen havde lagt sine mange ekstra milliarder på budgetterne.

Der er ikke et eneste forslag om nedskæring i forhold til 1993 på de sociale budgetter.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jo, men kan jeg så ikke få en forklaring på bare ét af De Konservatives og Venstres ændringsforslag, nemlig det, hvor man vil spare godt og vel ½ mia. kr. på sygedagpenge og penge til barselorlov m.v.? Hvad har det at gøre med aktivitetsudvidelse? Har regeringen sat antallet af fødsler i vejret kunstigt og ubegrundet og som et led i en helt urimelig politik, eller hvad er det, vi snakker om her? Hvordan vil man spare den dér halve mia. kr. på sygedagpengene, hvis ikke det er ved at nedsætte ydelserne til folk?

(Kort bemærkning).

Anne Birgitte Lundholt (KF):

Hr. Jes Lunde kan tage finansministerens svar til Folketingets partier. Der vil hr. Jes Lunde se helt nøjagtigt opgjort, meget omhyggeligt konto for konto, hvilke konti regeringen

[Anne Birgitte Lundholt]

har tillagt ekstra bevillinger i kraft af regeringens initiativer »Den nye kurs«. Disse konti har vi taget konto for konto og har skåret de fleste væk, således at de bevillinger, der er givet, er nøjagtig lig med de bevillinger, der står på 1993-finansloven.

Hr. Jes Lunde kan gå herop igen, men jeg kan ikke forklare det bedre, end at det, vi ønsker, er at fortsætte den finanslov, som vi har gennemført for 1993, uden at skære så meget som en krone. Men vi ønsker ikke at medvirke til de merudgifter, som regeringen har indsat i finansloven.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg synes, det bliver mere og mere mystisk, for regeringen har ikke lagt op til en udvidelse i antallet af syge eller i antallet af mennesker, der er på barselorlov. Der er ikke sket nogen politisk ændring på det her område. Der er nogle ændrede skøn og sådan noget, men der er ikke sket nogen politisk ændring i lovgivningen på sygedagpengeområdet. Hvad er det, der er sket? Fru Anne Birgitte Lundholt nikker og påstår, at der er sket en ændring. Så må vi have det frem heroppe.

Har regeringen forhøjet sygedagpengene? Nej, det har den ikke. Hvad er det, der bevirker, at man mener, der er en besparelsesmulighed på en halv mia. kr. uden at gå tilbage i forhold til 1993? Jeg fatter det simpelt hen ikke.

Men nuvel, omvendt hører jeg så et nyt politisk signal her, om at De Konservative ikke vil gå længere tilbage end det, der var niveauet for 1993. Er det så til gengæld noget, vi kan stole på? Når der er valgkamp, ser vi jo nogle meget voldsomme forslag fra Venstre og De Konservative – det har vi jo tidligere set – på dybe nedskæringer i arbejdsløshedsdagpenge, i bistandshjælp, i sygedagpenge osv. Kan vi nu være sikre på, at De Konservative og Venstre aldrig vil gå længere ned end det, der var ydelsesniveauet i 1993? For så er det jo en nyhed. Vi har jo i 10 år været presset på, at man konstant har forsøgt at forringe disse ting, men har vi nu et tilsagn om, at 1993-grundlaget går man ikke under i fremtiden? Kan jeg regne med det?

Kim Behnke (FP):

Jeg var ellers lige ved at håbe på, at vi fik et forslag om, at ventetiden skulle nedsættes fra de nuværende 9 måneder til 8 måneder for kvinder, der går gravide. Men det fik vi dog ikke. Det kunne ellers have hjulpet på det problem, vi har, nemlig at ventetiderne på fødeafdelingerne i øjeblikket er over 9 måneder, så man skal jo planlægge i god tid i forvejen.

Ellers er det jo interessant at konstatere det overvældende fremmøde, der er her i folketings salen i dag! I presselogen er der også blevet plads til to journalister i dag. De skal da være velkomne til at overhøre debatten, men sammenligner man med gårdsdagens meget, meget store og vigtige diskussion om placeringen af noget så eksotisk som et EU-miljøagentur, så kan man jo godt se, at der i allerhøjeste grad er forskel i den måde, hvorpå både Folketingets medlemmer og de ærede medlemmer af Presselogen prioriterer arbejdet her i Folketinget.

Vi skal i dag tage stilling til et budget på 466 mia. kr., men det er begrænset, hvor meget ophidselse det kan give, hvorimod gårdsdagens debat jo unægtelig vidnede om en langt, langt større interesse.

Vi blev af finansministeren inviteret til en – skal vi være venlige og kalde det en orientering – der fandt sted den 28. oktober. På det møde var beskeden til samtlige Folketingets partier, at regeringen gerne ville, om de enkelte partier frem til den 11. november formulerede de områder, de ændringsforslag, hvor man kunne tænke sig at forhandle med regeringen.

Som de venlige og imødekommende folk vi er i Fremskridtspartiet, formulerede vi et dokument, der blev overbragt finansministeren på præcis dagen, nemlig den 11. november. Det var et dokument, der tog sit udgangspunkt i den kendsgerning, at med den mandatrygdækning, regeringen har, behøver man jo ikke at gå ud og slå knuder på sig selv for at få Fremskridtspartiet til at stemme for finansloven, og i den erkendelse var det næppe de store ideologiske ting, der kunne tages op til forhandling. Regeringen behøvede bogstaveligt talt ikke at ligge på knæ for Fremskridtspartiet. Man havde sit mandatgrundlag i orden i forvejen.

Derfor koncentrererede vi også vores forslag til forhandlingstemaer om noget, vi burde kunne være enige om, nemlig at afsøge den statsli-

[Klim Behnke]

ge sektor for at finde ting, der kunne indbringe ekstraordinære indtægter for at få nedbragt statens alt for store underskud og statens alt for store gæld. Vi gav derfor regeringen et bud på, hvordan man gennem yderligere salg af jord og fast ejendom, hvordan man ved salg af aktier, obligationer og andre værdipapirbeholdninger, som man har i staten, og egentlige privatiseringer samt ikke mindst udliciteringer kunne nå frem til at skaffe nogle budgetforbedringer, som kunne nedbringe underskuddet.

Vi havde egentlig håbet, at vi i det mindste havde fået en kvittering fra Finansministeriet på, at man havde modtaget vores henvendelse. Den har vi ikke fået endnu, og da vi havde andenbehandlingen af finanslovsforslaget for 1994, forstod vi på finansministerens bemærkninger ved den lejlighed, at en sådan kvittering ville vi heller ikke få.

Derfor har de finanslovforhandlinger, der har været mellem regeringen og Fremskridtspartiet, altså ikke levet op til, i hvert fald hvad Nudansk Ordbog definerer ordet forhandlinger som. Der har været tale om et eneste møde, hvor man har udbedt sig et dokument. Det har man fået, og så har vi ingen reaktion fået på det i øvrigt. Fair nok, for som sagt er det en flertalsregering. Den behøver ingenlunde at gøre Fremskridtspartiet tilfreds for at få sin finanslov igennem.

Men det efterlader jo unægtelig det indtryk, at regeringen er hamrende ligeglad med, hvordan statens underskud udvikler sig, og at regeringen er endnu mere ligeglad med den gældsbyrde, man påfører kommende generationer. Hvis regeringen var ægte interesseret i at få nedbragt statens underskud, hvorfor ønsker regeringen så ikke at medvirke aktivt til at få skabt de ekstraordinære indtægter, der kan nedbringe gælden? Er det, fordi ordet privatisering stadig væk kan sprinklerlægges i Finansministeriet til at gå i gang? Er det derfor, man ikke tør have en forhandling med Fremskridtspartiet om det tema?

O.k., så kan vi bruge det knap så ideologisk betonedede ord, nemlig udliciteringer eller udbudsprivatiseringer. Der er det endda sådan i dag, at de mest optimistiske skøn fra Fremskridtspartiet er blevet vildt overhalet, idet Teknologisk Institut har udgivet en redegørelse om, hvordan der er et udliciteringspotentiale i størrelsesordenen 70-80 mia. kr. – ja, mil-

liarder, ikke millioner. Det ønsker man heller ikke at diskutere, og det kan kun være ud fra en kynisk betragtning om, at underskuddet er man fløjtende ligeglad med, og man er endnu mere ligeglad med, at kommende generationer skal trække for at tilbagebetale den gæld, vi andre i årtier, de sidste 30 år, nu har skabt.

For det er jo ikke uvæsentligt, hvordan man får nedbragt gælden. Under Folketingets behandling tidligere i denne samling af et lovforslag om, at finansministeren skulle have en låneramme på 950 mia. kr., blev finansministeren spurgt, hvad man fra regeringens side ville gøre for at få nedbragt gælden. Svaret fra finansministeren var, at ud over den fremlagte politik havde man ikke nogen bud. Men den fremlagte politik resulterer jo hverken i, at underskuddet bliver mindre, eller at gælden bliver afdraget. Konklusionen er derfor, at regeringen ikke har noget bud på, hvordan man får gælden nedbragt, og regeringen har tilsyneladende heller ikke noget ønske om at få gælden nedbragt.

På en række andre områder kan vi også i dag konstatere, at der er en afgrundsdyb forskel mellem, hvad regeringen går ud og lover, og hvad regeringen så gennemfører i praktisk politik. Da regeringen fremsatte sit finanslovsforslag den 31. august, fulgte der en lille publikation med, der hed »Finanslovsforslaget 1994 – Den nye konkurs«, og dér kan man på side 16 om sociale pensioner læse: »Med omlægningen forhøjes satserne, og der bliver ret til forskellige tilskud, så stort set ingen lider økonomisk tab. Tværtimod vinder mange pensionister og modtagere af kontanthjælp på omlægningen.«

Og senere på samme side fremgår det: »Præcis hvor store ændringer den enkelte pensionist får, afhænger dels af kommuneskatten, dels af den enkeltes private økonomiske forhold.«

Det var jo det sidste, der var sandhedens orakel, nemlig den enkeltes privatøkonomiske forhold. Vi har tidligere i dag haft en diskussion om, hvordan de markante indhug i folkepensionens grundydelse, som regeringen har gennemført, kommer til at påvirke dem, regeringen har udnævnt til at være de rige, som ikke har brug for folkepension. Men ud over det har regeringen jo også selv opdaget, at den er gruelig gal. Senere i dag skal vi hastebehandle

[Klim Behnke]

et lovforslag fra socialministeren for at lappe på nogle af de værste skader.

Det er uærligt at føre politik på den måde, og derfor har vi i Fremskridtspartiet også på en langt klarere og mere præcis måde tilkendegivet, hvordan vi mener vi skal behandle landets pensionister. Det sker i form af et ændringsforslag, der går ud på, at selve folkepensionens grundydelse sættes op for alle. Uanset om de pågældende har lidt penge på kistebunden eller de tjener lidt ved at slå naboens græsplæne, skal de have folkepensionen forhøjet ganske enkelt af den grund, at folkepensionisterne er nogle af dem i vort samfund, der har det allerdårligst.

Der er også et andet problem for landets folkepensionister, og det er, at modeordet ældreboliger er blevet misbrugt til at nedlægge en masse plejehjemspladser. En masse af de pensionister, der har et reelt plejebehov, står i dag uden muligheder. De kan vente på at blive vasket en gang om ugen, eller hvor tit det nu passer med personalenormeringen at komme forbi og hjælpe de ældre.

Derfor har vi også fremsat ændringsforslag, der betyder, at kommunernes muligheder for at få etableret regulære plejehjemspladser bliver forøget, og derfor glæder det os selvfølgelig, at SF også har noteret sig, at det ændringsforslag ligger der. Vi synes så, det er lidt tamt, at SF ikke kan mande sig op til mere end at undlade at stemme for det pågældende forslag. Jeg skal nemlig modsat meddele, at når SF's ændringsforslag på det tilsvarende område kommer til afstemning, støtter Fremskridtspartiet det selvfølgelig, fordi Fremskridtspartiet og SF på dette punkt har fælles gods.

Men også en række af samfundets øvrige dårligt stillede grupper mener vi kræver en ekstra indsats. I formiddags havde vi en diskussion om de handicappede. Jeg skal for god ordens skyld gentage, at for en lang række af de konti, der vedrører hjælp til handicappede, ønsker Fremskridtspartiet, at der bliver brugt flere penge, fordi de handicappede ikke har samme mulighed som vi andre for at klare sig selv.

Særligt i disse år med 350.000 arbejdsløse, eller hvor mange der reelt er, er det at være handicappet bestemt ikke nogen let situation. Der er ikke plads rundt omkring på virksomhederne til, at handicappede kan få den tilknytning til et normalt liv, som vi andre har, og

derfor bliver mange af dem efterladt derhjemme uden kontakt til omverdenen. Derfor ønsker vi, at der bliver brugt nogle flere penge på en række af de områder, der vedrører handicappede.

Så er det jo efterhånden ved at gå op for flere og flere mennesker, hvad regeringens skattereform går ud på. I takt med at man i pauserne mellem at klippe julepynt får kigget lidt på skattekortet for 1994, oplever flere og flere skatteydere, at det løfte, som regeringen afgav, nemlig at det kun var plattenslagerne og dem, der lavede skatteunddragelse, der ikke fik glæde af skattereformen, heller ikke holdes. Flere og flere opdager, når de prøver at regne deres skat ud – det er nemlig ikke helt nemt, for man skal selv have regnemaskinen frem og regne bruttoskat og ATP-bidrag osv., inden man kan nå frem til at finde ud af, hvad skatten bliver næste år – at de skal betale mere i skat, end de har gjort i år. Og det er der jo en ganske god grund til, fordi regeringen i sin iver efter at lukke såkaldte huller i skattelovgivningen rent faktisk har lavet en skattereform, som bliver til stor skade for de fleste og til gavn for de færreste.

Og de, der endelig er de plattenslagere, som man har langet ud efter fra regeringens side, har jo været hurtige nok til ved hjælp af revisorer og advokater at sørge for, at deres aktiver er blevet placeret på Jersey eller i Hong Kong eller andre steder, så de ikke bliver berørt af skattereformen. Men de ganske almindelige danskere, som ingen udveje har ud over at betale deres skat, hver gang de får lønindkomst udbetalt, har ingen muligheder. De skal efter vores mening – hele den danske befolkning skal efter vores mening – have en klækkelig skatteforbedring forstået på den måde, at vi ønsker, at skattelettelsen skal formuleres sådan, at alle uanset indkomst får glæde af den.

Derfor er løsningen også, at man fordobler den skattefrie bundgrænse fra de nuværende ca. 30.000 kr. til 60.000 kr. Vi har så den baggrundstanke med det, at det jo reelt bliver til størst gavn for dem med de laveste indkomster, og det er lige præcis også det, der er meningen, for de, der har de laveste indkomster, er dem, der i øjeblikket har det allersværest i vort samfund.

Så har vi jo også erklæret bruttoskatten krig, og som det første skridt foreslår vi derfor, at de

[Kim Bøhnke]

2,3 pct. af bruttoskatten, der går til såkaldte aktiveringsformål, simpelt hen udgår, og at de aldrig nogen sinde kommer til opkrævning. For de resterende dele, der går til sygedagpenge og til dagpengefondene, er det mere et spørgsmål om, hvordan pengene skal opkræves, end om de faktisk skal opkræves, sådan at de ikke længere fremkommer som en bruttoskat, men som et egentligt kontingent til de pågældende fonde.

Vi mener ikke, at de aktiveringsinitiativer, der sættes i gang, tjener noget som helst formål andet end at holde en masse socialrådgivere og en masse vejledere rundt omkring i beskæftigelse, og det er ikke den form for beskæftigelse, vi har brug for.

Hvis man forhøjer den skattefrie bundgrænse til de nævnte 60.000 kr., skulle jeg hilse og sige, at det giver en forbedring af privatøkonomien for den enkelte på lidt over 1.000 kr. om måneden, og det har langt den største part af den danske befolkning så rigeligt brug for.

Men også erhvervslivet skal have mere gang i hjulene. Vi har den opfattelse, at vækst – meget mere vækst – er det, der skal til for at få arbejdsløsheden afviklet, og derfor foreslår vi, at en række forskellige afgifter for erhvervslivet skal lettes. Det gælder CO₂-afgiften, det gælder nogle arbejdsgiverafgifter, aktieomsætningsafgiften, nogle miljøafgifter, og så lavere portotakster, alt i alt 8,2 mia. kr. Det er de forbedringer, vi mener der skal ske i forhold til dansk erhvervsliv, så vi for alvor kan få sat gang i hjulene igen.

Det er selvfølgelig altid svært at vurdere, hvor mange nye job der kommer. Mange danske virksomheder er kørt fuldstændig i sæk, og selv om de får økonomiske forbedringer i form af lavere skatter, kommer merbeskæftigelsen ikke umiddelbart og med det samme. Derfor har vi i vores skøn for, hvad vores ændringsforslag ville betyde for ledigheden i 1994, været meget forsigtige. Vi skønner, at 40.000 personer næste år vil komme i beskæftigelse, vel at mærke rigtig beskæftigelse og ikke kunstig placering på et eller andet kursus eller med at tømme vandpytter et eller andet sted. Helårsvirkningen i 1995 vil være lidt større, nemlig 75.000 færre ledige, og det skyldes, at virksomhederne så har haft den fornødne tid til at få sat hjulene i gang igen.

Det er klart, at disse mange gode forslag skal finansieres. Det sker primært ved, at vi bruger nogle af de penge, der ligger i de store statslige fonde, indløser en del af statens gæld og opnår en klækkelig rentebesparelse.

Derudover mener vi også, at der på finansloven skal foretages egentlige besparelser, og vi er ikke bange for at sige, at sådan noget som ulandsbistand skal overgå fra at være statslig tvangsbistand til at være frivillige bidrag.

Vi kan ikke over for danske skatteydere forsvare, at man yder gavebistand til forskellige lande, og at de pågældende lande så, når der er gået nogle år, minsandten sælger aktiverne og bruger pengene på indkøb af våben. Det er en hån mod danske borgere.

Der er 150 foreninger og organisationer på finansloven, som får store og små beløb udbetalt. Men i disse krisetider er der ikke andet at gøre end at meddele dem, at disse tilskud ikke længere kommer til udbetaling, at man må klare sig selv.

Det er også vores opfattelse, at man kan privatisere ganske betydeligt. Det drejer sig både om salg af jord og bygninger og om salg af egentlige driftsvirksomheder. Og hvis vi forsigtigt vurderer, at man i 1994 kunne privatisere for 10 mia. kr., ja, så betyder det altså ud over de 10 mia. kr., der kommer i kassen og kan bruges til afdrag på gælden, at der opnås en rentebesparelse og en besparelse på driftsudgifterne, når de pågældende virksomheder ikke længere er statslige.

Endelig noget om de udliciteringer, jeg allerede har nævnt: Der skal udliciteres langt flere opgaver, og det skal ikke kun være småting som rengøring og trykkeriopgaver. Finansministeriets eget udliciteringsudvalg har afgivet en rapport, der peger på 260 velegnede områder, som kan udliciteres. Det er simpelt hen bare med at komme i gang!

Derudover lægger vi i Fremskridtspartiet ikke skjul på, at vi mener, at den indsats, politiet og anklagemyndigheden udøver i øjeblikket over for specielt den stigende volds kriminalitet, skal optrappes. Det koster nogle penge, og derfor har vi afsat yderligere midler til politiet og anklagemyndigheden.

Så er der sundhedsområdet, hvor vi ud over, at vi ønsker at bruge de nævnte midler på Cancerregistret og et AIDS-register, også mener, at det danske sundhedsvæsen og sygehusvæsen

[Kim Behnke]

totalt har spillet fallit. Amtskommunerne gambler i øjeblikket. De misbruger deres politiske magt til bevidst at holde folk på ventelister. Og man fristes til at foreslå, at der burde rejses tiltale mod en eller anden amtsborgmester for uagtsomt manddrab, når folk, der har stået på ventelister, dør, simpelt hen fordi man af ideologiske grunde nægter de pågældende behandling de steder, hvor der er behandlingsplads. Derfor har vi afsat et klækkeligt beløb på 2 mia. kr. til simpelt hen at starte en proces, der fratager amtskommunerne sygehuvæsenet og lægger det ud som selvstændige økonomiske enheder.

Netop i går kunne man i Århus Stiftstidende læse om, hvordan Århus Kommunehospital har store problemer, fordi bevillingerne ikke følger arbejdet: Jo mere man laver, jo færre bevillinger har man! Det er jo absurd. Det skulle være omvendt: at man får desto flere bevillinger, jo mere man laver. Dette kan man kun opnå ved at benytte sig af Fremskridtspartiets mål og idé, som i øvrigt i øjeblikket i stor stil bliver gennemført i Sverige, og som med stor succes har været gennemført i Norge.

Så har vi et par småting om kystsikring, hvor vi mener, at den indsats, der bliver gjort i øjeblikket, er alt for svag, og at der derfor bør ske en opprioritering af dette arbejde.

Men tilbage er der jo så stadig væk det spørgsmål, som hr. Jes Lunde og jeg diskuterede lidt, nemlig spørgsmålet om atomkraftværkerne i Østeuropa, Baltikum og det tidligere Sovjet.

Vi har i Fremskridtspartiet diskuteret meget, hvor stor en sum penge man skal sætte af, for egentlig er det nok næsten ubegrænset, hvor mange midler man kan bruge. Men i erkendelse af, at vi også skal kunne få tingene til at hænge sammen, har vi forsigtigt afsat 150 mio. kr. samt en ekstra pulje på 50 mio. kr.

Dybest set er det jo ligeegyldigt, om dette finanslovsforslag bliver vedtaget eller ej, hvis et af de store atomkraftværker revner og sender en atomsky ind over Vesteuropa. Så er det ligeegyldigt, om vi har en finanslov eller ej. Og derfor er den opgave, der ligger dér, egentlig langt større, end jeg tror de fleste gør sig klart.

Man kan også sige, at det forekommer en anelse komisk – vel at mærke tragikomisk – at vi giver tilskud til H.C. Andersen-udstillinger i Tallinn. Hvis et af deres atomkraftværker rev-

ner, hvad i alverden har de så af glæde af, at de har haft en H.C. Andersen-udstilling? Det er simpelt hen at holde de pågældende mennesker for nar.

Jeg skylder også at fortælle, hvordan vi vil forholde os til de ændringsforslag, andre partier har fremsat. Med hensyn til de ændringsforslag fra regeringens side, der skal stemmes om, vil vi stemme nej til dem alle sammen.

Vi vil stemme ja til ændringsforslag nr. 51 og nr. 333 fra SF. Det er dels ændringsforslaget om ældreområdet, dels det om motorvejen i Nordjylland.

Vi vil stemme ja til alle ændringsforslagene fra Venstre og De Konservative på nær to, nemlig 371 og 403. De drejer sig henholdsvis om ulandsbesparelserne, hvor man bruger nogle af dem igen, og om miljøafgifterne, hvor man ikke lader hele CO₂-afgiften komme befolkningen til gode.

Man kan selvfølgelig diskutere, hvilket formål Fremskridtspartiet har med at fremsætte 1.033 ændringsforslag. Det er ganske enkelt: Vi mener faktisk, at alle folketingspartier burde gøre det samme, nemlig mindst én gang om året i kroner og øre og på tryk og i tale at dokumentere, hvordan partiets politik hænger sammen, og hvordan man agter at føre den ud i praksis. Det har vi nok en gang gjort med vore ændringsforslag.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Ja, det er jo et tilløbsstykke, dette her. Det ægger til lidt længere taler. Men jeg tror, jeg vil skåne forsamlingen ved at sige, at vi jo får en generaldebat i morgen, hvor der er mulighed for at samle tingene og komme ind på de lidt længere linjer, og nøjes med i dag at sige, at der jo er en række ændringsforslag: Der er dem fra ministeren, og dem synes jeg bedst om. Så er der dem fra SF, og der er en del gode imellem. Der er da også et par stykker, der er forhandlet på plads med regeringen. Så er der ændringsforslagene fra Venstre og De Konservative, og de ligger for en rækkes vedkommende meget tæt på dem, der er stillet af Fremskridtspartiet, og markerer vel på den måde det andet hold. Det kan vi også drøfte lidt videre i morgen.

Men jeg skal kort anbefale, at man stemmer imod de ændringsforslag, som ikke er stillet af regeringen. Dem vil jeg til gengæld anbefale at man stemmer for.

Ole M. Nielsen (KRF):

Man kan jo ikke, som det ellers ville være smukt på en sådan dag, takke oppositionen for konstruktiv medvirken til den endelige udformning af finansloven. Ændringsforslagene har ikke været et oplæg til forliget, men været udtryk for, hvad man mente at have brug for for at profilere sig.

Regeringens ændringsforslag har karakter af justeringer af tidligere skøn, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige regeringen og embedsmændene tak for godt arbejde.

Selv om vi ikke kan være tiltalt af den samlede pakke af ændringsforslag fra de tre forskellige pakker, der er fremkommet fra henholdsvis Fremskridtspartiet, SF og V og K, eller af hensigten med at kombinere dem på den måde, som det i hvert af de tre komplekser er sket på, er der naturligvis elementer i alle tre pakker, vi godt kan lide. Den følelse er dog ikke så overvældende, at man ikke ret hurtigt bliver glad for det, man selv er med i. Om det nu er, fordi de tre partier, vi er i regering sammen med, virkelig er dem, der ligger os nærmest, eller de er, som de er, fordi vi er sammen med dem, kan man jo filosofere over.

Den samlede effekt af Fremskridtspartiets ændringsforslag er så overvældende og uvurderlig, at jeg vil forbigå dem forholdsvis hurtigt; men man kan dog ikke undlade at konstatere, at de af Fremskridtspartiets forslag, vi skal stemme om i dag, for størstepartens vedkommende er udgiftsforøgende. Hvad Fremskridtspartiet så vil markere med det, kan man jo undre sig over. Når det gælder støtte til sikring af atomkraftværker i Øst – der jo er en trussel mod os selv, når det blæser fra øst – kan jeg nok se nytten i det, men hvordan man vil bruge så få penge som 150 mio. kr. til sikring af gamle atomkraftværker, når man ikke generelt vil være med i Øststøtten og gøre noget for Østeuropa i det hele taget, er lidt svært at se. Problemet er jo større og langt mere komplekst, end der udtrykkes vilje til at erkende med det sporadiske tiltag.

Når man ser på forskellen på V's og K's forslag og SF's forslag, kan man ikke lade være med at komme til at tænke på en her i salen tidligere omtalt bogtitel, som jeg ikke sådan kan huske helt nøjagtigt, men det er noget med »socialstat« og »minimalstat«. Nu mener jeg dog ikke, at V's og K's forslag lever op til det

skræmmebillede af en minimalstat, som oprides i bogen, men det er jo også kun begyndelsen, vi har set. Vi fik jo bekræftet af Venstres finanspolitiske ordfører, at det bliver meget værre, når partiet får magt, som det har agt. Der opstod dog en lille sprække i oppositionen, idet fru Anne Birgitte Lundholt tilsyneladende ikke var glad for at gå længere tilbage, hvad finansloven angår, end til 1993. Så det er ikke sikkert, at det bliver helt så let, når der bliver det flertal med V, K og Z alene, som man glæder sig til. Men det er da i orden, at man øver sig i at lave den grimasse, der skal bruges til den tid.

Vi er nok noget nærmere socialstaten med SF's forslag, end vi er minimalstaten med det andet, men alligevel er SF's forslag jo absolut ikke alle sammen skræmmende. Der er faktisk en del gode forslag. Der er bare det ærgerlige ved det, at alle de gode forslag kræver større udgifter, mens de indtægts- og besparelsesforslag, der tæller noget, er helt uantagelige. Det, der tæller mest, er en nedskæring af forsvarsudgifterne med 20 pct. Det er helt urealistisk efter vores mening, hvis vi skal opretholde noget som helst, og så er det i øvrigt uforeneligt med forsvarsforliget, som vi er bundet af.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at Kristeligt Folkeparti gerne havde set, at V og K havde deltaget mere konstruktivt i finanslovens tilblivelse. I stedet har V og K stillet deres egne ændringsforslag, der mere har karakter af et ideologisk korstog end af praktisk gennemførlige forslag. Mange af de ændringsforslag får V og K særdeles svært ved at leve op til, hvis eller når de kommer i regering.

Overordnet finder vi, at V's og K's ændringsforslag indeholder flere elementer, som vi ikke kan være enige i. Det drejer sig bl.a. om besparelser på overførselsindkomster til danskere og besparelser på flygtninge- og ulandsbistanden, ligesom der sker en forringelse af miljøet ved at fjerne CO₂-afgiften og ved at spare på den kollektive trafik. Og så fjerner V og K væsentlige tiltag på arbejdsmarkeds-, uddannelses- og erhvervsområdet. Specielt kan jeg ikke forstå nedskæringen på udviklings- og forskningsområdet, hvor der er tiltag, som der er god brug for i denne tid.

V's og K's forslag om begrænsning af orlovsordningerne finder vi uforståelige, når det ses i sammenhæng med den høje ledighed, vi har.

[Ole M. Nielsen]

Kristeligt Folkeparti finder det væsentligt, at flere ledige kommer i arbejde, mens andre får mulighed for at stresses af ved at gå på orlov og lave det eller lære det, de længe har haft lyst til, men som de ikke har haft mulighed for. Orlovsordningerne er noget af det, vi i denne regering er meget glade for. De er langt hen ad vejen udtryk for Kristeligt Folkepartis politik; og vi må vende os imod disse nedskæringsforslag.

Bespærelserne på dagpenge ved sygdom eller fødsel er vi i Kristeligt Folkeparti uenige i, og vi finder det uforståeligt, hvad det er, Venstre og De Konservative vil med disse forslag. Det har også været nævnt af tidligere ordførere for SF. Kristeligt Folkeparti finder det i særlig grad vigtigt, at kvinden sikres trygge økonomiske rammer i forbindelse med svangerskabet.

I Kristeligt Folkeparti er vi også grundlæggende uenige i, at der skal spares på ulandsbistanden. I en periode, hvor ulighederne mellem flere ulande og i-landene forøges, mener vi, at nedsættelse af bistanden er udtryk for et forkert signal over for de fattige og måske især over for andre OECD-lande, hvor Danmark gerne skulle gå foran med et godt eksempel. Og når det også skal gå ud over den multilaterale del, strider det mod tidligere aftaler. Det er uforeneligt med vore internationale forpligtelser, og det er helt i modstrid med den enighed om at bakke FN-arbejdet op, der demonstreredes her i Tinget ved vores FN-debat for en måneds tid siden.

Vi er faktisk dybt chokerede over specielt Venstre, som vi troede var helt enig i den internationale indsats, og som jo er et parti, som man ved hvor man har. Det er utroligt, at Venstre mener at have behov for at udsende det signal til vælgerne.

Endelig rummer V's og K's forslag en del forbedringer af mere bogholderiteknisk karakter: effekten af frigivelse af LD-midler og indtægter ved privatisering. Det er ikke noget nyt, og det er heller ikke forkert at indregne sådanne tiltag, men egentlige forbedringer er de jo ikke.

Kristeligt Folkeparti finder det vigtigt, at der gøres en særlig indsats for at få vendt den økonomiske lavkonjunktur og få nedsat den høje ledighed ved hjælp af en skattereform, en arbejdsmarkedsreform og fremrykkede investeringer, som der er tiltag til i finansloven. Det er også vigtigt, at den finanspolitiske lempelse

målrettes mod områder, der giver større livskvalitet, bl.a. forældreorlovsordningen, der giver forældre bedre mulighed for at være sammen med deres børn.

Egentlige forhandlinger i forbindelse med tilblivelsen af finansloven fandt kun sted i forbindelse med den supplerende finanslov: satsreguleringsmidlerne. Der var et godt samspil, hvor alle blev tilgodeset. Disse forhandlinger har jo det gode incitament, at man skal blive enige, ellers falder det hele på gulvet. Her får vi alle sammen noget.

Jeg tror virkelig, der er et godt socialt aspekt i de fleste af de tiltag, der ydes midler til her. I en tid, hvor desværre flere og flere får brug for støtte, og hvor vi laver flere og flere udviklede ordninger, er der også flere og flere, der har specielle behov, eller som u hensigtsmæssigt falder uden for alle vore ordninger. Her bruger vi satsreguleringsmidlerne. Men det er vel et spørgsmål til overvejelse inden næste års ræs efter endnu større beløb i satsreguleringspuljen, om vi ikke skal forberede os lidt bedre. Jeg tror ikke, vi kan sige os fri for, at der er hovsbevillinger her.

Jeg vil nævne nogle af de områder, som Kristeligt Folkeparti er glad for er blevet tilgodeset under satsreguleringsmidlerne, uden at vilde tage æren for disse tiltag alene:

Indsatsen i visse samspilsramte byområder med 80 mio. kr. Støtte til senildemente med 10 mio. kr. Mange i denne forbindelse små beløb – kan man sige – til organisationer, også nogle af kristelig observans, som vi tror arbejder på et rigtigt idégrundlag og for socialt svagt stillede og handicappede. Der er afsat 7½ mio. kr. til pasning af døende i eget hjem. Der er forsøg med handicapkonsulenter i arbejdsformidlingen, hvor handicapkonsulenterne vel at mærke selv skal være handicappede. Spændende! Flere tiltag kommer deltidsbeskæftigede og medhjælpende ægtefæller til gavn. Og der er i denne samling opnået enighed om at vedtage en lov om førtidspension, der har til formål at lempe tilkendelsen af førtidspension til hjemmearbejdende og deltidsbeskæftigede.

I regeringsregi er vi meget glade for nogle meget nyttige opfølgninger af skattereformen. F.eks. skal missionærer i udlandet, som ellers er skattefrie i Danmark, betale arbejdsmarkedsbidrag. I den forbindelse er der vedtaget en kompensation til deres organisationer på 15

[Ole M. Nielsen]

mio. kr. En enkelt gruppe pensionister ville være blevet ramt af skattereformen: pensionister med ægtefæller med en arbejdsindkomst. Det er nu rettet, så pensionistægtefællearbejdsindkomster må gå op til 180.000 kr., før det resulterer i et beskåret pensionstillæg. Det er en af de sager, alle partier har modtaget mange henvendelser om, og som man nu er blevet enige om at få klaret. Der er såmænd megen god vilje og kreativ tænkning i denne regering.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Ole M. Nielsen hoverede lidt over, at Fremskridtpartiet i forbindelse med de afstemningsbegæring, der foreligger, ikke har bedt om at få alle vore ændringsforslag til afstemning.

Hr. Ole M. Nielsen har ikke været så længe i Folketinget. Det skal hr. Ole M. Nielsen ikke skældes ud for; men tilbage i 1970'erne bad Fremskridtpartiet om at få samtlige sine ændringsforslag til afstemning. Det var endda før vi havde elektroniske vidundere til at hjælpe os, og det resulterede i, at Folketinget i flere dage rejste sig op og satte sig ned og tog stilling til Fremskridtpartiets ændringsforslag.

Det var ikke populært, at Fremskridtpartiet begærede afstemning om alle sine ændringsforslag, og derfor har vi i forståelse med Folketingets øvrige partier gjort det sådan, at vi udtager en række principielle forslag til afstemning, og så er det kun dem, der bliver afstemning om.

Men hvis hr. Ole M. Nielsen ønsker afstemning om ét, to, ti eller flere af Fremskridtpartiets ændringsforslag, skal hr. Ole M. Nielsen være hjertelig velkommen. Vi skammer os ikke over ét eneste af forslagene, men beder endda hvert år om at få vore ændringsforslag optrykt særskilt, sådan at vi kan bruge de ændringsforslag i et helt år frem til at vise, hvad Fremskridtpartiets politik indebærer både af nye indtægter og nye udgifter og af mindre indtægter og mindre udgifter.

Med hensyn til atomkraftværkerne i Østeuropa spørger hr. Ole M. Nielsen, hvordan det så kan være, at Fremskridtpartiet ikke går ind for de såkaldte Øststøttemidler. Svaret er ganske enkelt – således som jeg forklarede det med et enkelt eksempel – at vi i den grad finder

det forkasteligt, at man render rundt og giver støtte til kulturhuse og kulturprojekter, når der samtidig er atomkraftværker, der måske er ved at revne. Det hører ingen steder hjemme, og så længe holdningen i Folketinget er den, at disse midler primært skal bruges til den slags tant og fjas, så stemmer vi nej.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Først til hr. Kim Behnke vedrørende de ændringsforslag, der er til afstemning: Jeg har såmænd ikke noget imod, at vi ikke skal op at stå og ned at sidde igen tusind gange – det skal vi så heller ikke med det elektroniske system – men det er, ligesom om der er et eller andet sjovt i, at de forslag, man har ønsket afstemning om, faktisk er udgiftsforøgende.

Jeg kan godt se, at der er et socialt element i nogle af dem. Men ligger der alligevel et eller andet signal, et eller andet ønske om at ændre profil, i det – sådan for at gøre sig lidt mere salonfæhig eller regeringsduelig, eller hvad det nu skal hedde?

Hvis den helt fantastiske situation, som visse meningsmålinger fortæller om, skulle opstå, at V og K kan danne en flertalsregering sammen med Z, bliver man jo nødt til fra begge sider at prøve at øve sig lidt i det. Det kunne jo godt være lidt af det, der lå i det.

Så var der det om Øststøtten, som går til kulturhuse, og jeg ved ikke, hvad for noget halleløj hr. Kim Behnke mener. Det er simpelt hen noget sludder. Øststøtten går generelt set til mere hensigtsmæssige ting: til forbedringer på energiområdet, til miljøfremmende foranstaltninger, til udskiftninger inden for industrien osv., til projekter inden for landbruget og til en hel masse andre nyttige ting og absolut ikke til kulturhuse og den slags ting – eller kun i meget begrænset omfang.

Specielt energiområdet er jo utrolig vigtigt, og jeg er helt enig med hr. Kim Behnke i, at man ikke kan nedlægge et atomkraftværk i Litauen, der forsyner landet med 60 pct. af den energi, det bruger. Men 150 mio. kr. er bare ingenting i den forbindelse.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Jeg håber, at hr. Ole M. Nielsen vil bruge en

[Klm Behnke]

del af juleferien til at studere de rapporter, der kommer om, hvordan Øststøtten bliver anvendt. Det er jo en skandale, hvordan danske fup og fidus-ingeniørfirmaer skovler penge ind på at lave ligegyldige rapporter om, hvor man kan sætte vindmøller op, og den slags ting. Det hjælper jo ikke befolkningen derovre. De eneste, det hjælper, er de danske Karl Smart'er, der kører rundt i BMW'er og ryger store cigarer, mens de sender honorarregninger til Udenrigsministeriet, Industriministeriet, Energiministeriet og andre steder. Det er de eneste, der får noget ud af det – til stor skade for danske skatteydere og som en hån over for befolkningen i Østeuropa.

Det er, hvad midlerne går til, og det vil vi under ingen omstændigheder lægge navn til.

Men det meget, meget store og påtrængende problem, der hedder, at der står nogle atomkraftværker, der udgør en risiko for os alle sammen, bør vi alle sammen tage hånd i hanke med og gøre en indsats for at få afhjulpet.

Hidtil har vi lagt vore guldvægte i EF- eller EU-skålen og håbet på, at det gik, men det viser sig jo, at Europa-Kommissionen, bureaukraternes paradis, heller ikke evner at gøre noget ved den sag. Der afgives også fine, store rapporter og holdes fine konferencer, men der sker ingenting.

Imens stiger problemets omfang til nogle højder, hvor ingen af os i dag tør tænke tanken helt ud.

Med hensyn til ændringsforslagene kan hr. Ole M. Nielsen nævne ligegyldigt hvilket forslag det skal være, så er jeg sikker på, at husets administration nok skal sørge for, at vedkommende forslag kommer til afstemning.

Fremskridtspartiet har ikke nogen skummel taktik med hensyn til, hvilke ændringsforslag vi vil have til afstemning eller ikke have til afstemning. Det følger ganske nøje den måde, det er sket på siden 1987 – den periode, hvor jeg har haft ansvaret for Fremskridtspartiets ændringsforslag – ganske nøje! Der er ingen nyheder i år, og medmindre tingene meget klart ændrer sig næste år, vil afstemningstemaet fra Fremskridtspartiets side også være tilsvarende.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg har på intet tidspunkt ønsket flere for-

slag til afstemning. Jeg kan bare ikke lade være med at undre mig over den måde, man har udvalgt dem på, som man har udvalgt. Det er kun det.

Jeg vil give tilsagn om at læse nogle rapporter også i de fridage, der bliver her omkring jul, om det emne, som vi diskuterer: Øststøtten. Det er nyttigt, at vi hjælper hinanden, og at vi sætter os ind i de ting, for det er jo helt sikkert, at der er nogle ting, der går forkert. Men jeg synes bare, det er helt utilbørligt at kassere det hele på det grundlag og sige, at det alt sammen er fup og fiduser, for det er selvfølgelig ikke tilfældet. Og det er ikke tilfældet!

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg har ligesom bl.a. hr. Bilgrav-Nielsen den opfattelse, at vi kan tage den store politiske debat om den økonomiske politik i morgen – jeg kan jo så håbe på, at tilhørertallet vil være steget til den tid – og jeg vil derfor indskrænke mig til nogle ganske enkelte kommentarer til nogle af de temaer, der har været i debatten.

Fru Birgitte Husmark var på et tidligt tidspunkt oppe at spørge om de sindslidende, men jeg tror, det lykkedes i den ordveksling, der var mellem fru Pia Gjellerup og socialministeren, at få afklaret, at regeringen med summen af egne initiativer og de aftaler, der er lavet med kommunerne, når den ekstra indsats, vi har sat os for at nå, i størrelsesordenen 300 mio. kr. i nødvendige ekstraudgifter.

Der har naturligvis også været en del bemærkninger om, hvorfor regeringen ikke i højere grad kunne imødekomme oppositionen. Jeg skal i den forbindelse helt undlade at kommentere Fremskridtspartiet, men bare sige, at vores problem jo til en vis grad var det, at der fra den borgerlige side, fra Venstre og De Konservative, fremkom ændringsforslag med en samlet udgiftsreduktion på 11 mia. kr., og at der fra SF's side kom forslag med en tilsvarende udgiftsforøgelse på 11 mia. kr. Det var jo på forhånd en vanskelig opgave at imødekomme begge sider på én gang.

Det, der så yderligere kunne være vanskeligheden, var ikke – som man prøvede at fremstille det hos nogle af ordførerne – at nu havde regeringen med stort besvær internt siddet og fiflet sig frem til en finanslov, og så kunne den ikke bevæge sig. Nej, det var faktisk de reelle økonomiske betragtninger og analyser, der før-

[Finansministeren]

te os frem til, at det hverken ville være nogen god idé med en bortskæring af alle de nye og stærkt beskæftigelseskabende initiativer, regeringen fremkom med allerede i maj måned, eller være ønskeligt i forhold til, at vi kan få den fulde værdi af det rentefald, der er i gang, og som er kommet meget langt i Danmark: at vi kan fastholde det, fastholde stabilitet og styrke med hensyn til den danske valuta og fastholde over for omverdenen ikke bare et indtryk af, men den realitet, at der er styr på underskuddet og styr på udgifterne, og at der er tilrettelagt en økonomisk politik, der i løbet af ganske få år ikke bare vil vende beskæftigelsesudviklingen, men også reducere underskuddet væsentligt.

Det er disse betragtninger, der har været vejledende for regeringen, og som i de i øvrigt meget fredsommelige, nøgterne drøftelser, vi har haft både med SF og med V og K, har ført os frem til, at der ikke var basis for et større finanslovforlig i år.

Dernæst må jeg selvfølgelig meget stærkt anholde betragtninger om, at der har været forhandlet på skramt, og at det, man laver, bare er et øjebliks foranstaltning i et valgår, og lignende citater, der kunne give anledning til yderligere polemik. Jeg mener ikke, det er nogen beskrivelse, historieskriverne vil tilslutte sig til sin tid, at denne regering har manglet handlekraft og mod. Man kan sige meget om denne regering – det meste bliver jo også sagt – men man kan i hvert fald ikke beskylde den for ikke at have udvist handlekraft, ikke at have gennemført forandringer, ikke at have søsat reformer i den korte periode, hvori den har virket.

Der vil selvfølgelig, indtil disse reformer er gennemført, stadig være usikkerhed vedrørende virkningen af dem – tag bare al den misinformation og alle de misforståelser, der er tale om vedrørende skattereformdelen af regeringens politik! – men der er som altid i disse debatter et enkelt punkt, hvor jeg synes oppositionen begiver sig ud i deciderede usandheder vedrørende regeringens politik. Det er et område, som er særlig følsomt – det er også muligt, at man mener, der skulle være særlig mange vælgere, man kunne skræmme med misinformation – og det er pensionisterne. Hvad er kendsgerningen med hensyn til virkningen af regeringens reformer for pensionistbefolkning-

gen? Kendsgerningen er, at 96 pct. af de husstande her i landet, i hvilke der er en eller flere pensionister, allerede i faste priser – allerede før den velstandsregulering af de almindelige pensionssatser, der sker fra 1993 til 1994, og som i øvrigt giver dækning for deres grønne afgifter – vil få en forbedring ud af regeringens politik.

I de tilfælde, hvor folk ikke får nogen forbedring, er det typisk ikke, fordi de er pensionister, men fordi deres kombination af indkomst- og fradragsforhold er sådan, at de, jeg havde nær sagt pr. definition, og uanset om de havde været pensionister eller ej, ville være blevet tabere ved en skattereform, der betyder, at fradragene bliver mindre værd, og at beskatningsgrundlaget bliver udvidet. Det er den fremstilling, vi har givet hele vejen igennem, og de forvridninger af fremstillingen, der fremkom heroppefra, har ikke bund i noget, der er blevet sagt af noget medlem af regeringen eller af regeringspartierne om virkningen af vores politik.

Så er det rigtigt, at under det næste punkt på dagsordenen har socialministeren efter nøje overvejelse i regeringen fremsat et forslag til et tillæg til reformen, der samler nogle ganske bestemte mindre grupper op. Som regel vil det ikke være tabere, men folk, om hvem man med rette kunne sige, at de havde fået forholdsvis lidt ud af reformen i forhold til andre familier med tilsvarende indkomster, som ikke lige var sammensat af en pensionist og en erhvervsaktiv.

Men der er på ingen måde tale om, at pensionistbefolkningen som sådan kan føle sig skuffet over eller bedraget af det, der er gennemført. Der er ingen anden befolkningsgruppe, vi så konsekvent har søgt at sikre fik forbedringer ud af reformerne, som netop pensionistgruppen, og det vil de også komme til at opleve allerede i det kommende år og i stigende grad i de kommende år, fordi de forbedringer, der er indbygget, vil være voksende for de allerfleste i årene, der kommer.

Der har selvfølgelig også været en lille diskussion om det spareforslag, der er gennemført, og jeg citerer fru Anne Birgitte Lundholt »... som reduktion af grundbeløbet for de ældste pensionister«.

Det er i virkeligheden en meget vildledende fremstilling af, hvad forslaget indebar. Der er

[Finansministeren]

ikke tale om at reducere grundbeløbet for nogen, der er gået på pension. Alle de, der er gået på pension, får deres fulde grundbeløb, når de er fyldt 67 år. Regeringen, statsministeren og alle medlemmer af regeringen har sagt, at det faste fundament for enhver pensionsopsparing er grundbeløbet. Den lille gruppe, vi har talt om, og som der er gennemført en besparelse over for, er folk, der ikke er gået på pension. Det er folk, der er i arbejde og typisk mere end på halv tid. En lavtlønnet kan have 27 timers ugentligt arbejde uden at miste en eneste krone af sit grundbeløb. Der er ikke tale om en reduktion som følge af, hvad ægtefællen tjener, eller som følge af nogen form for pensionsopsparing, renteindtægt eller lignende, og de første 106.000 respektive 126.000 kr. i personlig arbejdsindkomst for den enlige, respektive gifte berører heller ikke med en eneste krone grundbeløbet.

Det var en lang fremstilling, men den er nødvendig for at vise, hvad det er for noget vildledende snak, der kommer fra bl.a. fru Anne Birgitte Lundholt om den ændring, der er gennemført. Jeg synes, man skylder befolkningen ordentlig information om, hvem der skal bidrage, og hvem der ikke skal bidrage, hvem der får goder, og hvem der måske får mindre, end de hidtil har fået, og det vil der være nogle promille der gør, og det er velbegrunderet for den gruppe, jeg lige har talt om her. Hvis man overhovedet vil overveje besparelser på de offentlige budgetter – og det er også denne regerings politik – er dette et velbegrunderet spareforslag.

Jeg skal som sagt ikke gå ind i en lang debat om de mange enkelte punkter. Jeg noterede mig dog, at hr. Svend Heiselberg mente, at regeringens politik ville skabe usikkerhed om valuta- og rentepolitik; det er et interessant synspunkt.

Jeg kunne forstå, man forsøgte sig med det i august i år, da der var almindelig uro om valuta og rente, ikke for Danmark specielt, men i verden. Det var da sådan set et godt forsøg set fra, skal vi sige en destruktiv oppositions synspunkt, men jeg kan faktisk ikke forstå, at der er nogen, der tør stable sig op og sige det nu. Danmark har haft et fald i renten til det laveste niveau for obligationsrenten i 30 år, det laveste niveau på diskontoen i mere end 24 år, Danmark har haft et hurtigere fald i renten end de

fleste andre europæiske lande, den danske valuta har stille og roligt – stabilt i en ustabil verden – bevæget sig tilbage til det niveau, den havde, da EMS'en brød sammen i begyndelsen af august måned i år. Der er intet som helst belæg for, at den politik, regeringen har lagt til rette, på nogen som helst mulig måde har foruroliget andre end den politiske opposition i Folketinget.

Jeg må sige til hr. Svend Heiselberg, at kendsgerningen er, at det er svært at blive ved med at nære mistro og mistillid, for ikke at sige at bagtale den økonomiske politik, der er lagt til rette; markedet for den slags bliver mere og mere usikkert, og det er faktisk den største usikkerhed, man kan tale om i øjeblikket.

Hr. Jes Lunde gjorde nogle betragtninger om Venstres og De Konservatives ændringsforslag til Miljø- og Katastrofefonden og til, at det finansieres af ulandsbistand. Jeg vil gerne medgive hr. Jes Lunde, at det også efter min opfattelse er et brud på de forudsætninger, der har været forhandlet om, for det er klart, at hvis det synspunkt blev fastholdt som andet end en politisk markering under nogle forhandlinger i Folketinget, måtte man nok sige, at så var det brede grundlag, som jeg synes det er ønskeligt at have for dansk ulandspolitik og for Miljø- og Katastrofefonden, fundamentalt undergravet.

I øvrigt vil jeg slutte mine betragtninger her, men jeg forventer ikke, at nogen af os under debatten i morgen kan undgå et betydeligt element af gentagelser af, hvad vi har sagt i dag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Finansministerens fortsat høje cigarføring under debatten om folkepensionisterne skyldes jo ene og alene, at 1994 ikke er begyndt endnu, for når først realiteterne melder sig, vil oppositionen desværre få ret i mange af sine bekymringer på pensionistområdet. Når jeg siger desværre, er det, fordi intet er så ærgerligt som at få politisk ret, når der er en hel masse mennesker, som er kommet i klemme, for den politiske ret kan man ikke bruge til noget som helst, og de arme menneskers ulykkelige oplevelser kan man ikke føre tilbage.

Når finansministeren i dag erklærer, at oppositionen bare kan holde op med sin snak, fordi der er fuldstændig styr på tingene, så pas-

[**Klim Behnke**]

ser det simpelt hen ikke. Finansministeren sagde jo også i næste åndedrag, at det næste punkt på dagsordenen i øvrigt var første behandling af et lovforslag fra socialministeren, der skal rette op på nogle af de skævheder, der er opstået.

Et andet punkt, som finansministeren også glemte, var spørgsmålet om de pensionister, der har fast ejendom, hvor budskabet under skattereformdebatten til dem var, at de bare kunne lægge deres lån i husene om, hvor det så viste sig, at det kunne man ikke i praksis, og derfor måtte regeringen også ryste op med en ændring af lovgivningen på boligministerens område for at få skabt grundlag for det.

Så det passer ganske enkelt ikke, når finansministeren bliver ved med at hævde, at oppositionen bare er destruktiv og kun er ude på at skade regeringen, for det er bestemt ikke tilfældet. Vi påpeger de konkrete problemer, der er, og oven i købet for en lang rækkes vedkommende må regeringen efterfølgende give os ret og løse dem. Det er ærgerligt for de pensionister, det går ud over, men så længe vi befinder os i 1993, er der endnu ikke begyndt at ske skade, og derfor er der stadig væk tid til at få rettet det op, men det kræver en finansminister, der ikke er så overlegen over for landets folkepensionister, for det hører ingen steder hjemme.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Anden næstformand (Grove):

Før vi påbegynder afstemningen, holder vi en kort pause, så mødet udsættes. Det genoptages i dag kl. 15.20.

Mødet udsat kl. 15.10

Mødet genoptaget kl. 15.20

Man gik til afstemning om ændringsforslagene.

Afstemning

Til § 5. Statsministeriet.

Ændringsforslag nr. 405
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes, idet 10 stemte for, 120 imod.

Til § 6. Udenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 406 og 407 og ændringsforslag nr. 3-6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 369
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 og ændringsforslag nr. 408
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 370
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 409-412
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 371
forkastedes, idet 50 stemte for, 83 imod.

Ændringsforslag nr. 413 og 414
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 372
forkastedes, idet 57 stemte for, 77 imod.

Formanden:

Uden at der egentlig er nogen direkte årsag til det, vil jeg gerne minde om, at man ikke skal trykke på knappen, før afstemningsrelæet lyser på pladsen.

Ændringsforslag nr. 1083
forkastedes, idet 8 stemte for, 126 imod.

Ændringsforslag nr. 415
vedtoges uden afstemning.

Til øvrige paragraffer.

Ændringsforslag nr. 1001-1082, 1084-1160, 1162-1211, 1214-1321, 1323, 1325-1327, 1329-1366, 1368-1388, 1390-1520, 1522-1551, 1553-1932, 1935-1971, 1973-2011, 2013, 2015-2018 og 2020-2033

forkastedes uden afstemning.

Til § 7. Finansministeriet.

Ændringsforslag nr. 416, 9 og 10 samt 417 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 418 vedtoges uden afstemning.

Til § 8. Økonomiministeriet.

Ændringsforslag nr. 12 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 373 forkastedes uden afstemning.

Til § 9. Skatteministeriet.

Ændringsforslag nr. 419 og 14 vedtoges uden afstemning.

Til § 10. Ministeriet for Erhvervspolitisk Samordning (Samordningsministeriet).

Ændringsforslag nr. 420 vedtoges uden afstemning.

Til § 11. Justitsministeriet.

Ændringsforslag nr. 421-429 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1161 forkastedes, idet 8 stemte for, 76 imod; 50 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 430, 19 og 431-434 vedtoges uden afstemning.

Til § 12. Forsvarsministeriet.

Ændringsforslag nr. 435 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 21 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 436, 23 og 24, 437, 25 og 26 samt 438-440

vedtoges uden afstemning.

Til § 13. Indenrigsministeriet.

Ændringsforslag nr. 27 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 28 forkastedes, idet 10 stemte for, 123 imod.

Ændringsforslag nr. 29-33 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 374 forkastedes, idet 57 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 34-41, 441, 43, 442 og 45-48 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1212 forkastedes, idet 8 stemte for, 126 imod.

Ændringsforslag nr. 49 forkastedes, idet 10 stemte for, 124 imod.

Ændringsforslag nr. 50 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 51 forkastedes, idet 18 stemte for, 116 imod.

Ændringsforslag nr. 1213 forkastedes, idet 8 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 52-55 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 56 og 57 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 58 forkastedes uden afstemning.

Til § 14. Boligministeriet.

Ændringsforslag nr. 443 og 60 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 375 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 444, 445 og 63-70
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 71
forkastedes, idet 10 stemte for, 124 imod.

Ændringsforslag nr. 376
forkastedes, idet 57 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 72 og 73
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 74
forkastedes, idet 10 stemte for, 124 imod.

Ændringsforslag nr. 446 og 447
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 75 og 76
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 77-79, 448 og 81
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 82
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 83 og 84, 449 og 85
vedtoges uden afstemning.

Til § 15. Socialministeriet.

Ændringsforslag nr. 86, 450 og 451 og 87-90
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 91
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 377
forkastedes, idet 58 stemte for, 76 imod.

Ændringsforslag nr. 452
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 92
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 453-470 og 94
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1322
forkastedes, idet 8 stemte for, 116 imod; 10
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1324
forkastedes, idet 8 stemte for, 114 imod; 10
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 471
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 95 betragtedes som
bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 471.

Ændringsforslag nr. 472 samt 98 og 99
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1328
forkastedes, idet 8 stemte for, 125 imod.

Ændringsforslag nr. 100, 473-478, 101 og
479
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 102
forkastedes, idet 10 stemte for, 124 imod.

Ændringsforslag nr. 480-484
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 103
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 485 og 486
vedtoges uden afstemning.

Til § 16. Sundhedsministeriet.

Ændringsforslag nr. 104, 487, 106 og 107
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 108 og 378
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 488
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1367
forkastedes, idet 8 stemte for, 126 imod.

Ændringsforslag nr. 109 og 110
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 111
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 489-494 og 113
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 114
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1389
forkastedes, idet 8 stemte for, 126 imod.

Ændringsforslag nr. 495-497, 115 og 498-500
vedtoges uden afstemning.

Til § 17. Arbejdsministeriet.

Ændringsforslag nr. 501 og 502
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 379
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 503-505 og 117
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 118 og 380
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 506
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 119
forkastedes, idet 9 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 120
forkastedes, idet 9 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 507, 508 og 121
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 122
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 123
forkastedes, idet 9 stemte for, 123 imod.

Ændringsforslag nr. 124
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 125-128, 509-511,
129-131, 512 og 133
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 513 og 514, 135-148,
515, 149-152 og 516-521
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 153
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 522
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 154
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 381
forkastedes, idet 57 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 523
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 155
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 382
forkastedes, idet 57 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 156
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 524-550
vedtoges uden afstemning.

Til § 19. Forsknings- og Teknologiministeriet.

Ændringsforslag nr. 157 og 551
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 383
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 552, 158-162, 553, 554
og 163
vedtoges uden afstemning.

Til § 20. Undervisningsministeriet.

Ændringsforslag nr. 555
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 384
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 556
vedtoges med 75 stemmer mod 57.

Ændringsforslag nr. 166 og 557
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 168
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 558-561 og 169
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 170
forkastedes, idet 10 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 1521
forkastedes, idet 8 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 562, 172, 563 og 564,
174, 565-568, 178 og 569-573
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 574
vedtoges med 74 stemmer mod 57.

Ændringsforslag nr. 575 og 183
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 576
vedtoges med 74 stemmer mod 57.

Ændringsforslag nr. 577, 185, 578-580, 186,
581 og 582, 189 og 583
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 584
vedtoges med 74 stemmer mod 57.

Ændringsforslag nr. 190
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 585-590, 195, 591 og
592

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 197
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 593-597
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 203
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 598-600
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 206
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 601-614
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 215
forkastedes, idet 9 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 216-218, 615, 220-222,
616 og 617
vedtoges uden afstemning.

Til § 21. Kulturministeriet.

Ændringsforslag nr. 618 og 224
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 385
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 619
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 226
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 227 og 228
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 229
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 230
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 231-233
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 234
forkastedes, idet 9 stemte for, 121 imod.

Ændringsforslag nr. 235
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 236 og 620
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 238 og 239
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 240
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 241
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 621 og 242
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 243
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 244 og 245
vedtoges uden afstemning.

Til § 22. Kirkeministeriet.

Ændringsforslag nr. 246 og 622
vedtoges uden afstemning.

Til § 23. Miljøministeriet.

Ændringsforslag nr. 247
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 623, 249 og 624
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 386
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 625-627
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 251 betragtedes som

bortfaldet efter vedtagelsen af ændringsforslag
nr. 625-627.

Ændringsforslag nr. 628, 629, 253 og 254
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 255 og 256
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 630
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 258
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 259 og 631
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 261
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 632
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 262
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 633-635 og 263
vedtoges uden afstemning.

Til § 24. Landbrugsministeriet.

Ændringsforslag nr. 264
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 387
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 636, 265-267, 637, 638,
269 og 639-641
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 271
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 642, 643, 272-277, 644,
278, 280-286 og 645-652
vedtoges uden afstemning.

Til § 25. Fiskeriministeriet.

Ændringsforslag nr. 288 og 289
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 388
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 653-656, 293, 294, 657,
658, 296, 297, 659 og 660
vedtoges uden afstemning.

Til § 26. Industriministeriet.

Ændringsforslag nr. 299
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 389
forkastedes, idet 54 stemte for, 74 imod.

Ændringsforslag nr. 300, 301, 661 og 303
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 304
forkastedes, idet 9 stemte for, 119 imod.

Ændringsforslag nr. 662, 663 og 306
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 307
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 664
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget nr. 308
forkastedes, idet 9 stemte for, 119 imod.

Ændringsforslag nr. 665-668
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 312-314
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 315, 316, 669, 318-322,
670, 323-325 og 671
vedtoges uden afstemning.

*Til § 27. Ministeriet for Kommunikation og Tu-
risme.*

Ændringsforslag nr. 326
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 328
forkastedes, idet 9 stemte for, 120 imod.

Ændringsforslag nr. 327 og 329
vedtoges uden afstemning.

Til § 28. Trafikministeriet.

Ændringsforslag nr. 672 og 673
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 390
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 331, 332 og 674
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 333
forkastedes, idet 18 stemte for, 111 imod.

Ændringsforslag nr. 675, 676, 335, 677, 678
og 337-339
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1933
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 1934
forkastedes, idet 54 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 340 og 341
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 342
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 679, 680 og 343
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 344
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 345 og 346
vedtoges uden afstemning.

Til § 29. Energiministeriet.

Ændringsforslag nr. 347
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 391 og 348

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 349-351
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 352 og 353
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 354
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 392-394
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 681
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 395-397
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 355
vedtoges uden afstemning.

Til § 34. Arbejdsmarkedsfonde.

Ændringsforslag nr. 682
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1972
forkastedes, idet 8 stemte for, 75 imod; 47
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 683 og 684
vedtoges uden afstemning.

Til § 35. Generelle reserver.

Ændringsforslag nr. 685
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 398
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 686, 687, 357 og
688-697
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 399
forkastedes uden afstemning.

Til § 36. Pensionsvæsenet.

Ændringsforslag nr. 698 og 699
vedtoges uden afstemning.

Til § 37. Renter.

Ændringsforslag nr. 700-708
vedtoges uden afstemning.

Til § 38. Skatter og afgifter.

Ændringsforslag nr. 2012
forkastedes, idet 8 stemte for, 122 imod.

Ændringsforslag nr. 400
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 363
forkastedes, idet 10 stemte for, 120 imod.

Ændringsforslag nr. 709
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 401
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 402
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 710 og 711
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2014
forkastedes, idet 8 stemte for, 75 imod; 47
stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 712-714
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 364
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 715
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 365
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 716
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 366

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 717
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr 403
forkastedes, idet 48 stemte for, 82 imod.

Ændringsforslag nr. 718-720
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2019
forkastedes, idet 55 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 404
forkastedes, idet 53 stemte for, 75 imod.

Ændringsforslag nr. 367
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 721-733
vedtoges uden afstemning.

Til § 40. Obligationskøb m.v.

Ændringsforslag nr. 734-737
vedtoges uden afstemning.

Til § 41. Beholdningsbevægelser m.v.

Ændringsforslag nr. 738
vedtoges uden afstemning.

Til § 42. Statsgældsafdrag.

Ændringsforslag nr. 739
vedtoges uden afstemning.

Til § 43. Statslånsoptagelse.

Ændringsforslag nr. 740-745
vedtoges uden afstemning.

Til § 44. Træk på Danmarks Nationalbank.

Ændringsforslag nr. 746
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut. Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovforslaget standses, og at lovforslaget

henvises til fornyet behandling i Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Sagens behandling er herefter stillet i bero.

Den næste sag på dagsordenen var:

31) Første behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Nedsættelse af indtægtsgrundlag ved beregning af pensionstillæg).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 14/12 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at vi i Socialdemokratiet glæder os til at få vedtaget det forslag, der nu er til første behandling.

Vi har hele tiden siden skattereformen understreget, at hvis der i forbindelse med skattereformens virkninger viste sig urimeligheder, der betød, at mennesker fik en direkte indtægtsnedgang i deres hverdag, ville vi se positivt på at få det ændret.

I dette forslag tager man fat om den gruppe pensionister, der er gift med personer, der er erhvervsaktive, og hvor netop den sammensætning gør, at de får en direkte nedgang i det beløb, der er til rådighed for den fælles husholdning.

Derfor er vi meget tilfredse med, at der nu kommer et sådant forslag, og vi tror virkelig, at nogle af de problemer, som mange pensionister har henvendt sig om, vil blive løst netop med dette forslag. Det er et godt forslag, og via teknik lykkes det faktisk at bøje udviklingen, kan man sige, på en sådan måde, at mange pensionister bliver stillet langt bedre.

Der er ingen tvivl om, at det har været teknisk svært at lave denne model, men jeg synes, man er kommet godt fra det, og vi vil gerne fra Socialdemokratiets side takke for forslaget og tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.